

የእምነታችን መሠረት

የመጽሐፍ ቅዱስ እስተምህሮ

ከኢንተርናሽናል ኮርስፖንዳንስ ኢንቨስትመንት ፓር በመተባበር በፍሎይድ ውድዎርዝና በዴቪድ ኩንካን ተዘጋጅቶ በ"ሥነ መለኮት በቤቴ" እማካኝነት ከእንግሊዝኛ ወደ እማርኛ የተመለሰ የመሠረታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ እስተምህሮ የመማሪያ መጽሐፍ።

**Cornerstones of Truth
A Study of Bible Doctrine**

ሁለተኛ እትም
ያሳታሚው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው።
1996 - አዲስ አበባ

ማውጫ

ገጽ

መግቢያ i

ክፍል አንድ - ልዑል አምላክ

1. ልዑል እግዚአብሔር፡- ማንነቱና ጠባያቱ 1
2. ልዑል እግዚአብሔር፡- ምግባራዊ ባሕርያቱና ሥራዎቹ 28
3. ክርስቶስ፡- የማይታየው አምላክ መታያና መገለጫ 54
4. መንፈስ ቅዱስ፡- ጠቢብ አስተዳዳሪ 78

ክፍል ሁለት - የእግዚአብሔር ተገዢዎች

5. መላዕክት፡- የብርሃንና የጨለማ ሠራዊት 101
6. ሰው፡- ለፈጣሪው ተገዢ 124
7. ኃጢአትና ደኅንነት፡- የኃጢአት መዘዙና መፍትሔው 145

ክፍል ሦስት - የእግዚአብሔር ሥርዓት

8. ቅዱሳን መጻሕፍት፡- የእግዚአብሔር የጽሑፍ መገለጫ 165
9. ቤተ ክርስቲያን፡- የእግዚአብሔር ሕዝብ ማኅበር 187
10. መጪው ዘመን፡- መገለጥ፣ ሽልማትና ዕረፍት 210
- የመከራ ፈተና መልሶች 237
- የቃላት ፍቺ 240

መግቢያ

የመጽሐፍ ቅዱስ አስተምህሮ ጥናት ምንድን ነው?

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያሉት ትምህርቶች በርዕስ የቀረቡ እንዳልሆኑ ሳትረዱ አትቀሩም። የአረቡ ዘፍጥረት መጽሐፍ ወይም ማንኛውም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያለ መጽሐፍ ለብቻው ስለ ሥላሴ የተሟላ መግለጫ አይሰጥም። ስለሆነም ከአንድ ትምህርታዊ ርዕስ ጉዳይ ጋር የተያያዙትን ትምህርቶች በሙሉ ማጥናት እንችል ዘንድ በጣም ጠቃሚ የሆነው መንገድ መጽሐፍ ቅዱስን ሙሉ በሙሉ ማንበብ ነው። ይህንን ማድረጋችን አጠቃላይ ሃሳቡን በፍጥነት እንድንመለከተውና ሥርዓት ባለው መንገድ እንድናደራጀው ይረዳናል። አስተሳሰባችንን ከመጽሐፍ ቅዱሳዊው መመሪያ ጋር ለማገናከብና ሕይወታችንንም በዚያው መስመር ለማራመድ የሚያስችል ተግባራዊው ስልት ይህ ነው።

የዚህ ዓይነቱ መጽሐፍ ቅዱስ አጠናን “ሥርዓታዊ የሥነ-መለኮት ትምህርት ጥናት” ተብሎ ይጠራል። ይህንን ዓይነት የአጠናን እቅድ በመከተል የእግዚአብሔርን ቃል በመመርመር ስለ ዓለም፣ ዓለምን ስለሚያስተዳድራት፣ በውስጧ ስለሚኖሩትና እግዚአብሔርም በሚገባ እንዲያድጉ የመረጠውን መንገድ ማለትም ቅዱስ ቃሉን እንረዳለን።

ይህ “የእምነታችን መሠረት” የተለኘው የመጽሐፍ ቅዱስ አስተምህሮ ጥናት መሠረታዊና መጽሐፍ ቅዱሳዊ የእምነት ትምህርቶችን አስመልክቶ የተዘጋጀ የሥርዓታዊ አጠናን የመግቢያ ጥናት ነው። በውስጡ ከተካተቱት ዋና ዋና ትምህርቶች መካከል የእግዚአብሔር ማንነት፣ የእግዚአብሔር ሥራዎች፣ የመላእክት ተግባርና ውሰንነት፣ የፍጥረታት አመጣጥ፣ የሰው ውድቀት፣ የእግዚአብሔር የደህንነት እቅድ፣ የቅዱሳት መጻሕፍት ጥንታዊ ጅማሬ፣ ቤተክርስቲያን፣ እንዲሁም እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ያዘጋጀው የመጨረሻ እቅድ፣ የሚሉት ይገኙበታል።

ትምህርቱ በመጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርትና በአማኙ ሕይወት ውስጥ ያለውን ግንዛቤ መሠረታዊ ጥናት የሚያቀርብ ነው። ታላላቆቹ የመጽሐፍ ቅዱስ ርዕስ ጉዳዮች ምንነታቸው ከመገለጹም በላይ በእያሌ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ጥቅሶች ተደግፈው ቀርበዋል።

በዚህ ትምህርት ውስጥ የእግዚአብሔርን መንገድና ከእኛም የሚፈልገውን በጥሩ ሁኔታ ለእምነትና መንፈሳዊ ሕይወታችን በሚገባ ያድጋል።

የክፍለ ትምህርቱ ዓላማዎች

ይህንን ትምህርት በምትጨርሰበት ጊዜ የሚከተሉትን ማድረግ መቻል ይኖርብሃል።

- የሥላሴን መለኮታዊና አካላዊ ባሕርያትን መዘርዘር፤
- የሰውን አፈጣጠር፣ በኃጢአት መውደቁን እንዲሁም እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ተቋርጦ የነበረውን ኅብረት ለማደስ ያቀረበውን መፍትሔ መረዳት፤
- ለሰ ብርሃንና ጨለማ መላእክትና ለሰ ተግባራቸውም ልናውቅ የምንችለውን መግለጽ፤
- የቤተክርስቲያንን ዓላማዎችና ተግባሮች እንዲሁም እግዚአብሔር ያዘጋጀላትን ዘላለማዊ እቅድ መግለጽ፤
- በመጽሐፍ ቅዱሳዊ አውነት ላይ በተመሠረተ የእምነትና የእኗኗር መለኪያ ማንኛውንም የሕይወትህን ዘርፍ ለመምራት መወሰን፤

የትምህርቱ አዘገጃጀትና የአጠናኑ ስልት

እያንዳንዱ ክፍለ ትምህርት የሚከተሉትን በቅደም ተከተል ይይዛል።

1. ርዕስ
2. መግቢያ
3. የክፍለ ትምህርቱ አከፋፈል
4. የክፍለ ትምህርቱ ዓላማዎች
5. የትምህርቱ ዋና ክፍል
6. ለጥናቱ የሚረዱ የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች
7. የመከራ ፈተና (ከትምህርቱ በስተመጨረሻ)
8. የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስና በመጽሐፉ መጨረሻም የመከራ ፈተናዎች መልስ ቀርበዋል።

የትምህርቱ አከፋፈልና ዓላማዎች በጥናቱ ርዕስ ጉዳይ ላይ አጠቃላይ ሃሳብ ይሰጣሉ፤ ጥናቱን በምታጠናሉት ወቅት እጅግ አስፈላጊ በሆኑት ነጥቦች ላይ እንድታተኩር ይረዳሃል።

በትምህርቱ ዋና ክፍል ውስጥ የቀረቡት ጥያቄዎች አብዛኛዎቹ በዚህ የጥናት መመሪያ ላይ የቀረቡትን ክፍት ሥፍራዎችን በመሙላት ሊመለሱ የሚችሉ ናቸው። ሆኖም ረዘም ያሉ መልዕኾችን በማስታወሻ ደብተርህ መጻፍ ይገባል። መልዕኾችን በማስታወሻ ደብተርህ የምትጽፍ ከሆነ የጥናቱን ቁጥርና ርዕሱን መመዝገብህን እርግጠኛ ሁን።

የራስህን መልዕኾች ከመስጠትህ በፊት በመጽሐፉ የቀረቡትን መልዕኾች አትመልከት። የራስህን መልዕኾች የምትስጥ ከሆነ ያጠናኸውን ጥናት በተሻለ ሁኔታ ትረዳለህ። የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎችን ከመለስህ በኋላ በክፍለ ትምህርቱ በስተመጨረሻ ከተለጡት መልዕኾች ጋር አስተያይ። ከዚያ በኋላም በትክክል ያልመለስካቸውን እርማቸው። የቀረቡትን መልዕኾች በድንገት ተመልክተህ የሚቀጥለውን ጥያቄ መልስ ማግኘት እንዳትችል መልዕኾቹ የቀረቡት በቁጥር ቅደም ተከተል አይደለም። እነዚህ የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች እጅግ አስፈላጊዎች ናቸው። በጥናቱ የቀረቡትን ዋና ዋና ሃሳቦች እንድታስታውስ ከመርዳቱም በላይ ከትምህርቱ ያገኘሃቸውን የሕይወት መርሆዎች ተግባራዊ እንድታደርግ ይረዳሃል።

ትምህርት

“የእግዚአብሔርን ጥልቅ ነገር ልትመረምር ትችላለህን? ወይስ ሁሉን የሚችል እምላክን ፈጽመህ ልትመረምር ትችላለህን?” (ኢዮ 11:7) ብሎ ጥንት ኢዮብ የጠየቀውን ጥያቄ ብንጠየቅ መልሳችን “እንችልም” የሚል ይሆናል። ስለ እግዚአብሔር ለመረዳት በምናደርገው ጥረት የሚያጋጥመን ትልቁ ችግር ፍጹማን ያልሆነን ለዎች ፍጹም የሆነውን እግዚአብሔርን መረዳት ያለመቻላችን ነው።

ስለ እግዚአብሔር ማንነት፣ ስለ ጠባያቱና ባሕሪያቱ ራሱ ከሚሰጠን መገለጥ ውጪ ስለ እግዚአብሔር ልናውቅ የምንችልበት ምንም መንገድ የለም። ስለ ራሱ ማንነትና የማንነቱ መታወቂያዎች እግዚአብሔር ሲገልጥልን ብቻ ስለ መለኮታዊ አካሉ መጠነኛ እውቀት ሊኖረን ይችላል። በሌላም እግዚአብሔር ስለ ራሱ የሚሰጠን መገለጥ ትክክለኛና ከፊላዊ የሆነ የራሱ መግለጫ ነው።

እግዚአብሔርን ከእኛ ጋር ባለው ሕብረት እማካይነትም ልናውቀው እንችላለን። ስለ ማንነቱ መግለጫዎች ማጥናት የሕልውናውን ልዩ ልዩ እንጻሮች የሚገልጹልን በመሆናቸው ስለ እግዚአብሔር ያለንን እውቀት ያሳድጉታል። ስለ እግዚአብሔር መለኮታዊ ማንነትና የማንነቱ መግለጫዎች ፍጹም አለተማማኝ የሆነ እውቀት ለማግኘት እንችል ዘንድ እግዚአብሔር በቃሉ ውስጥ የሰጠንን የራሱን መግለጫ በማጥናት መጀመር ይኖርብናል። በተፈጥሮ ውስጥ የሚሰራውን ሥራውን በመመልከት ስለ እግዚአብሔር አንዳንድ እውቀት ማግኘት ብንችልም ስለ ማንነቱና የማንነቱ መግለጫዎች የጠራ መረዳት ማግኘት እንችል ዘንድ ወደ ቃሉ መለስ ማለት ይገባናል።

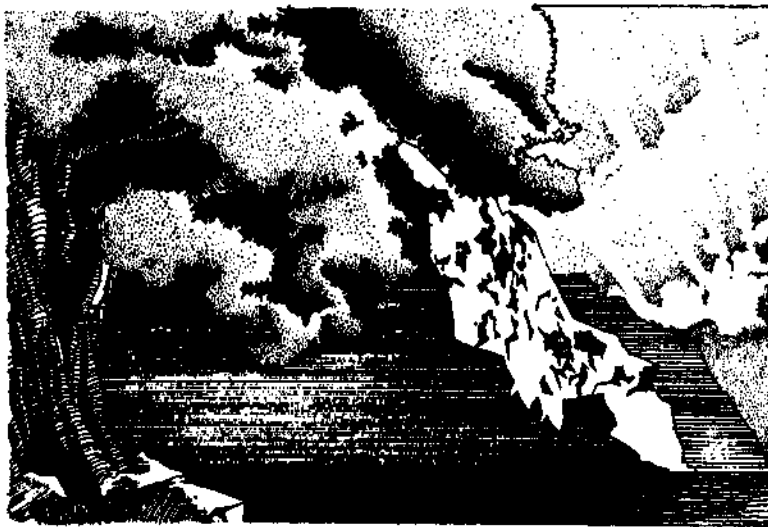
ስለ ፈጣሪ እምላካችን በምታጠናበት ጊዜ በዘመናት ውስጥ በተከታታይነት የራሱን ማንነት መግለጡ ለእንተ ካለው ፍቅር የተነሳ መሆኑን በማወቅ ልታደንቀው ወይም ልታመለግነው ይገባሃል። ይህ የእግዚአብሔር ራሱን የመግለጥ ሂደት መላት የደረሰው በልጁ በኩል የመደምደሚያውን ወይም የማጠቃለያውን ቃል በተናገረ ጊዜ ነበር (ዕብ 1:2)።

የክፍለ ትምህርቱ አከፋፈል

- የእግዚአብሔር ማንነት
- የእግዚአብሔርን ማንነት የሚገልጹ ባሕርያት

የክፍለ ትምህርቱ ዓላማዎች

ይህንን ትምህርት በምታጠናቅቅበት ጊዜ የሚከተሉትን ማድረግ መቻል አለብህ።

- የእግዚአብሔርን ማንነት መግለጫዎችና ማንነቱን የሚገልጹትን ባሕርያት መተንተንና ማሰራጨት።
- የእግዚአብሔርን ማንነት የሚገልጹ ባሕርያትን ማወቅ፤ እንዲሁም እንደ ሰው በእግዚአብሔር ላይ ሲኖረው የሚችለውን እምነት እንዴት ሊያሳድግ እንደሚችል መግለጽ።
- እግዚአብሔር ለእኛ የሚያሰፈልገንን ማንኛውንም ነገር ለማወቅና ለመሰጠትም የሚያስችል የማንነቱ መግለጫዎችና ባሕርያቱን በማወቅ እግዚአብሔርን ማድነቅና ማመስገን።

የክፍል ትምህርቱ መመሪያዎች

1. የክፍል ትምህርቱን መግቢያና ዓላማዎች በጥንቃቄ እንብብ።
2. የክፍል ትምህርቱን እስተዋጽኦና ዓላማዎቹን እጥናቸው፤ እነዚህም ትምህርቱን በምታጠናበት ወቅት ልታሰላስላቸው የሚገቡበትን ነገሮች ለይተህ እንድታውቅ ይረዱሃል።
3. የትምህርቱን ዋና ክፍል እንብብ፤ የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልሶችህን በክፍል ትምህርቱ በስተመጨረሻ ከተሰጡት መልሶች ጋር አስተያያቸው። የተሰጡትን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች በመሉ ማንበብህ አጅግ እስረላጊ ነገር ነው።
4. በክፍል ትምህርቱ በስተመጨረሻ የቀረበውን የመከራ ፈተና ከሰራህ በኋላ በመጽሐፉ መጨረሻ ላይ ከቀረቡት መልሶች ጋር በጥንቃቄ አስተያያቸው። በትክክል ያልመለስኩትንም በድጋሚ ከልሳቸው።

የትምህርቱ ዋና ክፍል

የእግዚአብሔር ማንነት

ሳይንቲስቶች የደምን ቅንጅት በሚያጠነብቅ ጊዜ ደም ሕይወትን በማቆየት በኩል ልዩ ልዩ ተግባራትን ከሚያከናውኑ የተለያዩ ንጥረ ነገሮችና ጥቃቅን ብናኞች የተሠራ መሆኑን ይርሰውበታል። ይህ በጣም ረቂቅ የሆነ ፈሳሽ በተወሰነበት ማስተላለፊያዎች እማካኝነት ሌትና ቀን በሚሰራና ከእያንዳንዱ እንቅስቃሴ በኋላ የእረፍት ፋታ በማያደርግ መንኮራኩር (ልብ የተሰኘ) ይረጫል። ደም የሰውነት የሕይወት ጅረት ነው። ደም አክሲዲንና ምግብን ወደ ሰውነት ክፍሎች ሁሉ ያደርሳል፤ ወደ ሰውነት ውስጥ የሚገቡትን ጀርሞች (የበሽታ ተዋሲያን) ይዋጋል፤ ደግሞም በሰውነት ውስጥ የሚገኙትን ቆሻሻዎችም እንዲወገዱ ያደርጋል። ሆኖም ይህንን ያደርግ ዘንድ ከልብ በተጨማሪ የሳንባዎች፣ የኩላሊቶችና የሌሎችም ብልቶች ትብብር እስረላጊ ነው።

ይሁን እንጂ ይህ የደም አሠራር ሕይወትን እውን እንዲሆን ካደረጉት በጣም ከተደራጁ እያሌ የሥነ-ሕይወት ቅንጅቶች ውስጥ እንደኛው ምሳሌ ብቻ ነው። በእርግጥ ይህ ተፈጻሚ ይሆን ዘንድ የሚያስችል ታላቅ ኃይልና ጥበብ ያለው ገላዊ ሲኖር ይገባል። ይህን ሰለመሰለው ገላዊ ምን የምናውቀው ነገር እለ? ስለ ፈጣሪያችን ስለ እግዚአብሔር የምናውቃቸውን እንዳንድ እውነቶች እስኪ እንመልከት።

እግዚአብሔር መለኮታዊ አካል አለው

ዓላማ 1 በእግዚአብሔር ውስጥ የሚታዩትን አካላዊ መግለጫዎች የሚናገረውን ሀረፍተ ነገር መምረጥ

ከእንደ ሰው የአካል ብልቶች እስረላጊዎቹ የትኞቹ ናቸው ብለህ ትገምታለህ? ክንዶቹ? ድምጹ? ዓይኖቹ? እንደ ግሰሰብ ከእነዚህ እንዳን ቢያጣ እንኳ ያው ሰው ነው። ምናልባት የእንደ ሰው ማንነት በአካሉ ብቻ የሚወሰን እይደለም በሚለው እንሰማማ ይሆናል። ሰው ብለን የምንጠራው የማሰብ፣ ስሜትን የማገናከብና ውሳኔ የማስተላለፍ ችሎታ ያለው ነው። ምንም እንኳ እግዚአብሔር እንደ ሰው ያለ አካል ባይኖረውም በእርግጥ ጥበብ፣ የማሰብ፣ ስሜትን የማገናከብና የማመዛዘን ችሎታ አለው። እግዚአብሔር ከሌሎች ጋር ግንኙነት እንደሚያደርግ (መዝ 25:14)፣ በሚያገኘውም ምላሽ ስሜቱ እንደሚነካ (ኢሳ 1:14) መጽሐፍ ቅዱስ ይገልጽልናል። እግዚአብሔር ያሰባል (ኢሳ 55:8) ደግሞም ይወስናል (ዘፍ 2:18)። እነዚህ ሁሉ እኔነት ያለው የእንደ ገላዊ መግለጫዎች ናቸው። ስለሆነም እግዚአብሔር እካላዊ እኔነት ያለው ገላዊ ነው።

ሰው በእግዚአብሔር አምሳል የተፈጠረ በመሆኑ የሰውን የአካላዊነት ባሕርይ በምናጤንበት ጊዜ ስለ እግዚአብሔርም እካላዊነት እንዳንድ

ነገሮችን መማር እንችላለን። በእርግጥ ይህ ዓይነት አቀራረብ የራሱ የሆነ ውሳኔነት አለው። የሰውን እካላዊነት የእግዚአብሔርን እካላዊነት የምንመዝንበት መለኪያ ልንወስደው አይገባንም። የእካላዊነት ዓይነተኛ ሚዛን ያለው በሰው ላይሆን በእግዚአብሔር ዘንድ ነው። የሰው እካላዊነት በዚህ ዓይነተኛ መመዘኛ ላይ የተመሠረተ ነው። የሰው እካላዊነት በእግዚአብሔር እካላዊነት ጋር ፍጹም ተመሳሳይ ባይሆንም ተነፃፃሪ የሆኑ አሻራዎች ግን አሉት። በዚህም ምክንያት በሰው ውስጥ በንኲል ሆኖ የሚታየው እካላዊነት በእግዚአብሔር ዘንድ በፍጹምነት ይገኛል።

በሜቱን የማይገልጽልህ፤ ሃሳቡን የማያካፍልህ፤ በሰ እንተ ምንም ግድ የሌለው ወዳጅ ካለህ እሱን እካላዊነት እንደሌለው ልትቆጥረው ትችላለህ። ይህም ማለት የእካላዊነት መግለጫዎችን እልገለጠልህም ማለት ነው። እግዚአብሔር ግን እንደዚህ አይደለም። እሱ በሰ እንተ ግድ ይለዋል፤ የሰዎችን ሰሜት ያገናዝባል፤ ሃሳቡንም ይገልጽላቸዋል። ከዚህም በላይ ሰዎችን የሚመለከቱ ውሳኔዎችንም ያደርጋል።

ብዙ ሰዎች ዓለምን የፈጠረ ከሰዎች ጉዳይ የራቀ ነው ብለው ያምናሉ። ከዚያም ይልቅ በተፈጥሮ ያገኙትን ወይም ከእባቶቻቸው የወረሷቸው ውቃሶች ከእግዚአብሔር ይልቅ በሰዎች ዕለታዊ ጉዳይ ውስጥ የበለጠ ያገባቸዋል ይላሉ። ይህ መቼም የተሳሳተ አስተሳሰብ ነው። እግዚአብሔር የሰዎች ጉዳይ ግድ ይለዋል። እካላዊነትን በሚገልጽ ሁኔታም ከሰዎች ጋር ይገናኛል።

- (1). በምትኖርበት ሕብረተሰብ የሚገኙ ሰዎች በሰ እግዚአብሔር ያላቸው አስተሳሰብ ምንድን ነው?
- (2). እግዚአብሔር አካል ያለው ከሆነ ግላዊ በሆነ መንገድ እንዴት ልታውቀው የምትችል ይመስልሃል? የዚህን ጥያቄ መልስ በማሰታወሻ ደብተርህ ጽፈው።
- (3). የእግዚአብሔርን እካላዊነት የሚገልጹት መመዘኛዎች የትኞቹ ናቸው?

- ሀ. ቁስ እካላዊ፤ ማሕበራዊና መንፈሳዊ ባሕርያቱ ናቸው።
- ለ. የማሰብ፤ በሜትን የማገናዘብና ውሳኔ የማድረግ ችሎታዎቹ ናቸው።
- ሐ. ሰዎች ሊቀርቡት ሊያዩትና ሊረዱት መቻላቸው ነው።

እግዚአብሔር መንፈስ ነው

ዓላማ 2 የእግዚአብሔርን መንፈሳዊ ባሕር የሚገልጹት ሀረፍተ ነገሮችን መምረጥ

ዓይኖችህን ጨፍነህ ለሰ እግዚአብሔር ማንነት መገመት በምትሞክርበት ጊዜ ወደ አእምሮህ የሚመጣው ምንድነው? የእንድ ግዙፍ አካል ምስል

በአእምሮህ ተቀርጾ ከሆነ እስተላለብህ የእግዚአብሔር ቃል ከሚያበተምረው በፍጹም የተለየ ነው። እግዚአብሔር መንፈስ ለሰዎች ምንም ዓይነት ቅርጽ የለውም (ዮሐ 4:24)፤ መንፈስ ደግሞ አይታይም። (ዮሐ 1:18) "እግዚአብሔርን ያየው አንድ ሰንኳ የለም" ይላል።

እግዚአብሔር መንፈስ ነው። እግዚአብሔር ማን እንደሆነ በአንድ ቃል የሚገልጽ መግለጫ በዚህ ውስጥ እናያለን። ይህ መግለጫ ምን እንደሆነ መረዳት እንችል ዘንድ መንፈስ መሆን ማለት ምን ማለት እንደሆነ ማሰሳል ይገባል። ቀደም ብለን እንዳልነው መጽሐፍ ቅዱስ ለሰ እግዚአብሔር ማንነት በቂ የሆነ መገለጥ ይሰጠናል። መንፈሳዊ ማንነቱን ለመግለጽ ጥረት በምናደርግበት ጊዜ ለእንተ እዲስ የሆኑ አገላለጾችን ልንጠቀም እንችላለን። ይህንን የመሰሉ አገላለጾች ባጋጠሙን ቁጥር ምን ማለታችን እንደሆነ ለማብራራት ጥረት እናደርጋለን።

1. የእግዚአብሔርን ቃል ሰናጠና በቅድሚያ እግዚአብሔር በምንነቱ ከዓለም ልዩ የሆነና እጅ የሌለው ጎልውና እንዳለው እንረዳለን (ኤፌ. 4:6፤ ቆላ. 1:15-17)። ልዩ የሆነ ማለት የሚመስለው የሌለ ብቸኛ ማለት ነው። ምንነት ማለት የባሕሪው መሠረትና ማንነቱን የሚገልጹ መታወቂያዎቹን ወይም ባሕርያቱን የሚመለከት ከመሆኑ በላይ በተግባር ለሚገለጹት የማንነቱ መግለጫዎችም መሰረት ነው።

2. እግዚአብሔር በጎሳዊው የማይታይ፤ ቁስ እካላዊ ያልሆነና ተዳሳሽ የእካል ክፍሎች የሌሉት ነው። ቀደም ሲል እግዚአብሔር ጥልቅ ጎልውና አለው ብንልም እኛ እንዳለን ቁስ እካላዊ ገላ እለው ማለታችን አይደለም። እግዚአብሔር መንፈሳዊ አካል እለው። ኢየሱስ "መንፈስ ሥጋና አጥንት የለውም" (ሉቃ. 24:39) ብሏል። ቃሉ በትክክል እንደሚገልጸው እግዚአብሔር መንፈስ እንደመሆኑ መጠን ለሰ ሰዎች ባሕርይ ሰናሱ በአእምሮአችን የሚመጡ የውሳኔነት ሁኔታዎች በእርሱ ዘንድ የሉም። ቁስ አካልን የሚመለከቱ ባሕርያት ወይም መታወቂያዎች እንዳቸውም በእርሱ ዘንድ የሉም። ሐዋርያው ጳውሎስ "ለማይጠፋው ለማይታየውም ለዘመናት ንጉሥ" (1ጢሞ 1:17) በማለት እግዚአብሔርን ይገልጻል። በሌላም ሰፍራ "በወለድ ብቻውን የሆነ ገዢ፤ የነገሥታት ንጉሥና የጌቶች ጌታ ያሳያል። እርሱ ብቻ የማይሞት ነው። ማንም ሊቀርበው በማይችል ብርሃን ይኖራል። እንድ ሰው እንኳ አላየውም፤ ሊያይም አይቻለውም....." (1ጢሞ 6:15-16) በማለት ጽፏል።

ታዲያ እግዚአብሔር መንፈስ፤ደግሞም የማይታይ ከሆነ በዘጸ 33:19-23 መሴ እግዚአብሔርን እንዳየ የተገለጸበትንና እንዲህ የመላለሱትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች እንዴት አድርገን እንረዳቸዋለን? መቼም ይህን መሳይ አባባል "እግዚአብሔር አይታይም፤ ተዳሳሽ አካልም የለውም" የሚለውን ሐሳብ እይቃረንም። እንደዚህ በመሰሉት አንዳንድ ጥቅሶች ሰዎች የእግዚአብሔርን ክብር ነጸብራቅ ተመልክተዋል እንጂ እግዚአብሔርን በምንነቱ አልተመለከቱትም። በሌሎች ጥቅሶች ላይ ደግሞ መንፈስ ሊታይ

በሚችሉ ተምሳሌቶች ራሱን መግለጽ እንደሚችል ተገልጿል። ጌታ ኢየሱስ በውሃ በተጠመቀበት ጊዜ መንፈስ ቅዱስ በእርግብ አምሳል በላዩ ሲያርፍ ይህ ተፈጽሟል (ዮሐ 1:32-34)። ዮሐንስ መጥምቁ ይህንን የሚታይ ምልክት በተመለከተ ጊዜ የኢየሱስን ማንነት በእርግጠኛነት ያውቅ ዘንድ የማይታየው የእግዚአብሔር መንፈስ ራሱን በእርግብ አምሳል ገለጠ። ከዘአ 33 በወሰድነውም ምሳሌ ከእግዚአብሔር ዘንድ የተሰጠውን የመሪነት ተግባር ይፈጽም ዘንድ መሴ መለኮታዊ ማረጋገጫ በላሰፈለገው እግዚአብሔር አካላዊ ምልክት ሰጠው።

ይህንን በምንልበት ጊዜ “እግዚአብሔር ተዳሳሽ አካል ከሌለው፣ መጽሐፍ ቅዱስ በእግዚአብሔር እጆች፣ እግሮች፣ ጆሮዎች፣ አፍ፣ አፍንጫ ወይም ፊት እንዴት ይናገራል? አንድ ሰው ሊያደርገው የሚችለውን እግዚአብሔር እንደሚያደርግ የሚገልጹ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ጥቅሶች እንዴት ሊኖሩ ቻሉ? በማለት ትጠይቅ ይሆናል። ለምሳሌ ያህልም (መዝ 98:1) “ቅኝ፣ የተቀደሰም ክንዱ” (መዝ 99:5) “ወደ አግሩ መርገጫ ስገዱ” (መዝ 91:4) ላይ ደግሞ ስለእግዚአብሔር “ላባዎች” እና “ከንፎቹ” ይናገራል።

የእግዚአብሔርን ምንነት በእርግጠኛነት ለመረዳት ስለሚያስቸግረን እግዚአብሔር ቃሉን እንዲጽፉ በመንፈሱ የመራቸውን ጸሐፊዎች ለእኛ አንግዳ ያልሆኑ ባሕርያትን ወይም የእኛን ልምዶች ከእግዚአብሔር ማንነት ጋር እንዲያዛምዷቸው ፈቅዷል። በዚህም ዓይነት መንገድ በምናውቃቸው ነገሮች አማካይነት ስለማናውቀው ጥቂት መረዳት እናገኛለን። ይህን የመሰለውን አጻጻፍ ዘይቤያዊ የቋንቋ አጠቃቀም አንለቀለን። ይህ በሚሆንበት ጊዜ ሃሳቡ ቃል በቃል ወይም በቁመት እንደተፃፈው ሳይሆን አንድን የተወሰነ ሃሳብ እንደሚወክል ምሳሌ ተደርጎ ይወሰዳል። በሚከተሉት መልመጃዎች ይህንን መረዳት ይቻላል።

- (4). መዝ 34:15 ካነበብክ በኋላ ለጥቅሱ ትክክለኛ ማብራሪያ ከሚሆነው ፀ ረፍተ ነገር አንጻር ያለውን ፈጽል ክበበው።
- ሀ. እግዚአብሔር ዓይኖች፣ ጆሮዎች እንዲሁም ፊት እንዳለው የሚናገረው አገላለጽ የሚያመለክተው በትክክል እንደሚያይና እንደሚሰማ ከለዎችም ጋር በሚነጋገርበት ጊዜ የሚታይ ተዳሳሽ አካል እንዳለው ነው።
- ለ. እግዚአብሔር የጸድቃንን መሻት ያውቃል፤ ይጠነቀቅላቸውማል፤ ደግሞም የክፉዎችን ኃጢአተኝነት ያውቃል፤ ድርጊታቸውም ይገደዋል፤ ይህ ሁኔታ በዘይቤአዊ አነጋገር በዚህ ጥቅስ ተገልጿል።
- (5). ከሁሉም የተሻለውን ትክክለኛ መልስ ምረጥ። በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ እግዚአብሔር መንፈስ እንደሆነ በምናነብበት ጊዜ የምንረዳው
- ሀ. ቁሳዊ አካል እንደሌለው ነው።

- ለ. እግዚአብሔር ቁሳዊ አካል ባይኖረውም እንኳ በቁሳዊ ቅርጽ ወይም ምሳሌ ራሱን በሚገባ መግለጽ ይችላል።
- ሐ. በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ሰው የሚያደርገውን ነገር እግዚአብሔርም እንደሚያደርግ የሚገልጹ ጥቅሶች ዘይቤአዊ አነጋገር ይጠቀማሉ።
- መ. ከፍ ብለው የተዘረዘሩት “ሀ”፣ “ለ” ና “ሐ” ትክክለኛ መልሶች ናቸው።
- ሠ. በ “ሀ” እና “ሐ” የተጠቀሱት መልሶች ብቻ ትክክል ናቸው።

እግዚአብሔር አንድ ነው

ዓላማ 3 የእግዚአብሔርን አሐድነት የሚገልጹትን እያንዳንዱን ቃላት መተርጎምና እርስ በርሳቸው ማዛመድ

እግዚአብሔር አንድ ነው በምንልበት ጊዜ ሦስት አመለካከቶችን እንገነዘባለን።

- 1. የእግዚአብሔርን አጋዛዊ አንድነት
- 2. የእግዚአብሔር እቻ የለሽነት
- 3. የእግዚአብሔርን ረቂቅነት

የእግዚአብሔር አጋዛዊ አንድነት

ስለ እግዚአብሔር አሐድነት በምንናገርበት ጊዜ በቅድሚያ በአጋዛዊ አንፃር አንድ እኔነት አለው የሚለውን እውነት መግለጻችን ነው። አንድ መለኮታዊ አካል ወይም ኑባሬ ብቻ በመኖሩ ሌሎች ፍጡሮች ወይም ኑባሬያን በእርሱ፣ ከእርሱና ለእርሱ ብቻ ይኖራሉ። ሐዋርያው ጳውሎስ በ1ቆሮ 8:6 ላይ “ለእኛስ ነገር ሁሉ ከእርሱ የሆነ፣ እኛም ለእርሱ የሆንን አንድ አምላክ አብ አለን፣ ነገር ሁሉም በእርሱ በኩል የሆነ እኛም በእርሱ በኩል የሆንን አንድ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ አለን” ይላል። የዚህ ጥቅስ ሁለተኛ ክፍል እግዚአብሔር አጋዛዊ አንድነት አለው የሚለውን ሃሳብ የሚቃረን ሊመስል ይችላል ይሆናል። ነገር ግን ይህንን ሃሳብ ስለ “ሥላሴ” በምንገልጽበት ጊዜ በተብራራ መልኩ እንመለከተዋለን።

በ1ነገ 8:60 ላይ ንጉሡ ስለሞን ስለ እግዚአብሔር አጋዛዊ አሐድነት በመግለጽ “የምድር አሕዛብ ሁሉ እግዚአብሔር እርሱ አምላክ እንደሆነ፣ ከእርሱም በቀር ሌላ እንደሌለ ያውቅ ዘንድ” በማለት ያጸልያል፤ አማርጠው በሚያመልካቸው ብዙ ዓይነት ጣያታት አምላኪ ሕዝቦች በመከበባቸው የአሥራኤል ሕዝብ አንዳንድ ጊዜ መለኮታዊው ሕላዊ አንድ ብቻ ነው የሚለውን ሃሳብ አጠንክረው መያዝ ያዳግታቸዋል። በታላቅ መበዋሕትነት ነቢያቱ አዘውትረው ያህዌ አንድ አምላክ መሆኑን ለሕዝቡ ያውጁ ነበር (ዘጸ 4:35፣39)።

ብዙ አማልክት አሉ የሚለው ሕብረተሰብ በአንተም ሕብረተሰብ ዘንድ አለ? እነዚህ አማልክት ስለተባሉት ስለሚሰጡት አንዳንድ ትምህርቶችና አማልክቱም ከሰዎች ጋር ሰላላቸው ዝምድና የምታውቀው ነገር አለን? በአንዳንድ የዓለም ክፍሎች ሰዎች ብዙ አማልክትን ወይም እነርሱ አምላክ ናቸው ብለው የሚገምቷቸውን እንደሚያመልኩ ተገንዝባለን። በእንደዚህ ዓይነት ሕዝቦች ባሕል ለአያንዳንዱ ጎሳና ለአያንዳንዱ የኑሮ ገጽታ አማልክት ስለሚመደቡ የአማልክቱ ቁጥር ብዙ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ግን እግዚአብሔር አቻ ወይም ተነሃሃሪ እንደሌለው ስለሚያስተምረን ሊኖር የሚችለው አንድ አምላክ ብቻ ነው።

የእግዚአብሔር አቻ የለሽነት

እንደ ዘጸ 6:4 የመሳሰሉት የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች እግዚአብሔር የሚመሰሉው እንደሌለው ይገልጻሉ። “አምላካችን እግዚአብሔር አንድ አምላክ ነው።” እዚህ ላይ “አንድ” ተብሎ ከዕብራይስጥ ቋንቋ የተተረጎመው ቃል “አቻ ወይም እኩያ የሌለው” ተብሎም ሊተረጎም ይችላል፤ ይህም ደግሞ የተሻለ ትርጉም ሳይሆን አይቀርም። ስለሆነም ያህዌ ተብሎ ሊጠራ የሚችለው ብቸኛ አምላክ እግዚአብሔር ብቻ ነው። የዘካ 14:9 መልእክትም ይኸው ነው “በዚያን ቀን እግዚአብሔር አንድ ስሙም አንድ ይሆናል።” በዘጸ 15:11 ላይ ይሄው ሃሳብ በጣም ግልጽ በሆነ መንገድ ተቀምጧል። “እቤቱ፣ በአማልክት መካከል እንደ አንተ ያለ ማነው? በምሥጋና የተፈራህ ጽድቅንም የምታደርግ በቅድስናም የከበረ እንደ አንተ ማን ነው?” መልሱ መቼም “ማንም የለም” ነው። እርሱ አንድ ብቻውን አምላክ ነው።

እነዚህ ጥቅሶች እግዚአብሔር ከአማልክት መካከል አንዱ ነው የሚለውን ሃሳብ በፍጹም ይቃወማሉ። እርሱ በዓለም ሁሉ ላይ ሉአላዊ ገዢ ነው፤ ከእርሱም በቀር ሌላ አምላክ የለም። በብሉይ ኪዳን እርሱ ብቻ አምላክ እንደሆነ እግዚአብሔር ሕዝቡን ሲያሳስብ ነበር።

(6). የሚከተሉትን ጥቅሶች ካነበብህ በኋላ እግዚአብሔር በሰ ራሱ ምን እንደሚል ግለጽ፤

- ሀ. ዘፍ 17:1 “እኔ _____ ነኝ”
- ለ. ዘጸ 20:2-3 “_____ እኔ ነኝ
ከእኔ በቀር _____ አይሁኃልህ።”
- ሐ. ዘጸ 20:23 “_____ ለእናንተ አታድርጉ”
- መ. ኢሳ 43:10፣ 44:6-8፣ 45:5፣ 21 የእነዚህ ጥቅሶች የአያንዳንዳቸው መልእክት _____ የሚል ነው።

አንዳንድ ሰዎች ስለ እግዚአብሔር ማንነት የራሳቸው የሆነ መግለጫ እንዲሰጡን በምንጠይቅበት ጊዜ “እግዚአብሔር በማይና ምድርን የፈጠረ ዘላለማዊ የሆነ አንድ መንፈስ ነው” ወይም ይህንን በመሰለ ሁኔታ

መግለጫ መሰጠት ይጀምራሉ። መግለጫቸውን በምንም ዓይነት ስም ቢጀምሩ እግዚአብሔር ከብዙ አማልክት መካከል አንዱ እንደሆነ የሚያመለክት አገላለጽ ይጠቀማሉ። “እግዚአብሔር አንድ መንፈስ ነው” ይላሉ። ይህም አባባል ከእግዚአብሔር ጋር የሚተካከሉ ሌሎች መናፍቦት ሊኖሩ እንደሚችሉ ያመለክታል። ይኸው ሰዎች የሚሰጡት ትርጉም “አንድ” የሚለው ቃል በሚቀርበት ጊዜ ትርጉሙ ምን ያህል እንደሚለወጥ እስኪ ተመልከቱ “እግዚአብሔር በማይና ምድርን የፈጠረና ዘላለማዊ የሆነ መንፈስ ነው።” ማንም ሰው ወይም ምንም ዓይነት ጋይል ከዚህ መግለጫ ጋር ሊጣጣም ስለማይችል ሊሆን የሚገባው መግለጫ እንደዚህ ነው፤ አምላክ እግዚአብሔር ብቻ ነው።

የእግዚአብሔር ረቂቅነት

ከአጋዛዊ አሐድነቱና አቻ የለሽነቱ በተጨማሪ የእግዚአብሔር አሐድነት የመለኮታዊውን ሕላዌ ውበጣዊ አሐድነትም የሚያመለክት ነው። ይሄኛው የአሐድነት ሁኔታ ረቂቅነት ተብሎ ይጠራል። ረቂቅ በምንልበት ጊዜ ወደ ልዩ ልዩ ክፍሎች ከመከፋፈል ነፃ የሆነ ማለታችን ነው። እግዚአብሔር መንፈስ ነው ስለሆነም ሊከፋፈል አይችልም። በተቃራኒው ደግሞ የሰው ሕልውና ድብልቅ ነው፤ ማለትም ቁሳዊ አካልና የማይታይ መንፈስ አለው።

እግዚአብሔር በሁለንተናው ፍጹም ነው። በሌላ አነጋገር የእግዚአብሔር ባሕሪያት ሁሉ የእርሱ ፍጹምነት መግለጫዎች ናቸው። በረቂቅነቱ ውስጥ ያለው አሐድነት ከሌሎቹ አንዳንድ የእግዚአብሔር ፍጹምነት መግለጫዎች የመነጨ ናቸው። ለምሳሌ ያህል የእግዚአብሔር ሕልውና ከራሱ ማንነት ውጪ በማንም ላይ የተደገፈ አይደለም። እርሱ በራሱ የሚኖር ነው፤ ማለትም ዘላለማዊነት የባሕሪው አንደኛው ክፍል ነው። እንደ ሰው ልጆች እግዚአብሔር ከርሱ በፊት ቀዳሚ ገልፀውና እንደሌለው ያሳየናል። የእግዚአብሔር ረቂቅነት ብዙ ነገሮችን የሚያመለክት ነው። ከእነዚህም ሃሳቦች አንደኛው በእግዚአብሔር ሕልውና ያሉት ሦስት አካላት በአንድነት ተደምረው መለኮታዊውን ማንነት የሚያሰገኙ ክፍልፋዮች አይደሉም። ይሄው የእግዚአብሔር ረቂቅነት የእግዚአብሔርን ፍጹምነት ከማንነቱ የመለየትን ወይም በማንነቱን መግለጫዎች ላይ የመደመርን አዝማሚያ አይቀበለውም። የእግዚአብሔር ማንነትና ፍጹምነቱ የማይነጣጠሉ አንድ ዓይነት ናቸው። በመሆኑም የእግዚአብሔር ቃል እግዚአብሔርን ብርሃንና ሕይወት፤ ጽድቅና ፍቅር እንደሆነ ይናገራል፤ በዚህም ዓይነት ማንነቱን ከፍጹምነቱ ጋር ያለውን አንድነት ያቀርባል። በሌላ አነጋገር እግዚአብሔር ጽድቅ አለው ሳይሆን፤ እግዚአብሔር ጽድቅ ነው ልንል ይገባናል። እግዚአብሔር ራሱ ፍጹም ነውና!!

(7). የእግዚአብሔርን አሐድነት ከሚገልጹት ሃሳቦች ጋር የሚሄዱትን መግለጫዎች አዛምዳቸው።

1. እኃዋዊ አሐድነት
2. ተነፃፃሪ የሌለው መሆኑ
3. ረቂቅነት

- ሀ. እርሱ ብቻ እምላክ ነው፤ ከእርሱም በቀር ሌላ እምላክ የለም።
- ለ. አንድ እግዚአብሔር ብቻ አለ፤ ሌሎች ፍጥረታት ሁሉ ሕልውና ያገኙት በእርሱ አማካይነት ነው።
- ሐ. ይህ ብዙ አማልክት የመኖራቸውን ሃሳብ ይቃወማል።
- መ. የእግዚአብሔር ሕልውና ከእርሱ ውጪ በማንም ላይ የተደገፈ እይደለም።
- ሠ. ይህ በእግዚአብሔር ውስጥ ያለውን ውስጣዊ አሐድነት የምንገልጽበት ሌላው መንገድ ነው።
- ረ. በው ድብልቅ ሕላዊ አስውጣላትም ሥጋም መንፈስም ነው። በአንፃሩ ግን እግዚአብሔር መንፈስ ነው።
- ሰ. እግዚአብሔር ዘላለማዊ መንፈስ ነው።

እግዚአብሔር ሥሉሰነት አለው

ዓላማ 4 በሥላሴ ላይ የቀረበውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት የሚናገሩትን መግለጫዎች ለይቶ ማወቅ

እግዚአብሔር መንፈስ እንደሆነ፤ የእኔነት እካል እንዳለውና አንድ እንደሆነ ተመልክተናል። አሁን በስማንነቱ እራተኛውን አንፃር ማለትም የሥላሴን ጉዳይ እንመለከታለን። እግዚአብሔር ሥሉሰነት አለው። ይህ መቼም ግራ ሳያጋባህ እይቀርም። እግዚአብሔር አንድ ሆኖ ሳለ እንዴት እንደገና ሥሉሰነት ይኖረዋል? “ሥሉስ” ወይም “ሥላሴ” የሚሉት ቃላት የእንደነትንና የሦስትነትን ወይም በሦስትነት አንድነት የመኖሩን ሃሳብ የያዙ ናቸው። ይህንን አስፈላጊ የሆነ ትምህርት መመልከት በምንጀምርበት ጊዜ ይህንን እውነት በመግለጥ ብቻ መረዳት እንደምንችል እንገነዘባለን። ስለሆነም ሥላሴን በሚመስኩት በሚከተሉት ጥያቄች ላይ የእግዚአብሔር ቃል የሚለውን የጥናታችን መሠረት በማድረግ እንመለከታለን።

1. ሥላሴ ምንድን ነው?

ቀደም ሲል እንደተመለከተው በመስኮታዊ ሕላዌ ውስጥ ያለው ማንነት አንድ ብቻ ነው። ይሁን እንጂ ይሄው መለኮታዊ ሕላዌ ሦስት አካላት ያለው ወይም ሥላሴ ነው። በእርሱ ውስጥ ሦስት አካላት ማለትም አብነ ወልድና መንፈስ ቅዱስ አሉ። በሥላሴ ውስጥ ያሉትን እነዚህን የብቻ ልዩነቶች ለመግለጽ የሚሞክሩ ሊቃውንት የተለያዩ አገላለጾችን ይጠቀማሉ። እነዚህ ሊቃውንት የሚጠቀሙባቸው ልዩ ልዩ አገላለጾች የሚያስገነዝቡን ስለ ሥላሴ ማስረጃት ምን ያህል አበቸጋሪ እንደሆነ ነው። ቀደም ሲል ከእግዚአብሔር እንጸር አካል ወይም እኔነት የሚለው ቃል ምን ማለት እንደሆነ ገልጻል። አካል ያለው ያውቃል፤ ስሜትን ያገናዝባል ደግሞም ውሳኔን ያስተላልፋል።

አካል ካለ በዚያ ራሱን የቻለ ማንነት እንዳለ ከበው ልጆች ልምድ መማር እንችላለን። ስለሆነም እያንዳንዱ እኔነት ያለው ሰው ስብአዊ ተፈጥሮን በራሱ የሚገልጽ ራሱን የቻለና የተለየ ግለሰብ ነው። ይሁን እንጂ ሥሉሰነት ባለው በእግዚአብሔር ውስጥ ጎን ስጎን የተቀመጡ ወይም ተነጣጥለው የቆሙ ሦስት ልዩ ልዩ ሕልዋን የሱም። ከዚያ ይልቅ በመለኮታዊው ማንነት ውስጥ ያሉት የግል መስያሞች ብስን ልንጠራቸው የምንችል ሁኔታዎች ብቻ ናቸው። የግል መለያዎች ያልናቸውን በሚከተለው እንቀጽ እንገልጽባለን።

2. ሦስቱ የሥላሴ አካላት እንማን ናቸው?

እንደተገነዘብነው በመለኮታዊው ማንነት ውስጥ ሦስት አካላት ማለትም አብነ ወልድና መንፈስ ቅዱስ እሉ ብለናል። እነዚህ ሦስት አካላት እያንዳንዳቸው ባሏቸው ባሕርያት ይታወቃሉ። በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ እነዚህ ባሕርያት የተገለጹት በሚያመዘገቡ፤ ብልህና ራሱን የቻለ እኔነት ያለው ሊስጠው በሚገባው የክብር መግለጫ፤ ተውላጠ ስምና የማንነት መታወቂያ ነው። እነዚህ የአካላዊነት ባሕርያት ለእያንዳንዱ እካል ልዩና ራሳቸውን የቻሉ (የግል መለያዎች) ከመሆናቸውም በላይ በአካላቱ መካከል ያለውንም ዝምድና የሚገልጹ ናቸው። ከዚህ በተጨማሪ እያንዳንዱ አካል በራሱ መስኮታዊውን ማንነት ይገልጻል።

በእግዚአብሔር ሕልውና ውስጥ እነዚህ ሦስት አካላት ማለትም እግዚአብሔር አብነ እግዚአብሔር ወልድና እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ እሉ። አንድ ሕላዊ አላቸው፤ በክብር፤ በጋይል፤ በግርማና በዘላለማዊነት እኩል ናቸው ደግሞም እንድ ናቸው።

(8). የሚከተሉትን ክፍሎች እንብቃህ ዐረፍተ ነገሩን ሊያሟላ የሚያስች ሰውን ትክክለኛ መልስ ጻፍ።

- ሀ. በዮሐ 6:27 ሊየሱስ እግዚአብሔር _____ ነው እለ።
- ለ. በዕብ 1:8 እግዚአብሔር አብ ስለ ወልድ ሲናገር _____ እንደሆነ ተናግሯል።
- ሐ. የሐዋ 5:3-4 በመንፈስ ቅዱስ ላይ መዋሽት በ _____ ላይ ከመዋሽት ጋር አንድ መሆኑን ይገልጻል።
- መ. ከእነዚህ የእግዚአብሔር ቃል ክፍሎች በመነሳት በእግዚአብሔር ሕልውና ውስጥ _____ ይገኛሉ ከሚለው መደምደሚያ ልንደርስ እንችላለን።

3. የሥላሴ እውነታ ማስረጃው ምንድን ነው?

ምንም እንኳን “ሥላሴ” የሚለው ቃል በመጽሐፍ ቅዱስ በየትም ሥፍራ ባይገኝም የሥላሴ መሠረተ ትምህርት በብሉይና በእዲስ ኪዳን ተገልጿል። በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ከምናገኛቸው ማስረጃዎች አንዳንዶቹን እስኪ እንመልከት።

ብሉይ ኪዳን የተጻፈው በዕብራይስጥ ቋንቋ ነው። ለምሳሌ ያህል በዕብራይስጥ ቋንቋ ከእግዚአብሔር በሞቶ አንዱ የሆነው “ኤሎሃም” በዘፍ 1:26 ላይ በብዙ አንቀጽ ቀርቧል። “እግዚአብሔር እለ ሰውን በመልካችን እንደ ምሳሌአችን እንፍጠር።” ይህ ጥቅስ በእግዚአብሔር ሕልውና ውስጥ ከአንድ በላይ እኔነት እንዳለ ያመለክታል። በብሉይ ኪዳን መጻሕፍት እግዚአብሔር በእግዚአብሔርነቱ ከአንድ በላይ አካል አንዳለው በጣም ግልጽ የሆኑ እመስካኮቶች “የእግዚአብሔር መልአክ” በሚል ተጠቅሰው ይገኛሉ። ባንዳንድ ሰፍራዎች የእግዚአብሔር መልአክ ስጌታ መልአክተኛ ሆኖ ይላክ የነበረውን ፍጡር ሊያመለክት ይችላል። በሌሎች ሥፍራዎች ደግሞ ይሄው መልአክ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ ይታመናል (ዘፍ 16:7-13፣ 18:1-21፣ 19:1-28)። እንዲሁም በመሆኑ ይህ መልአክ ከየሀዌ ጋር እንደ እንደሆነ ይቆጠራል፤ በሌላ በኩል ከየሀዌ ጋር እንደ እንዳልሆነ ወይም የተለየ መሆኑንም ማገናዘብ ተችሏል።

አንዳንድ ጊዜ በብሉይ ኪዳን ከአንድ አካልነት በላይ በሆነ መልኩ ተጠቅሷል (መዝ 45:6-7፣ ዕብ 1:8-9)። በሌሎች ክፍሎች ደግሞ ተናጋሪው እግዚአብሔር እንደሆነ በተገለጸባቸው ሥፍራዎች ስለ መሲሁ (ወልድ) እና ስለመንፈስ ቅዱስ ተናግሯል (ኢሳ 48:16፣ 61:1፣ 63:8-10)።

እዲበ ኪዳን እግዚአብሔር የራሱ ትክክለኛ መገለጥ የሆነውን ወልድን ወደ ዓለም እንደላከው በግልፅ ያቀርባል (ዮሐ 3:16፣ ዝግ 4:4፣ 1ዮሐ 4:9)። አብና ወልድ መንፈስ ቅዱስን እንደላከውም አዲስ ኪዳን ይገልጻል (ዮሐ 14:26፣ 15:26፣ 16:7)። በአዲስ ኪዳን እብ ሰወልድ ይናገር እንደነበረ እናስተውላለን (ማር 1:11፣ ሱቃ 3:22)፤ ወልድ ከእብ ጋር ሕብረት አለው (ማቴ 11:25-26፣ ዮሐ 11:41፣ 12:27-28)፤ መንፈስ ቅዱስም በእማኞች ልብ ውስጥ ሆኖ ይታትታል (ሮሜ 8:26-27)። በሌሎችም በአዲስ ኪዳን በሥላሴ ውስጥ የሚገኙት ሦስት አካላት ግልጽ ብለው ለየብቻ ቀርበዋል።

በአንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች በእግዚአብሔር ሕልውና ውስጥ ያሉት ሦስት አካላት በአንድነት ተጠቅሰዋል። በወልድ (በኢየሱስ ክርስቶስ) የውሃ ጥምቀት ወቅት (ማቴ 3:16-17)፤ አብ ከስማይ ሆኖ ሲናገር መንፈስ ቅዱስ በርግብ አምላል በኢየሱስ ላይ አርፎበታል። ጌታ ኢየሱስ ስለ ታላቁ ተልዕኮ በተናገረበት ጊዜ (ማቴ 28:19) ሦስቱን አካላት ጠቅሷል። “እንግዲህ ሂዱና አሕዛብን ሁሉ በእብ፣ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው” (ማቴ 28:19)። እነዚህ ሦስት አካላት በ1ቆሮ 12:4-6፣ 2ቆሮ 13:14 እና 1ጴጥ 1:2 ጎን ለጎን ወይም በአንድነት ተጠቅሰዋል። በእግዚአብሔር ቃል ከተጠቀሱት ከእነዚህ ምሳሌዎች በመነሳት ስለ ሥላሴ አስተምህሮ በርከት ያሉ ማበረጃዎችን ማቅረብ እንችላለን።

(9). ከዚህ በታች በተራ ቁጥር ከተቀመጡት አማራጮች ትክክለኛውን በፊደል ተራ ከተዘረዘሩት ጋር በማዛመድ መልስ ሰጥ።

1. መንፈስ ቅዱስ	4. በሥላሴ ውስጥ የሚገኙ አካላት
2. የሚቤኾ ወይም አዳኝ	5. ከአንድ በላይ አካል እንዳለ
3. አዳኝና መንፈስ ቅዱስ	

ሀ. ዘፍ 1:26 የሚያመለክተው ሃሳብ ነው።

ለ. በኢሳ 63:8-10 ከየሀዌ ጋር ያለው ዝምድና ተገልጿል።

ሐ. በዮሐ 3:16 ላይ እግዚአብሔር ልጁ ኢየሱስ ስኞ የተላከበትን ዓላማ ይገልጻል።

መ. በእኛ ውስጥ እንዲኖር እግዚአብሔር አብና ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደላኩት በዮሐ 14:26 እና 15:26 ላይ ተገልጿል።

ሠ. በማቴ 3:16-17 እና 28:19 ላይ ስሞቻቸው መገለጹን እንመለከታለን።

4. በዚህ አስተምህሮ ውስጥ የሚያጋጥሙን ችግሮች ምንድን ናቸው?

ስለ ሥላሴ የሚሰጠውን ትምህርት መረዳት የሚያስቸግረን ለምንድን ነው? በእኛ በሰው ልጆች ልምምድ በሦስትነት እንድንነት፣ በአንድነትም ሦስትነትን ልናነፃፅርበት የሚያስችለን ምንም ነገር የለም። ሦስት ሰዎች በምንም ዓይነት አንድ ሰው ወደ መሆን ውህደት ሊደርሱ እንደማይችሉ እናውቃለን። ሦስት የተለያዩ ሰዎች በየግላቸው አንደኛቸው ሌላው የሚያደርገውን ወይም የሚያሰጠውን ሙሉ በሙሉ የማወቅ ችሎታ የላቸውም። እያንዳንዱ ሰው የራሱ ጥዳይ ከእርሱ አልፎ እንዳይወጣ ይጠበቃል። ማንኛውም የሰው ልጅ ስለ እግዚአብሔር የተጠቀሰውን ዓይነት የሦስትነት ልዩ አቋም የለውም። በራሳቸው እውቀትና ልምምድ ላይ ለመመሥረት የሥላሴን ምንነት ሰዎች መረዳት የሚችሉበት መንገድ የለም።

5. ለችግሮቹ መፍትሔ እንዴት ማግኘት እንችላለን?

የሥላሴን ምንነት ለመግለጽ በሚደረገው ጥረት መሠረታዊው ችግር በእግዚአብሔር ሕልውና ውስጥ ያሉት አካላት ከመለኮታዊው ማንነት ጋርና እርስ በርሳቸው ያላቸውን ግንኙነት ማወቁ ላይ ነው። ይህ ችግር ቤተ ክርስቲያን ወደ ጎን ልታደርገው የማትችለው ነው። ከዚህ ጋር ለተያያዙት ቃላት ወይም መግለጫዎች ተገቢ ትርጉም ወይም መፍቻ በመስጠት ችግሩን ለማቃለል መሞከር ብቻ ነው የምትችለው። የሥላሴን ምሥጢር ለመፍታት ባትችልም ሕልውናዋን የተፈታተነትን የበህተት ትምህርቶችን ወረራ ለመመከት ትችል ዘንድ ቤተ ክርስቲያን መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተምህሮዎችን ለማዘጋጀት ጥረት ማድረግ አለባት። አንዱን የእግዚአብሔር ቃል ክፍል በሌላ ክፍል ጋር ለናነፃፅ ምንም እንኳ ሙሉ በሙሉ ልንረዳው ባንችልም እግዚአብሔር በቃሉ በገለጠው መጠን ሥላሴን የሚመለከተውን የመጽሐፍ ቅዱስ አስተምህሮ መመልከት እንችላለን።

ውሱን በሆነው ምድራዊ ሕልውናችን ወሰን የሌለውን ሙሉ በሙሉ በፍጹም ልንረዳ እንችልም። ሐዋርያው ጳውሎስ ለቀሮንቶስ ለዎች በጻፈው የመጀመሪያ መልእክቱ ሰለዚህ የሰው ውሱንነት ገልጿል።

“ዛሬስ በመስታወት በድንግዝግዝ እንደምናይ ነን በዚያን ጊዜ ግን ፊት ለፊት እናያለን፤ ዛሬስ ከእውቀት ከፍቼ እውቃለሁ። በዚያን ጊዜ ግን እኔ ደግሞ እንደታወቅሁ አውቃለሁ” (1ቆሮ 13:12)።

(10). ከሚከተሉት መግለጫዎች ከእኛ መረዳት አንፃር ሥላሴን በተመለከተ እውነት የሆኑትን ለይተህ ምረጥ።

- ሀ. በመለኮታዊው ማንነት ውስጥ ሦስት አካላት እንዳሉ መጽሐፍ ቅዱስ ይገልጥልናል።
- ለ. አካላቱም ማለትም እብ፣ ወልድና መንፈስ ቅዱስ ራሳቸውን የቻሉ መታወቂያዎች እሷቸው። እነዚህም መታወቂያዎች፣ መለያና ተውላጠ ስሞች፣ ውስጣዊ የማንነት መግለጫዎችና ምግባሮች እንድን ራሱን የቻለ አቋም ያለውን ሰው ለመግለጽ የሚውሉ ናቸው።
- ሐ. ብሉይ ኪዳን በእግዚአብሔር ሕልውና ውስጥ ከእንድ በላይ እካል እንዳለ አያመለክትም፤ የሚናገረው ስለ እግዚአብሔር (ያህዌ) ብቻ ነው።
- መ. አዲስ ኪዳን ከብሉይ ኪዳን ይልቅ በሥላሴ ውስጥ ሰላላት እካላት በጣም በግልጽነት ይናገራል።
- ሠ. አዲስ ኪዳን በሥላሴ አስተምህሮ ላይ እጥጋቢ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረት ይሰጠናል።
- ረ. የእግዚአብሔርን ሥሎስ እኔነት እንዳንረዳ ዋናው ችግር መለኮታዊው ሕልውና ውስጥ ካለው የሰብትነት ልዩ አቋም ጋር የሚነፃፀር ምንም ነገር በእኛ ልምምድ ውስጥ አለመኖሩ ነው።
- ሰ. ከሥላሴ ማንነት ጋር ያለውን ችግር በተሳካ ሁኔታ ልንፈታ የምንችለው ሙሉ በሙሉ መግለጽ እንደማይቻል ተገንዝበን ሥላሴን በተመለከተ አስተምህሮ የማዘጋጀት ጥረት ባናደርግ ነው።

ጥንቃቄ የተሞላው የእግዚአብሔር ቃል ጥናት የእግዚአብሔርን ሥሎስ እካላት በሚገባ ይገልጻል። ይህንን አስተምህሮ በጸሎት መንፈስ ካጠናነው ከፊል ብቻ ቢሆንም እንኳ እግዚአብሔር ራሱን ሰለገለጸበት መንገድ እንድንረዳው ያስችለናል። ስለ እግዚአብሔር ማንነትና እኛም ወደ እርሱ በፍቅር በአምልኮና በተቀደሰ አገልግሎት እንድንቀርብ ሰላዘጋጀልን መንገድ በሙላት አውቀን እንድናመሰግነውም ይረዳናል።

እግዚአብሔር ዘላለማዊ ነው

ዓላማ 5 የእግዚአብሔር ዘላለማዊነት ለክርስቲያን ሰለሚሰጠው ግንዛቤ የተሰጠ እውነተኛ መግለጫዎችን ማወቅ

ብዙ ሰዎች ከወዴት እንደመጡ ዝርያቸውን ማወቅ ይፈልጋሉ። እኔ ምንም ዝርያ የለኝም ብላችሁ ምን ትላላችሁ? ይህን አባባሌን ትክክለኛ ነው ብላችሁ አትቀበሉትም፤ እለመቀበላችሁም ትክክለኛ ነገር ነው። እንደማንኛውም ሰው ሁሉ እኔም ዝርያ አለኝ።

ሁሉም ሰው ዝርያ አለው ስንል ግን እዚህ አባባል ውስጥ እግዚአብሔርን ልንጫምር እንችልም። እግዚአብሔር ዝርያ የለውም። ታዲያ የእርሱ ሕልውና እንዴት ሊገኝ ቻለ? ይህ ጥያቄ በጣም ቀላል ምላሽ አለው። ሕልውናው ከየትም የተገኘ አይደለም። ከዘላለም ጀምሮ እርሱ ሕያው ነው። እግዚአብሔር ዘላለማዊ ነው የምንለው በዚህ ምክንያት ነው።

1. ዘላለም ምንድን ነው?

በለማናውቀው በፈታችን ሰላለው ጊዜ መገመት አስቸጋሪ ነው፤ ሆኖም እኔምሮአችን ማሰብ እስከቻለንበት ጊዜ ድረስ ወደ ጓላ መለስ በማለት መገመት እንሞክር ይሆናል። አራት ዘፍጥረት የጀማሬዎች ሁሉ መጽሐፍ እንደሆነ እናውቃለን። በዚህ መጽሐፍ እማካይነት ስለ ፍጥረት ጀማሬ፤ ስለ ሰው ጀማሬና ስለ መንግሥታት እነሳስ እናጠናለን። ይሁን እንጂ እነዚህ የሩቅ ጊዜ ጀማሬዎች የመጀመሪያዎቹ አይደሉም።

የታሪክ ጀምቦር ሳትወጣ፤ የምድር መሠረቶች በተፈጠሩ ጊዜ በሐሴት የዘመሩት ልዩና ለማያዊ የሆኑት የእግዚአብሔር ልጆች መላእክት ወደተፈጠሩበት ጊዜ በጣም ወደ ጓላ መለስ ማለትም ትፈልጉ ይሆናል (ኢዮ 38:4-7)። ያም ቢሆን የመጀመሪያው አይደለም። ምናልባት በአኦምሮአችን ፍጥረት ሁሉ በእግዚአብሔር ሃሳብ ብቻ ወደ ነበረበት ድንበር ወይም ፍጻሜ ወደ ሌለው ጊዜ እልባነት በመሄድ የዘላለምን ምንነት ለማየት እንሞክር ይሆናል። ውሱን የሆነው ይህ እኔምሮአችን ጊዜ እልባ ስለሆነውና ድንበር ወይም ወሰን የሌለውን ማሰብ ወይም መጨሰጥ የማይቻል ሆኖ ያገኘዋል። ይህንን በሚመለከት እውነቱ የዘላለም ጊዜን በተመለከተ የእግዚአብሔር ወሰን የለህነት ነው።

2. በዘላለም ውስጥ የሚኖረው ማነው?

ለዎችና መላእክት ፍጡራን ናቸው፤ ጀማሬ የሌለው እግዚአብሔር ብቻ ነው። ስለሆነም በዘላለም ውስጥ የሚኖረው እግዚአብሔር ብቻ ነው። የሰው ልጅ ያለፈ ታሪክ የአሁን ጊዜና ወደ ፊት የሚጠብቀው አለው፤ ለእግዚአብሔር ግን ሁልጊዜ የአሁን ጊዜ ነው። ያለፈው ጊዜም ሆነ ወደ ፊት የሚመጣው ጊዜ ለእግዚአብሔር እንደ አሁን ነው።

የእግዚአብሔር ዘላለማዊነት ሁለት እቅጣጫ አለው፡ 1). ወደ መሆን የመጣበት ጊዜ የለም፤ ሁልጊዜም ነበረ (መዝ 90:2)። 2). ለሕልውናው መጨረሻ የለውም (ዘዳ 32:40፤ መዝ 102:27)። ዘላለማዊ በመሆን ከጊዜ ሂደት ሁሉ ነፃ ነው።

3. የእግዚአብሔርን የዘላለማዊነት ሃሳብ እንዴት ልንረዳ እንችላለን?

የእግዚአብሔርን ቃል እንኳ መሠረት ስናደርግ ከአስተሳሰብ ምክንያታዊነት በመነሳት እግዚአብሔር ምንጊዜም እንደነበረ መደምደም ወይም ከውሳኔ ሃሳብ መድረስ እንችላለን። ማንም ሰው ቢሆን ነገሮች ካስምንም መነሻ ወደ መኖር እንዳልመጡ ያውቃል። ከባዶነት ምንም ነገር ሊገኝ አይችልም። በሌላም በዓለም ጀመረ ላይ ምንም ካልነበረ፤ የነበረው ባዶነት ብቻ ከሆነ እንዲያው በከዚያም በኋላ በዚያው ዓይነት መቀጠል ነበረበት። ዘጠኙም በዙሪያችን ግዙፍ ተፈጥሮ እንዳለ በሌላምና ስተውል በምክንያታዊነት ላይ በመመርኮዝ ቀደም ባለው ጊዜ ጀመረ ያልነበረው ምንጊዜም የነበረ አንድ ነገር መኖሩን ወደ መቀበል መደምደሚያ ላይ እንደርሳለን። ያ አንድ ነገር የምንሰው እግዚአብሔር ነው።

የእግዚአብሔር ዘላለማዊነት በእግዚአብሔር ቃል በሙሉ ተገልጿል። እግዚአብሔር የዘላለም አምላክ ተብሎ ተጠርቶአል (ዘፍ 21:33)፤ መዝሙረኛው “ከዘላለም እስከ ዘላለም ድረስ አንተ ነህ” (መዝ 90:2) ደግሞም “አንተ ግን ያው አንተ ነህ፤ ዓመቶችህም ከቶ እያልቁም” (መዝ 102:27) ብሏል። በእግዚአብሔር መንፈስ ተመርቶ ኢሳይያስም ሲናገር እግዚአብሔር ስዘላለም የሚኖር እንደሆነ አውጆአል (ኢሳ 57:15) ሐዋርያው ጳውሎስም በበኩሉ እርሱ (እግዚአብሔር) ብቻ የማይሞት እንደሆነ ለጢሞቴዎስ እረጋግጦታል (1ጢሞ 6:16)።

(11). እውነት ከሆኑት መግለጫዎች አንፃር ያሱትን ፊደሎች ክበባቸው።

- ሀ. የእግዚአብሔር ዘላለማዊነት የምንታመንበት አምላክ ከሥፍራው እንደ ማይጠፋ እንደኖረውና እርግጠኛነት እንዲኖረን ያደርጋል።
- ለ. የእግዚአብሔር ዘላለማዊነት ችግር ሊያጋጥመን ድፍረትን ይሰጠናል። የእግዚአብሔር ዓላማዎች እስካሁን ጸንተው ይኖራሉ። ከእነዚህም ዓላማዎች የእኛንም ሕይወት የሚመለከቱ ይገኙባቸዋል።
- ሐ. ከጊዜ አንፃር የእግዚአብሔርን ወሰን የለህነት ማወቅ የኛ ውሳኔዎች ከጊዜ ጋር ብቻ የተቆራኙ በመሆናቸው አስፈላጊዎች እንዳልሆኑ እንድንገነዘብ ያደርገናል።

እግዚአብሔር አይለወጥም

ዓላማ 6 ተግባራዊ ከሆነው ክርስቲያናዊ ልምምድህ አንፃር የእግዚአብሔር ተለዋዋጭ አለመሆን የሚሰጥህን ትርጉም መግለጽ

ማንኛችንም ብንሆን ሊለወጡ ወይም ሊታረሙ የሚገባቸው ስህተቶች አሉብን። እግዚአብሔር ግን ስህተት የለበትም። የማንነቱን መግለጫ ወይም ባህርዩን የሚያስተካክልበት ምንም ነገር አያስፈልገውም። በማንኛውም አንፃር እርሱ ፍጹም ነው።

(12). ከዚህ በታች የቀረቡትን ጥቅሶች አንብቦ ከዓረፍተ ነገሩ የንደሉትን ቃላት ወይም ሐረጎች በባዶ በፍራ ሙሉ።

- ሀ. በመዝ 102:25-27 ላይ ምንጊዜም የማይሰወጠው _____ ሁልጊዜም ከሚለወጠው ከ_____ ጋር ያለው ልዩነት ተገልጿል።
- ለ. በኢሳ 46:9-10፤ መዝ 33:11 እና መዝ 119:160 ላይ የእግዚአብሔር በእና በ_____ ላይ አስመለወጡ ተገልጿል።
- ሐ. ሚል 3:6 እግዚአብሔር የማይለወጥ በመሆኑ የያዕቆብ ልጆችን እንደሚምራቸውና በዚህ ምክንያት _____ ያመለክታል።
- መ. መዝ 103:17 እግዚአብሔር በ_____ እና በ_____ የማይሰወጥ መሆኑን ይናገራል።

ስለ እግዚአብሔር አስመስወጥ የሚናገሩት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ስለ ምናሽግለው እግዚአብሔር የተወሰኑ መሪ ሃሳቦችን ያስተምሩናል። አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ አስተማሪ እነዚህን መሪ ሃሳቦች ዘርዝሯቸዋል፤ መሪ ሃሳቦቹን በበለጠ ግልጽነት ማየት እንድንችል እንደሚከተለው አቅርበናቸዋል።

- ①. እግዚአብሔር ውሱን በላልሆነና ከምንም ተፅእኖ ነፃ በመሆኑ ራሱን የሚያኖርና ለውጥን ከሚያስከትሉ ምክንያቶችና ሁኔታዎች ሁሉ በላይ ነው።
- ②. እግዚአብሔር ሊጨምር ሊቀንበም አይችልም። ወደፊትም የማደግና የመጨመር እገማሚያ የለውም።
- ③. እግዚአብሔር ከኃይሉ በላይ ኃይል ሊጨምር ወይም ሊቀንስ አይችልም፤ ጠብቂ ከሆነውም በላይ ሊጠበብ ወይም ቅዱስ ከሆነውም በላይ ሊቀደስ አይችልም።
- ④. ከዚህ በፊት ከሆነውና ወደፊትም ከሚሆነው በላይ እግዚአብሔር የበለጠ ጸድቅ፤ መሐሪ ወይም አፍቃሪ መሆን አይችልም።
- ⑤. ከሰዎች ጋር ባለው ግንኙነት ሊለወጥ አይችልም፤ ከሰብአዊ ሁኔታዎች ጋር በማይለዋወጡ ዘላለማዊ መሪ ሃሳቦች መሠረት ሥራውን ያከናውናል።

እግዚአብሔር የማይሰወጥ በመሆኑ በቃሉ ላይ ተደግፈን ሙሉ በሙሉ ራሳችንን ለእርሱ ልንስጥ እንችላለን። ማንኛውንም ነገር ስእኛ ስበን እንደሚያደርግልን በማወቅ በሕይወታችን የሚያጋጥሙንን ሁኔታዎች ሁሉ በመተማመን ልንጋፈጥ እንችላለን (ሮሜ 8:28)፤ በእንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች እግዚአብሔር ሃሳቡን አይለወጥም የሚለውን ሃሳብ ልብ ብለህ ይሆናል (ዘኁ 23:19 እና 1ሳሙ 15:29)። በሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች (1ሳሙ 15:11፤ ዮና 3:9-10) ደግሞ እግዚአብሔር እንዳንድ ነገሮችን በማድረግ እንደተጸጸተ ተገልጿል። ይህ የእግዚአብሔር አቋም

በማንነቱና በዓላማው ላይ መሠረታዊ ለውጥን የሚያመለክት አይደለም። ምንጊዜም በሆነ ኃጢአትን ይጠላል፤ ኃጢአተኛውንም ምንጊዜም ይወዳል። ይህ አቋሙ ኃጢአተኛው ንስሐ ከመግባቱ በፊት አውነት እንደሆነ ሁሉ ንስሐ ከገባ በኋላም አውነት ነው። ይሁን እንጂ ሰዎች ከሚያላዩት ለውጥ አንፃር እግዚአብሔር አይራረጉን ሊለውጥ ይችላል።

የአሥራኤልን ኃጢአት በሚመለከት የእግዚአብሔር አቋም አለመለወጡን እንደ ምሳሌ አድርገን ልንወስድ እንችላለን። የህዝቡን ኃጢአት ይጠላ ነበር። ሕዝቡ በኃጢአት ለመጽናት በመወሰናቸው የኃጢአታቸውን ቅጣት በሚገባ ተቀብለዋል። ይሁን እንጂ ንስሐ በገቡና ከኃጢአታቸው በራቁ ጊዜ በአንጻሩ እግዚአብሔር በእነርሱ ሊያደርግ የነበረውን ለወጠ።

ዐሐይ ሰምን ስታቀልጥና የሸክላን ጭቃ ስታደርቅ ምንም አድሎ እንደማታደርግ አንድ ሰው ተናግሯል፤ ይህም የሆነበት ምክንያት ለውጡ በዐሐይቱ ሳይሆን እርሷ ጨረሯን በምታሳርፍበት ዕቃ ላይ ነው። በእግዚአብሔር ዓላማዎች፤ በቃሉና በማንነቱ አለመለወጥ ላይ መተማመን እንችላለን። ዐሐይ ሰምን እንደምታቀልጥና የሸክላ ጭቃን እንደምታደርቅ ሁሉ የእግዚአብሔርም አለመለወጥ በተሰበረ ልብ በቅንነት ወደ እርሱ ለማቀርቡት ብቻ መልካምን፤ ልባቸውን ላደነደኑትና በቅንነት ለማይቀርቡት ደግሞ ጥፋትን የሚያስከትል ይሆናል።

(13). ስለ እግዚአብሔር መታወቂያዎችና ለለማንነቱ በዚህ ክፍል የተገለጸውን ለመከለስ እንዲረዳህ ከዚህ በታች ያሉትን የማንነቱ መታወቂያዎችን ቀጥሎ በፊደል ተራ ከተዘረዘሩት መግለጫዎች ጋር እዛምጻቸው።

1. አካላዊነት	3. አሐድነት	5. ዘላለማዊነት
2. መንፈሳዊነት	4. ሥላሴ	6. አለመለወጥ

- ሀ. አንድ ሕላዌና ምንነት መያዝ
- ለ. በጊዜ አለመወሰን መጀመሪያም መጨረሻም የሌለው
- ሐ. በቅርጽም ሆነ በቀላዊ ይዘት ወሰን የለህነት
- መ. ከአንድ በላይ አካላት
- ሠ. ዓላማን ቃልን እንዲሁም ማንነትን በተመለከተ ተመሳሳይነት
- ረ. ማሰብ፤ ስሜትን መጋራትና መወሰን መቻል

የእግዚአብሔርን ማንነት የሚገልጹ ባህርያት

ዓላማ 7 አራቱን የእግዚአብሔርን የማንነት ባሕርያት ከተሰጣቸው ትርጉሞች ጋር ማዛመድ

በእግዚአብሔር ማንነት ላይ በትኩረት የሚያጠኑ ሰዎችን የሥነ-መለኮት ሊቃውንት አንላቸዋለን። እኔና አንተ የሥነ-መለኮት ሊቃውንት ተብለን

ላንቆጠር እንችላለን። ሆኖም እግዚአብሔርን የበለጠ እንድናውቀውና እንድንወደው ስለ እግዚአብሔር የሚናገሩትን መሠረታዊ የእምነት አስተምህሮዎች ወይም ትምህርቶች በዝርዝር ለማጥናት ሙሉ መብት አለን። በዚህ እግዚአብሔርን የተሻለ የማወቅ ጉዞ ማንነቱን ብቻ ሳይሆን የማንነቱን መታወቂያዎች ማወቅ አስፈላጊ መሆኑን መገንዘብ ይገባል። የሥነ-መለኮት ሊቃውንት እነዚህን የማንነት መታወቂያዎች ባሕርያት ይሏቸዋል። ባሕርያት ከአንድ ሰው ወይም ከአንድ ነገር በአሁኑ ጥናታችን ደግሞ ከእግዚአብሔር ጋር የሚዛመዱ የተለዩ መታወቂያዎችን የሚመለከቱ ናቸው። የእግዚአብሔር ባህርያት እርሱ የሚያደርገውን ሁሉ ለምን እንደሚያደርግ ይገልጻልናል። ስለሆነም ከእርሱ ምን መጠበቅ እንደሚገባን እናውቃለን። ባህርያቱ (የማንነቱ መግለጫዎች) ሁሉን ቻይነቱን፤ በሁሉም በፍሬ በአንድ ጊዜ መገኘቱን፤ ሁሉን አዋቂነቱንና ጥበቡን ያጠቃልላሉ። በቅድሚያም የእግዚአብሔርን ሁሉን ቻይነት እንመለከታለን።

የእግዚአብሔር ሁሉን ቻይነት

የአብርሃም ሚስት ሣራ በሕይወት ዘመና ብዙ ተገባለች። ታላቅና ድንቅ ነገሮችን እግዚአብሔር ለባሏና ለራሷም ሲያደርግ ተመልክታለች። በሙሽርነትዋ ወራት ከወጣቶች ሴቶች ሁሉ በውበቷ፤ የምትበልጥ ላትሆን አትቀርም፤ በኋላ ላይ ግን ፊቱዋ የተጨማተረና አንገቷን የደፋች አሮጊት ሆና ነበር። አንድ ጎብኚ መጥቶ እርሷ በቅርብ ጊዜ እንደምትወገስ ለባሏ ሲነግር ለምታ ላቀች። የማይቻል ነገር ነው። ለመሆኑ ሣራ በመሳቋ ትፈርዳባታላችሁ? ይሁን እንጂ በማያዊው ጎብኚ “በውኑ ለእግዚአብሔር የሚላነው ነገር አለን?” (ዘፍ 18:1-15) በማለት ጠየቀ።

እግዚአብሔር አብርሃምና ሣራን በለየትኛው መለኮታዊ ባሕሪው እያስታወሳቸው ነበር? ኃይል ሁሉ የእርሱ እንደሆነ ወይም በማንኛውም ነገር ኃይለኛ እንደሆነ ለለሚያመለክተው እውነት ማለትም ስለ ሁሉን ቻይነቱ ነበር ያስታወሳቸው። እርሱ ማንኛውንም ነገር ማድረግ ይችላል። ይህ የእግዚአብሔር ፍጹም ኃይል በእግዚአብሔር ቃል ውሳኔ ከሚከተሉት ሁኔታዎች ጋር በተገናዘበ መልኩ ተገልጿል።

1. ፍጥረት (ዘፍ 1:1)
2. ሁሉንም ነገር በሥልጣኑ መያዝ (ዕብ 1:3)
3. የሰዎች መዘከር (ሉቃ 1:35፤ 37)
4. ታምራቶች (ሉቃ 9:43)
5. የኃጢአተኞች ደገንነት (1ቆሮ 2:5፤ 2ቆሮ 4:7)
6. ለመንግሥቱ ያወጣውን ዓላማውን ማስፈጸሙ (1ኢጥ 1:5)

ይሁን እንጂ እግዚአብሔር የከንቱነት ነገርን ሊያደርግ እንደማይችል መገንዘብ ይኖርብናል። ከማንነቱ ጋርም የማይጣጣሙ ነገሮችንም አያደርግም።

ከእግዚአብሔር ማንነት ጋር እንደሚገባ ሊሄድ የሚችለው እውነት እርሱ ከፈለገ ኃይሉ ሊሰራ የሚችልበትን መጠን መወሰን መቻሉ ነው። ለምሳሌ ያህል ከእርሱ ወይም ከሰይጣን አንዳቸውን እንዲመርጡ እግዚአብሔር ለእያንዳንዱ ሰው ነፃነት ሰጥቶአል። ማንም ሰው ያለ ፈቃዱ እንዲድን እግዚአብሔር አያስገድደውም። እያንዳንዱ ሰው የራሱን ውሳኔ ማድረግ እንዲችል እግዚአብሔር ራሱን በራሱ ወስኗል። “እነሆ አንተ በማይንና ምድርን በታላቅ ኃይልና በተዘረጋች ከንድህ ፈጥረሃል፤ ለእንተም የሚያቅት ነገር የለም” በማለት ኤርምያስ ስለ እግዚአብሔር ያውጃል (ኤር 32:17)። ጥቂት ቆይቶ እግዚአብሔር ኤርምያስን “በውኑ ለእኔ የሚያቅተኝ ነገር አለን?” (32:27) በማለት ጠየቀው። የእግዚአብሔርን ታላቅ ኃይል በምንረዳበት ጊዜ በሚያጋጥመን በማፍቸውም አስቸጋሪ ሁኔታ ስሙን ከመጥራት ማመንታት በፍጹም አይገባንም።

(14). ዘአ 3:11-12ን አንብብ። ሁሉን ቻይነቱን ሊያሳስበው ፈልጎ እግዚአብሔር ለመሴ የተናገራቸው እራት ቃላት ምንድን ናቸው?

የእግዚአብሔር በእንድ ጊዜ በሁሉም ቦታ መገኘት

እንድ ትንሽ ልጅ እንድ መጥፎ ነገር ለማድረግ ፈለገና እግዚአብሔር ከሰማይ ሆኖ እንዳይመለከተው በእንድ ቤት ጣረያ ሥር ተደብቆ ማድረግ የተሻለ ነው ብሎ ወሰነ። የትኛውን የእግዚአብሔርን መለኮታዊ ማንነት ነበር ልጁ ያልተረዳው? የእግዚአብሔርን ሁልጊዜ በሁሉም ስፍራ መገኘት መቻሉን አልተረዳም ነበር። መዝሙረኛው በመዝ 139:7-10 ስለዚህ እውነት እንዲህ ይላል፡

“ከመንፈስህ ወዴት እሄዳለሁ? ከፊትህስ ወዴት እሸሻለሁ? ወደ ሰማይ ብወጣ፤ አንተ በዚያ ነህ፤ ወደ ሲኦልም ብወርድ በዚያ አለህ። እንደ ንስር የንጋትን ክንፍ ብወስድ፤ እስከ ባሕር መጨረሻም ብበርር በዚያ እጅህ ትመራኛለች፤ ቀኝህም ትይዘኛለች”

የእግዚአብሔር በእንድ ጊዜ በሁሉም ስፍራ መገኘት ከእያንዳንዱ ሰው ጋር ያለው ዝምድና ተመሳሳይ ነው ማለት እይደለም። ለሚወዱትና ለሚያገለግሉት ራሱን ይገልጽላቸዋል፤ ይባርካቸዋል፤ ደግሞም ያበረታታቸዋል፤ የሚቃወሙትን ግን ይገስጸቸዋል፤ ይቀጣቸውማል። እግዚአብሔር በማዕበል ውስጥ ይገኛል፤ ሆኖም ምሪቱን ለማግኘት በቅንነት በፊቱ ለመጸለይ ከሚቀርቡ ከሁለት እማኞች ጋር በሚሆንበት መንገድ እይደለም (ናሆ 1:3፤ ማቴ 18:20)።

እግዚአብሔር በእንድ ጊዜ በሁሉም ሥፍራ እንደሚሆን ማወቅ እርሱ በፈተናችን ተገኝቶ ሊያበረታንና ሊመራን እንደሚችል በማወቅ ድፍረት እንዳያረን ይረዳናል። መልካምም ሆነ ክፉ እግዚአብሔር የምናደርገውን ሁሉ ስለሚመለከት ሕይወታችንን በታላቅ ጥንቃቄ እንዴት ልንመራ

እንደሚገባን እንድንገነዘብ በማድረግ በኩልም ይረዳናል፤ በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት ባለው መንገድ ሁልጊዜ በየትኛውም ስፍራ የማገልገል ኃላፊነት አለብን ምክንያቱም እርሱ በሁሉም ስፍራ አለ።

የራሳችንን ሰሜት የእግዚአብሔርን ከእኛ ጋር ለመሆን እንደመለኪያ አድርገን ልንጠቀምበት እንደማንችል ራሳችንን ማስገንዘብ ይኖርብናል። ምንም ዓይነት ሰሜት ቢሰማንም እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ነው። ለምሳሌ ያህል አንዲት ትንሽ ልጅ ጨለማ ውስጥ ሆና ስታለቅስ እናቷ “አያዘሽ አለሁልሽ አለቻት” እንበል። ልጅቱ እናቷ እዚያ እንዳለች ለማወቅ እናቷን ማየት አለብኝ ብላ ታስብ ይሆናል። ሆኖም ልጅቱ እናቷን ማየት መቻል አለመቻሏ የእናቷ በዚያ ስፍራ በመገኘቷ ነገር ላይ ምንም ለውጥ አያመጣም። ለእኛም ቢሆን ይሄው ሁኔታ እውነት ነው። የእግዚአብሔር ሕልውና ቢሰማንም ባይሰማንም መጽሐፍ ቅዱስ በሁሉም ስፍራ እንዳለ ይነግረናል። የምሥጋናና የድፍረት መንፈስ ይዘን ምንጊዜም ለመቆየት ይህንን ማወቅ ብቻ ይበቃናል።

(15). በማለታወሻ ደብተርህ እግዚአብሔር በሁሉም ስፍራ መገኘቱን መገንዘባችን በአኗኗራችን ላይ ሊያመጣ የሚችለውን ሁለት ለውጥ ጸፍ።

የእግዚአብሔር ሁሉን አዋቂነት

የእግዚአብሔር በሥፍራዎች ሁሉ መገኘትና ሁሉን አዋቂነቱ ተቀራራቢ ሐሳብ ነው። የሰው ልጆች ምስጢራትን ለመግለጽ ብዙ ጥረት ያደርጋሉ፤ እውቀትን ለማትረፍ ጥናት በምናጠናበት ጊዜ መረጃዎችን እናከማቻለን። ይሁን እንጂ ብዙውን ጊዜ ብዙ በተማርን መጠን ምን ያህል ጥቂት እንዳወቅን የምንረዳ ይመስላል።

እግዚአብሔር ግን ይህንን የመሰለ ችግር የለበትም፤ እርሱ ሁሉንም ነገር ያውቃል። ዓለማትን የሚያስተዳድርበት እውቀቱ መጠን የለውም። ይህንን እውቀት እንደሚገባ መረዳት ለእኛ እስቸጋሪ ነው፤ ይሁን እንጂ በእግዚአብሔር ፍጹምነት ላይ ለሚኖረን እምነት ይህ አስፈላጊ ነው። እንደ እውነቱ ከሆነ እግዚአብሔር የተፈጸመውንም ሆነ ሊፈጸም የሚችለውንም ሊያውቅ ይገባዋል። እንዲህ ካልሆነ ቀደም ሊል ያላወቀውን ሁልጊዜ መማር ደግሞም እቅዱንም ሆነ ዓላማውን በዚያው መሠረት ማስተካከል ሊኖርበት ነው።

እግዚአብሔር ሁሉንም ነገር ስለሚያውቅ ወደፊት ሊሆን የሚችለውን በቅድሚያ መናገር ይችላል። ስለሆነም በእግዚአብሔር ቃል ብዙ ሁኔታዎች ተተንብየዋል። ይህ ማለት ግን በእኛ ላይ ሊሆንብን ስላለው ነገር የከላለሙ እምላክ ውሳኔዎችን አያደርግልንም። ውሳኔዎቻችንን እኛ ከማድረጋችን በፊት እርሱ ያውቃቸዋል። አሻግሮ ስለሚመለከት በቅድሚያ የሚሆነውን መናገር ይችላል ወይም ወደፊት ሊሆን ያለውን ይናገራል። በቅድሚያ

የሚሆነውን መናገሩ ግን ሊሆን ስላለው ነገር ቅድመ ውሳኔ አድርጓል ማለት እይደለም።

ከእኛ ያልቅ በለ ችግራችን የበለጠ ስለሚያውቅ በጣም ከባድ በሆነ ፈተና መካከል በምንሆንበት ጊዜ እግዚአብሔር ሁሉን ነገር የማወቁ እውነት እምነታችንን ሊያጠነክረው ይገባል። የችግሩ መነሻና መፍትሔ ብለን ያስብናቸው ሁኔታዎች ሁሉ ምን እንደሚያጋጥማቸው እርሱ ያውቃል። ለችግሮቻችን ትክክለኛውን መፍትሔ ለማግኘት የእርሱን ፊት በምንፈልግበት ጊዜ ይህንን እውነት ማወቃችን ትልቅ መተማመኛ ሊሆን ይችላል።

(16). መዝ 139:1-19 አንብብና እነዚህን መግለጫዎች እጠናቃቸው።

- ሀ. ከ___ ያሉት ቁጥሮች ስለ እግዚአብሔር ሁሉን አዋቂነት ይናገራሉ።
- ለ. ከ___ ያሉት ቁጥሮች ስለ እግዚአብሔር ሁሉን ቻይነት ይናገራሉ።
- ሐ. ከ___ ያሉት ቁጥሮች ስለ እግዚአብሔር በሁሉ ሥፍራ መገኘት ይናገራሉ።

(17). የእግዚአብሔር ሁሉን አዋቂነትን በሚመለከት እውነተኛቹ መግለጫዎች የትኞቹ ናቸው?

- ሀ. የማደርጋቸውን ውሳኔዎች እግዚአብሔር ስለሚያውቅ ውሳኔዎቹ ሁሉ የእግዚአብሔር ውሳኔዎች ናቸው።
- ለ. እግዚአብሔር ሁሉን ነገር እንደሚያውቅ ማወቁ የምወሰነው ውሳኔ በሚኖረኝ ጊዜ ምሪት ለማግኘት ወደ እርሱ ዘወር እንድል ሊመራኝ ይገባል።
- ሐ. መተንበይ ማለት በቅድሚያ መወሰን ነው።
- መ. እግዚአብሔር ሁሉን አዋቂ ባይሆን ኖሮ ከፍጹምነቱ ይጎዳል ነበር።
- ሠ. ሁሉን አዋቂነት ማለት ሊታወቅ የሚችለውን ማንኛውንም ነገር በለአለፈው፣ በለአሁኑና በለ ወደፊቱም ፍጹም እውቀት ማወቅን ያጠቃልላል።

የእግዚአብሔር ጥበብ

ብዙ ሳይንቲስቶች በርከት ያሉ እውነቶችን ያውቃሉ፤ ይሁን እንጂ የዓለም እውቀት በሙሉ ለሕብረተሰባችን ችግሮች በሙሉ መፍትሄ እላንቸውም። ሰዎች ሁሉ በሰላምና በብልፅግና እብረው መኖር ይችላሉ ዘንድ የሚያበቃቸው ጥበብ የላቸውም።

ጥበብና እውቀት አንድ አይደሉም። ጥበብ እውቀትን ከመረመረ በኋላ የተነሳበትን ዓላማ ለማከናወን የሚያስችለውን ምርጥ መንገድ ሥራ ላይ ያውላል። እግዚአብሔር በሁሉም መንገድ ጥበብና ማንኛውንም ነገር በበጎነት ያከናውናል። ፍጹም በሆነው ጥበብ በምናደርገው ሁሉ እንዲመራን ቃሉን መጽሐፍ ቅዱስን ለጠን። በቃሉ ላይ እንደተዘገበው እንደ እርሱ

ምሪት የምንኖር ከሆነ በእርሱ ጥበብ ተጠቃሚዎች እንሆናለን። በእርሱም እንባረካለን።

አንዳንድ ጊዜ እግዚአብሔር በጥበቡ የተወሰኑ ነገሮች በሕይወታችን እንዲፈጸሙ መፍቀዱን እናበተውልም። ከሁሉም በፊት እግዚአብሔር የራሳችንን ምርጫዎች እንድናደርግ እንደሚፈቅድልን ልናስታውስ ይገባል፤ እነዚያ ምርጫዎቻችን ከእርሱ ፈቃድ ጋር የሚለማሙ ካልሆኑ በራሳችን ላይ ችግር እናመጣለን። ደግሞም ኃጢአት በሞላበት ዓለም ውስጥ እንደምንኖር ልንገነዘብ ይገባል። በሌላም ክርስቲያኖችም ሆኑ ክርስቲያን ያልሆኑ ሰዎች አንዳንድ ጊዜ በዚህች በኃጢአት በተነሳቀለች ዓለም የተፈጥሮ እደጋ ወይም የሌሎች ሰዎች ክፉ ምግባር ምርኮኞች ናቸው። ነገሮች ሁሉ አሁን በሆኑበት ሁኔታ እንዴት ሊፈጸሙ እንደቻሉ እግዚአብሔር ወደ እኛ መጥቶ የመግለጽ ግዴታ የለበትም። ምንም በማናውቀው ምክንያት አንዳንድ ነገሮች እንዲሆኑ ሊፈቅድ ይችላል። ሆኖም 1ዮሐ 4:8 እንደሚለው “ፍጹም ፍቅር ፍርሃትን እውጥቶ ይጥላል”፤ ፍጹም በሆነው ጥበብ ማንኛውንም ነገር ለእኛ ለበጎ እንዲሆንና ለራሱም ከብር እንደሚያደርግልን (ሮሜ 8:28) በማወቅ በማንኛውም ሁኔታ በእግዚአብሔር ሙሉ በሙሉ መተማመን እንችላለን።

መዝ 104:24-30 እና ኤር 10:12ን የመሳሰሉት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች የእግዚአብሔርን ጥበብ በተፈጥሮ ውስጥ መመልከት እንደምንችል ያስገነዝቡናል። በተፈጥሮ ውስጥ ያለውን የተወሳሰበ እቅድ ለማውጣት በጣም የረቀቀ የእቅድ እወጣጥ ጥበብ ጠይቋል። የአእዋፍን ላባ በምመረምርበት ጊዜ የምናገረውን አጣለሁ። እያንዳንዱ ጥቃቅን የላባ ክፍል ወፈቱን በበረራ ወቅት እለዚያም ከተባይ በመከላከል በኩል የተለየ ተግባር እንዲያከናውኑ የታቀዱ ናቸው። የወፈቱን አጥንት የምመረምር ብሆን ያቺ ትንሽ ፍጡር በእየር ላይ መንሳፈፍ ትችል ዘንድ ትላልቆች ባዶ እጥንቶቿ ውስጣቸው ባዶ እንደሆኑና በእየር የተሞሉ እንደሆኑ እደርስባቸዋለሁ። ለማንኛውም ከአምላካችን ታላቅ ጥበብ ይህ አንድ አነስተኛ ምሳሌ ብቻ ነው።

እኛ በምንፈልግበት ጊዜ እግዚአብሔር ጥበቡን ልናገኘው እንድንችል ማድረጉን በማስብበት ጊዜ እባረካለሁ። ዛሬ፣ ነገ፣ የዛሬ ሳምንት ወይም በሚቀጥለው ወር የሚያጋጥመን ነገር ምንም ቢሆን ለውጥ አያመጣም፤ እግዚአብሔር ለሕዝቡ በሚለጠው ስጦታ ባለፀጋና ቸር ለሌሊት በያዕ 1:5 ላይ ለንጠራጠር ከእግዚአብሔር ጥበብን እንድንለምን ተነግሮናል።

(18). ከሚከተሉት ውስጥ በለ እግዚአብሔር ጥበብ ከተገለጸው መግለጫ አንጻር፤ ለጥበቡ መልካም ምሳሌ የሚሆኑት የትኞቹ ናቸው?

- ሀ. ያልታሰቡ ወጪዎች ቢያጋጥሙንና እንዴት መክፈል እንዳለብን እቅድ ማውጣት ባናውቅ እግዚአብሔር ምሪት እንዲሰጠን እንጠይቃለን።

ችግራችንንም መወጣት የምንችልበትን ጥበብ ሊሰጠን እንደሚችል እናውቃለን።

- ለ. የክርስቶስ ፍቅር መልካም ምሳሌነትና ምስክርነት ያላት አንዲት ክርስቲያን እህት ሳይታሰብ አደጋ አጋጥሟት ሞታች። እርሷ በምትኖርበት መንደር ያሉት ብዙ ሰዎች በእርሷ ሞት ምክንያት ወደ ጌታ ስለሚመጡ እግዚአብሔር በጥበቡ ሞታዋን ሰታሻለ ዓላማ እንዳቀደው እናውቃለን።
- ሐ. የእግዚአብሔር ቃል፤ መልካምና ፍሬያማ ሕይወት እንዴት መኖር እንደሚገባኝ ምሪት ይሰጠኛል።
- መ. በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉትን መንፈሳዊ ጉዳዮች እንደፈቃዱ እንዲያከናውኑ እግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች ጥበብን ይሰጣቸዋል።
- ሠ. የሰው እካል አፈጣጠር ወይም ቁመና የእግዚአብሔርን ጥበብ ይገልጻል።
- ረ. የእግዚአብሔር ጥበብ ክርስቲያኖች በውሳኔ አስጣጥ ላይ ስህተት እንዲፈጽሙ አይፈቅድላቸውም።

(19). ይህንን ክፍል ትምህርት መከለስ ትችል ዘንድ አራቱን የእግዚአብሔር ባሕርያት ከተሰጣቸው መግለጫዎች ጋር አቀናጃቸው።

- 1. ሁሉን ቻይነት 3. በሁሉም ሥፍራ መገኘት
- 2. ሁሉን አዋቂነት 4. ጥበብ

ሀ. የእግዚአብሔር በሁሉም ቦታ የመገኘት ባህርይ

ለ. የእግዚአብሔር ስፍጥረታቱና ለተፈጥሮም በሙሉ ከፍተኛ ዓላማውን እመኛ በሆነ መንገድ ማስፈጸም

ሐ. የእግዚአብሔር ሁሉን የማወቅ ባህርይ

መ. የእግዚአብሔር ሁሉን ቻይነት ባህርይ

በዚህ ትምህርት የእግዚአብሔርን ማንነትና የማንነቱን መግለጫዎች ተመልክተናል። በሚቀጥለው ትምህርታችን ስለ እግዚአብሔር ውስጣዊ የማንነት መግለጫዎችና ስለ ብርቱ ሥራዎቹ እንመለከታለን። ይህም ጥናት ስለ እግዚአብሔር ወልድና ስለ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ እንድናጠና ያዘጋጃል። ስለ መለኮታዊው ፈጣሪያችንና እንተም ከእርሱ ጋር ስላለህ ዝምድና የበለጠ መረዳት ባገኘህ መጠን እርሱን በተሻሻለ ሁኔታ ማገልገልና ስለ ታላቅ ፍቅሩ ለሌሎች የመመስከር ብቃት ታገኛለህ።

የሙከራ ፈተና

ምርጫ። ለአያንዳንዱ መግለጫ ከተሰጡት አማራጭ መልሶች የበለጠ ተስማሚ የሆነውን ምረጥ።

1. ስፍራዎችን ቅርጾችንና ሌሎች ውሳኔዎች ያላቸውን ነገሮች ከማምለክ ይልቅ ክርስቲያኖች እግዚአብሔርን የሚያመልኩት

ሀ. መንፈስ ስለሆነ ነው። ሐ. ሁሉን ቻይ ስለሆነ ነው።

ለ. አሐድነት ስላለው ነው። መ. ዘላለማዊ ስለሆነ ነው።

2. እግዚአብሔር ሁሉን አዋቂ፤ ሁሉን ቻይና በሁሉም ስፍራ የሚገኝ መሆኑን በእውነት ከተገነዘብኩ

ሀ. ሕይወቴን እርሱን ደስ በሚያሰኝ መንገድ እመራለሁ፤ ደግሞም ስሚያጋጥመኝ በማንኛውም ፈተና እንደሚረዳኝ እተማመንበታለሁ።

ለ. ምንም ዓይነት ምርጫ ባደርግ ያ እግዚአብሔር ለእኔ የመረጠው ምርጫ ነው፤ በመሆኑም በምንም ዓይነት መንገድ ለማምለጥ ማድረግ የምችለው ምንም ነገር የለም።

ሐ. በየዕለቱ የሚያጋጥሙኝን ችግሮች ለማስወገድና የሚያስፈልጉኝን ነገሮች ለማግኘት የፈለግሁትን አደርጋለሁ። ምክንያቱም እግዚአብሔርን መጥራት የሚገባው በሕይወታችን ለሚያጋጥሙን ታላላቅ ችግሮች ብቻ ነው።

3. በማንነቱና በባህርያቱ ምክንያት እግዚአብሔር ፍላጎቶቻችንን ማወቅ ብቻ ሳይሆን

ሀ. ለችግሮቻችን መፍትሔ መስጠት እንዳይችል በጣም ሩቅ ነው።

ለ. ችግሮቻችንን ይገነዘባል ሆኖም የእኛ ማንነትና ባህርይ ከእርሱ ጋር አንድ ስላልሆነ ትርጉም ባለው መንገድ ከእኛ ጋር የግንኙነት ልውውጥ ማድረግ አይችልም።

ሐ. የሚያስፈልገንን ሁሉ መስጠት ይቻላል።

4. እግዚአብሔር ማንኛውንም ነገር ለእኛ ለበጎ ለእርሱም ከብር እንዲሆን እንደሚያደርግ እርግጠኛ ስንሆን የእርሱን _____ መገንዘባችን ነው።

ሀ. አካላዊነት ሐ. ጥበብ

ለ. ውሳኔን አስመሆኑን መ. ሁሉን አዋቂነት

እውነት ወይም ሐሰት። እውነት ከሆኑት መግለጫዎች አንፃር “አ” ሐሰት ከሆኑት መግለጫዎች አንፃር ደግሞ “ሐ” ብለህ ጻፍ።

5. ወደ እርሱ መቅረብ እንደምንችልና እርሱም የእኛ ለብዓዊ ፍላጎት እንደሚገደው የሚያመለክተን የእግዚአብሔር የማንነቱ መግለጫ አሐድነት ነው።
6. ክርለትናን ከጣታት አምልኮ የሚለየው እግዚአብሔር መንፈሳዊ በመሆኑ ነው።
7. በመለኮታዊ ሐላዊ ውስጥ ሦስት አካላት ወይም እኔነቶች ማለትም አብ፣ ወልድና መንፈስ ቅዱስ እንዳሉ መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል። ይህንን የእግዚአብሔር የማንነት መግለጫ የእግዚአብሔር ስላስነት ወይም ሥላሴ ብለን አንጠራዋለን።
8. መጀመሪያና መጨረሻ ስለሌለው ሐላዊውና ስለ አለመለወጡ የሚገልጹት የእግዚአብሔር የማንነቱ መግለጫዎች ዘላለማዊነትና በጊዜና በሁኔታዎች አለመለወጡ ናቸው።
9. በፈተናዎቹ ውስጥ የእግዚአብሔርን ዓላማ ማየት ያልቻለ ሰው ስለ እግዚአብሔር ጥበብ ሙሉ በሙሉ ያላወቀ ሊሆን ይችላል።
10. ስለ ሥላሴ በጣም በርከት ያለው መረጃ የሚገኘው በብሉይ ኪዳን ነው።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስ

11. ሀ. እውነት ለ. አውነት ሐ. ሐሰት

1. የእንተ መልስ።

12. ሀ. እግዚአብሔር፤ ዓለም ሐ. እንደማይጠፋ
ለ. ዓላማ፤ በቃሉ መ. ፍቅርና፤ ጸድቅነቱ

2. ይህንን የመሰለ መልስ መስጠት ትችላለህ። ስለሌሎች ማወቅ የምንችለው ሰዎችን በማንጋገር፣ በማዳመጥና ስለ እነርሱም በማጥናት መሆኑን ተገንዝቤአለሁ። እግዚአብሔርንም ለማወቅ ይህንን የመሰለ ነገር ለማድረግ ጊዜ መስጠት አለብን።

13. ሀ. 3 ሐ. 2 ሠ. 6
ለ. 5 መ. 4 ረ. 1

3. ለ

14. "እኔ ከእንተ ጋር እሆናለሁ"

4. ለ

15. ይህን የመሰለ መልስ ማቅረብ ትችላለህ። እግዚአብሔር ምን ጊዜም ሊያበረታገና ሊያደፋፍረን ከእኛ ጋር እንደሚሆን እናውቃለን። መልካምም ይሁን ክፉ የምናደርገውን ሁሉ እንደሚመለከትና እኛም ምን ጊዜም እሱን የማገልገል ኃላፊነት እንዳለብን እናውቃለን።

5. መ

18. ሀ. ከ1-6 ለ. ከ13-19 ሐ. ከ7-12

6. ሀ. ኤልሻዳይ

ለ. እግዚአብሔር አምላክሀ፤ ሌሎች እማልክት

ሐ. የብር እማልክት፤ የወርቅም እማልክት

መ. እምላካችን እግዚአብሔር ብቻ እምላክ ነው፤ ከእርሱ በቀር ሌላ እምላክ የለም።

7. የእግዚአብሔርን እንድ መሆን ወይም አሐድነት የሚገልጹ በመሆናቸው እነዚህ ሁሉ ሃሳቦች በእርግጥ የተያያዙ ናቸው። ሆኖም በሚከተለው ሁኔታ አቀናጅተናቸዋል።

16. 2 ሐ. 2 ሠ. 3 ለ. 1 ወይም 2
ለ. 1 መ. 3 ረ. 3

17. ሀ. ሐሰት ሐ. ሐሰት ሠ. እውነት
ለ. እውነት መ. እውነት

18. ሀ. እብ ሐ. እግዚአብሔር
ለ. እግዚአብሔር/ አምላክ መ. ሦስት እካላት (አብ፣ ወልድ፣ መቅዱስ)

18. "ሀ"፣ "ሐ"፣ "መ" እንዲሁም "ሠ" ስለ እግዚአብሔር ጥበብ መልካም ምሳሌዎች ናቸው። በልጃገረዲቱ የደረሰው እደጋ የሰዎች ስህተት እንጂ የእግዚአብሔር ምሪት ባለመሆኑ በ "ለ" የተሰጠው መልስ ጥሩ ምሳሌ አይደለም። ይሁን እንጂ እግዚአብሔር ይህንን ሁኔታ ሰዎችን ወደ እርሱ ለማምጣት ለበጎ ስለተጠቀመበት የእርሱ ጥበብ በዚህ ይታያል። በ"ረ" የተሰጠው መልስ መልካም ምሳሌ አይደለም እግዚአብሔር በጥበቡ የራሳችንን ምርጫ እንድናደርግ ፈቅዶልናል። ውሳኔዎችን በምናደርግበት ጊዜ እግዚአብሔር ጥበብን እንዲሰጠን ለመጠየቅ መምረጥ እንችላለን።

9. ሀ. 5 ሐ. 2 ሠ. 4
ለ. 3 መ. 1

19. ሀ. 3 ለ. 4 ሐ. 3 መ. 1

10. "ሀ"፣ "ለ"፣ "መ"፣ "ሠ" እና "ረ" እውነት ናቸው።

ትምህርት

አንድ ክርስቲያን በሕይወቱ አንድ በጣም አሳዛኝ ነገር እንዳጋጠመው ጊዜ ላይ በምታነብበት ጊዜ በጥያቄ ትሞላለህ? አንድ ክፉ ሰው በማጭበርበር መንገድ ትልቅ መሳካት ሲያጋጥመውና ሲበለጽግ ተመልክተህ እግዚአብሔር ይህን የመሰለው ሁኔታ እንዲፈጸም ለምን እንደሚፈቅድ ተገርመህ ታውቃለህ? ፍትሕ ተጓድሎ ያየን ሲመሰለን አካምርአችን ብዙውን ጊዜ ይረበሻል። ደግሞም እግዚአብሔርን እንጠይቃለን።

የእግዚአብሔርን ምግባራዊ ባሕርያት፣ ፍቅሩንና ቅድስናውን እንዲሁም በዚህ ዓለም ውስጥ እንዴት እንደሚሰራ በበለጠ ግልጽነት በምንረዳበት ጊዜ በእኛ ላይ በሚደርሰው ማንኛውም ነገር ዓላማ እንዳለው እንገነዘባለን። የእግዚአብሔር ፍላጎት እኛን ለዘላለማዊ መንግሥቱ ለማዘጋጀት ነው። ከዚህም ግብ ለመድረስ ዛሬ በሕይወታችን በትጋት አየሰራ ነው።

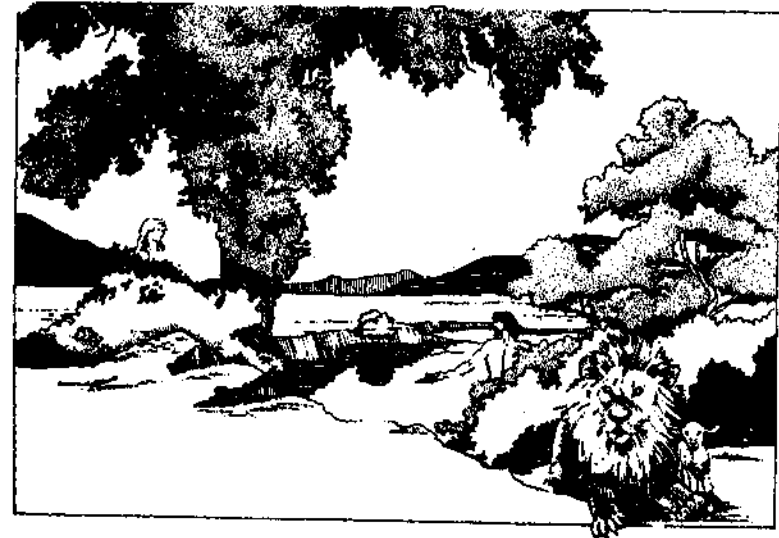
በዚህ ትምህርት ስለ እግዚአብሔር ምግባራዊ ባሕርያት አናጠናለን። በመሆኑም የፈጠረን እግዚአብሔር ፍጥረቱን በትጋት ከመንከባከቡም በላይ ወደ እርሱ መንግሥት ለማምጣት የሚያስፈልገንን ሁሉ ያደርግልናል። ሆኖም የራሳችንን ምርጫ እንድናደርግ በመፍቀድ ለመረጥነው ምርጫ ኃላፊነቱን ራሳችን እንድንወስድ ያደርጋል። በዚህኛው የጥናታችን ክፍል እግዚአብሔር ምን ያህል እንደሚወደንና ፍጥረቱንም እንዴት እንደሚያስተዳድር እያለሳለን ሳለ ልባችንን ለእርሱ እንክፈትለት።

የክፍል ትምህርቱ አከፋፈል

- የእግዚአብሔር ምግባራዊ ባሕርያት
- የእግዚአብሔር የመፍጠር ተግባር
- የእግዚአብሔር ሉአላዊ ገዢነት

የክፍል ትምህርቱ ዓላማዎች

ይህንን ትምህርት በምታጠናቅቅበት ጊዜ የሚከተሉትን ማድረግ መቻል ይኖርብሃል፡-

- የእግዚአብሔርን ምግባራዊ ባሕርያት መግለጽና ለፍጥረቱ ያለውን አስፈላጊነት ማስረዳት።
- እግዚአብሔር በስነፍጥረት ውስጥ ያለውን ድርሻ፣ ፍጥረትንም እጽንቶ ማቆየቱንና በዓለም ላይ ባለው ሉአላዊ ገዢነቱ የሚሰራውን ሥራ መግለጽ።
- አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያኖች በእግዚአብሔር መግባት ሥር ሆነው መከራን የመቀበላቸውንና እመጸኞች ደግሞ ላይፈረድባቸው የሚኖሩ የመምሰላቸውን ምክንያት ማስረዳት።
- ስለ እግዚአብሔር በሕርያትና ስለ ሥራዎቹ የተሻለ መረዳት ስለሚኖርህ እግዚአብሔርን የበለጠ መውደድና እርሱን ማድነቅ።

የትምህርቱ መመሪያዎች

1. በክፍል ትምህርት አንድ እንዳደርግኸው ሁሉ ያንኑ ሂደት ተከትለህ የትምህርቱን ዋና ክፍል አጥና። የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎቹን በምትሰራበት ጊዜ ከትምህርቱ በስተመጨረሻ ወደቀርቡት መልሶች ከመመልከትህ በፊት የራሱን መልስ መጸፍህን አረጋግጥ።
2. ትምህርቱን ካጠናቀቅህ በኋላ የመከራ ፈተናውን ውሰድና የሰጠሃቸውን መልሶች ከመጽሐፉ በስተጀርባ ከቀረቡት ጋር በጥንቃቄ አስተያያው።

የትምህርት ዋና ክፍል

የእግዚአብሔር ምግባራዊ ባሕርያት

በክፍል ትምህርት አንድ ሰለ እግዚአብሔር የማንነት መታወቂያዎችና ስለ ባሕርያቱ እጥንተናል። እሁን ደግሞ የእግዚአብሔርን ውሰጣዊ የማንነት መታወቂያዎችን መመልከት እንፈልጋለን። እነዚህ መታወቂያዎች እግዚአብሔር ከሰዎች ጋር ባከናወነው ሥራው የተገለጹ ናቸው። እነዚህም መታወቂያዎች የእግዚአብሔርን ቅድስና ፍቅሩንም ያጠቃልላሉ። በቅድሚያ የእግዚአብሔርን ቅድስና እንመለከታለን።

የእግዚአብሔር ቅድስና

ዓላማ 1 የእግዚአብሔርን ቅድስና ጠቀሜታ የሚገልጹትን አውነተኛ መግለጫዎች ለይቶ ማወቅ

በነረቤችህ ዘንድ በየትኛው ባሕርይህ መታወቅ ትፈልጋለህ? እንደ ነገረኛ ሰው? እንደ ሐሜተኛ? እንደ መልካም ሰው? እንደ ወዳጅ? እግዚአብሔር በዓለም ሕዝቦች ሁሉ ዘንድ በሆነው ማንነቱ የመታወቅ ፍላጎት አለው። ይህም የእርሱ ፍላጎት “ቅዱሱ” ተብሎ መጠራት ነው (ሕዝ 39:7)።

እግዚአብሔር ሁሉን አዋቂ ስለሆነ ያለማወቅ ለህተት ሲፈጽም እንደ ማይችል ተሞረናል። ቅዱስም ስለሆነ ምግባራዊ ስህተቶችን ሲፈጽም አይችልም። ቅድስና እግዚአብሔር በሁሉም አንፃር ፍጹም እንደሆነ የሚገልጽ የማንነቱ መግለጫ ነው። ይህ የማንነቱ መግለጫ ማለትም ቅድስና ለሚያከናውነው ምግባር ሁሉ መሰረት ነው። ስለሆነም የሚያደርገው ሁሉ ትክክለኛና መልካምም ነው።

ቅድስና የሚለው ቃል መለየት የሚለውን ሃሳብ የያዘ ነው። ፍጹም የሆነው መለኮታዊ ሕላዌ ከኃጢአተኞች የሰው ልጆች እንዲሁም ከክፋት የተለየና ከፍ ባለ ሥፍራ የሚኖር ነው። ፍጹም ቅዱስና ከፍተኛነት የተለየ ቢሆንም እንኳ እግዚአብሔር በጣም ከሚቀርባቸው ሕዝቡ ጋር ግንኙነት ይመስርታል። ይህ ግንኙነት እንዴት ሲሆን እንደሚችል በኋላ እንመለከታለን።

የእግዚአብሔርን ቅድስና በሚወስዳቸው እቋሞችና በሚያከናውናቸው ተግባሮች ሁሉ መገንዘብ እንችላለን። በእርሱ ቅድስና ውስጥ መልካም የሆነውን የመውደድና ክፉ የሆነውን የመጥላት ሁኔታዎችም ተካተዋል። ስለሆነም እግዚአብሔር በቅንነትና በመልካምነት ደስ ሲሰኝ ከክፋት ግን ራሱን ይሰያል፤ ደግሞም ይፈርድበታል።

ከሰዎች ኃጢአተኝነት የተነሳ እግዚአብሔር ራሱን ከሰዎች መለየቱ አስፈላጊ ነው። በብሉይ ኪዳን ይህ እውነት ብዙ ጊዜ ተጠቅሷል። በሲና

ተራራ ዙሪያ አጥር እንዲያጥር እግዚአብሔር ለሙሴ ነገረው (ዘጸ 19: 12-13፤ 21-25)። ኃጢአተኞች ሰዎች ቅዱስ ከሆነው እግዚአብሔር መለየት እንዳለባቸው የእስራኤል ሕዝብ እንዲገነዘብ እግዚአብሔር ይፈልግ ነበር።

እግዚአብሔር በምድረ በዳ እንዲተክል በነገረው በመገናኛው ድንኳን ምሳሌም የእግዚአብሔር ከኃጢአተኞች መለየቱ ይታያል። ከመገናኛው ድንኳን በጣም ልዩ የሆነው ክፍል በመጋረጃ የተጋረደ ነው (ዘጸ 26:33 ተመልከት)። በዚህኛው የመገናኛው ድንኳን ክፍል ለመግባት የሚፈቀድለት አንድ ሰው በዓመት አንድ ጊዜ በምሕረት መክደኛው ላይ ደም የሚረጨው የተቀደሰው ካህን ነበር (ዘሌዋ 16 ተመልከት)። ካህኑ ይህንን ያደርግ የነበረው ሕዝቡ ቅዱስ በሆነው እግዚአብሔር ፊት ለፈጸሙት ኃጢአት እንዲያስተሰርይላቸው ነበር። በዚህ መንገድ የእግዚአብሔር ሕዝብ እግዚአብሔር ኃጢአትን ምን ያህል እንደሚጠላ እንዲያይ ተደርጓል።

በእግዚአብሔር ቅድስና ላይ የሚያተኩሩ ሌሎች ብዙ ጥቅሶች አሉ። ኢሳ 59:21 ዕን 1:13 ኃጢአት እግዚአብሔርን ከኃጢአተኞች እንዲሁም ኃጢአተኞችን ከእግዚአብሔር እንደሚለዩ ያስተምራሉ። ኢዮ 40:3-5 እና ኢሳ 6:5-7 ስለ እግዚአብሔር ቅድስና እውነተኛ መረዳት ካለን ኃጢአት ምን ያህል እስከፊ እንደሆነ ያስገነዝባናል። ወሰን የሌለውን የእግዚአብሔርን ቅድስና መመልከት የኃጢአት ፀዕንና ከኃጢአት ጎሰሐ መግባትን እንዲሁም ትሕትናን በእያንዳንዳችን ሕይወት ያስከትላል።

(1). ቀደም ብለን የተመለከትናቸውን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች መሠረት በማድረግ ቀጥሎ የቀረቡትን መግለጫዎች እጠናቃቸው።

- ሀ. እግዚአብሔር ከማንኛውም ንፁህ ካልሆነ ጋር ግንኙነት ሊኖረው ፈጽሞ አይችልም። ምክንያቱም እርሱ ነው።
- ለ. ኃጢአት ከእግዚአብሔር ያደርገናል።
- ሐ. ፍጹም ስለሆነው የእግዚአብሔር ቅድስና የሚኖረን እውነተኛ መረዳት እንድንገነዘብ ሊያደርገን ይችላል።

የእግዚአብሔር ቅድስና የአዲስ ኪዳን ክፍሎችም ርዕሰ ጉዳይ ነው። ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት እንዳልነበራቸውና በራባቸውም ጥረት እርሱን ሊያገኙት እንደማይችሉ የብሉይ ኪዳን ምሳሌዎችን መሠረት በማድረግ ቀደም ብለን ተመልክተናል። በብሉይ ኪዳን የሰዎችን ኃጢአት ለማስተሰረድ የተቀደሰው ካህን በእግዚአብሔር ፊት ይቀርብ ነበር። እሁን ግን ሰርየት የተፈጸመው በእግዚአብሔር ልጅ በኢየሱስ ክርስቶስ መሥዋዕትነት ነው። በሮሜ 5:2 እና በኤፌ 2:13-18 መሠረት ወደ እግዚአብሔር መቅረብ ከፈለግን መቅረብ የሚገባን ኢየሱስ ክርስቶስ በፈጸመልን ሥራ እማካይነት ነው። ቅዱስ በሆነው እግዚአብሔር ፊት መቅረብ እንችል ዘንድ ርዕሰታችንንና መተላለፋችንን ጻድቅ የሆነው

የእግዚአብሔር ልጅ እንደሸፈነልንና እንዳስተሰረየልን 1ዴጥ 3:18 ይነግረናል።

- (2). እነዚህ የእግዚአብሔር ቃል ክፍሎች ወደ እግዚአብሔር ቅዱስ ሕልውና መቅረብ የምንችልበት ብቸኛ መንገድ በ በተፈፀመልን ማስተሰሪያ መሆኑን ያስተምሩናል።

ሀ. የተቀደሰ ካህን

ለ. ለመቀደስ በምናደርገው ጥረት

ሐ. በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ

በሰ ጽድቁና ፈራጅነቱ ሳንጠቅስ በእግዚአብሔር ቅድስና መናገር እንችልም። ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሑራን እነዚህን እንደተለዩ የመለኮት ባሕርያት ይመድቧቸዋል። ሆኖም ጽድቅና የጽድቅ ፈራጅነቱ የእግዚአብሔር ቅድስና ቀጥተኛ ውጤቶች ናቸው። እነዚህ ባሕርያት እግዚአብሔር በለዎች ሕይወት ውስጥ በሚሰራው ሥራ የሚታዩ የቅድስናው ክፍሎች ናቸው።

በቅድሚያ የእግዚአብሔር ቅድስና የሚገለጸው በጽድቁ ነው። እርሱም በዓለም ውስጥ የሰዎችን ባሕርይ የሚገዛ ሥርዓት መሥርቶአል። ይህ ማለት ሰዎች በንጹህነት ሊመሩበት የሚገባቸውን ሚዛናዊና ትክክለኛ የሆነ የጽድቅ ሕግ ሰጥቶአል። በሁለተኛ ደረጃም ቅድስናው በጽድቅ ፈራጅነቱ ተገልጿል። ሕንቹን በሚዛናዊነት ያስፈጽማል፤ ለሕንቹ ለሚታዘዙትም ብድራትን ይከፍላል፤ ደግሞም ሕንቹን የሚተላለፉትን ይቀጣል።

የእግዚአብሔር ጽድቅ በለዎች ሕይወት የሚያየውን ቅድስና በመውደዱ ይገለጻል። እግዚአብሔር ቅዱስ እምላክ ብቻ ሳይሆን ሕዝቡም ቅዱሳን እንዲሆኑ ይፈልጋል። ጽድቅ ፈራጅነቱ ኃጢአትን በመቅጣቱ ይገለጻል። ኃጢአትን ሊታገሥ ስለማይችል ኃጢአት የሚያደርጉትን መቅጣት ይገባዋል።

- (3). ዕብ 12:10፣ 14 ካነበብህ በኋላ ይህንን ጥያቄ መልስ። ክርስቲያን ከሆንኩና ከኃጢአታዊ እኗር ከተመለስኩ በኋላ እግዚአብሔር የሚፈልገው ምንድነው?

የክርስቲና ሕይወት ሊታወቅበት የሚገባው ቅድስና ትክክል ያልሆነውን ካለማድረግ የላቀ ነው። ትክክል የሆነውን ማድረግም ይጨምራል። ትክክለኛ ነጭ በመኖርና የእግዚአብሔርን ፍቅር ለሌሎች እንድናደርግ የሚመራንን በማድረግ በተግባር ይገለጻል። በአካባቢያችን ለሚኖሩት ሰዎች ስሜት እንዲኖረን ወይም እንድንገደድላቸው ያደርገናል።

ለምሳሌ ያህል ሰዎች በሚያስፈልጋቸው እያገለገልናቸው ለእግዚአብሔር ያለን ታዛዥነት መግለጽ እንችላለን። ይህ ሲባል ሌሎችን ለማገልገል ሰንል በክርስቲያናዊ መመሪያችን ላይ መደራደር እያስፈልገንም። በሱቃ

10: 29-37 ላይ ኢየሱስ የጠቀሰው ምሳሌ ልንመራበት ስለሚገባን ክርስቲያናዊ መርህ የማያስረዳ ነው። ለሌሎች ሰዎች ልንገልጸው የሚገባንን መርህ እችንን ተግባራዊ ከዞን መንገድ ልናከናውን እንደሚገባን እግረ መንገዱን ይገልጻል።

- (4). ሱቃ 10:29-37 እንብብ። ከሚከተሉት መግለጫዎች መካከል የቅድስና ሕይወት መርሆዎችን በተግባራዊ መንገድ የሚገልጹት የትኞቹ እንደሆኑና ለምን ሊገልጹት እንደቻሉም በማስታወሻ ደብተርህ ጽፋቸው። ሌዋዊው ሳምራዊው ወይስ ካህን?

በዕብ 12:10 እና 14 እንደተመለከትነው መጽሐፍ ቅዱስ እያንዳንዳችን የተቀደሰ ወይም ከዓለም የተለየ ሕይወት እንድንኖር ያደፋፍረናል። እንደ ሰው ይህንን ሊፈጽምና ጌታ ኢየሱስ በማቴ 5:13-16 ባስተማረው መሠረት በንብረተስቡ ሕይወት ውስጥ ራሱን ሊያሳትፍ ይችላል። በሌሎች ሰዎች ዘንድ ምሳሌዎች ልንሆን እንደሚገባንና ቅድስናችንን ልንጥል እንደማይገባን የእግዚአብሔር ቃል ያስተምረናል። በዚህም ምክንያት እንደ ክርስቲያን በአዲስ ኪዳን ባልተፈቀዱ ልምዶች ውስጥ ራሱን ማሳትፍ የለበትም። ይሁን እንጂ ቤተሰቡንና ንጋጤቶቹን ለማገልገልና እንደ ሚያስብላቸውም ለመግለጽ የተቻለውን ሁሉ ያደርጋል።

- (5). የእግዚአብሔርን ጽድቅና ጽድቅ ፈራጅነቱን በምናስበበት ጊዜ ልጆቻችንን እንዴት መያዝ እንደሚገባን ጥሩ ምሳሌ እናገኛለን። ከሚከተሉት የምናደርገው የትኛውን ነው?

ሀ. ምንጊዜም መልካም መሆን እንዳለባቸው ያስታውሱ ዘንድ እየወትረን ልጆቻችንን መቅጣት።

ለ. በምናዛቸው ትዕዛዝ ሁሉ ሚዛናዊ መሆን፤ ታዛዥ በሚሆኑበት ጊዜ የሚገባቸውን ብድራታቸውን መስጠት፤ ትዕዛዝ በሚጥሱበት ጊዜ ደግሞ መቅጣት።

ሐ. እኛ ለእነርሱ ያለንን ፍቅር እንዲጠራጠሩ ስለሚያደርጋቸው የማይታዘዙ ከሆነ እንደሚቀጡ ማስጠንቀቅ እንጂ በፍጹም አለመቅጣት።

የኛው ጥያቄ ሥነ-ሥርዓት ማስጠበቅን በተመለከተ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መመሪያ ምን እንደሆነ ማወቅና መረዳት እንደሚገባን ያሳስበናል፤ የእግዚአብሔር ቃል እንደሚናገረው ልጆቹን ተግባራዊ በሥነ ሥርዓት አለማለደግ ወደ ሞት የሚቀርቡበትን ጊዜ ያፈጥናል (ምሳ 19:18)። ዕብ 12:6 እና ራእ 3:19 እግዚአብሔር የሚወዳቸውን እንደሚቀጣ ያስተምረናል። ልጆቻችንን በእርግጥ የምንወዳቸው ከሆነ ለእነርሱ ለራሳቸው መልካም ይሆንላቸው ዘንድ እንቀጣቸዋለን (ዕብ 12:5-11 ተመልከት)።

- (6). ለእግዚአብሔር ቅድስና ልንሰጠው የሚገባንን ትኩረት በሚመለከት እውነት ከሆኑት መግለጫዎች እንፃር ያሉትን ፈደላት ከበባቸው።

- ሀ. ቅድስና የእግዚአብሔርን ውስጣዊ ፍጹምነት የሚገልጽ መለኮታዊ የማንነት መታወቂያ ነው።
- ለ. ለቅድስናው ወሰን ስለሌለው እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር የቅርብ ግንኙነት ሊኖረው አይችልም።
- ሐ. ቅድስና የሚለው ሐሳብ ከእግዚአብሔር ሕግ ጋር የሚስማማውን መልካም ነገር መውደድን አንዲሁም ክፋትን መጥላትን ያጠቃልላል።
- መ. በብሉይ ኪዳን ዘመን ኃጢአት ቢሰሩም አንኳን ራሱን ከሕዝቡ አንደማይለይ እግዚአብሔር በግልጽ አስታውቋል።
- ሠ. እግዚአብሔር ሕዝቡን የሚመራበት መንገድ የምግባራዊ ባሕርያቱ ውጤት ነው።
- ረ. እግዚአብሔር መልካም በመሆኑ መለኮታዊ ፍትህን መስጠት ብቻ ሳይሆን ትዕዛዙን መጠበቅ ሲያቅታቸው የጤዛነት መንገድንም ያዘጋጃል።
- ሰ. ቅድስና የሚለው ሐሳብ በቀላሉ ሲተረጎም ስህተት የሆነውን ነገር አለማድረግ ማለት ነው።

የእግዚአብሔር ፍቅር

ዓላማ 2 የእግዚአብሔር ፍቅር ለእኛ ምን ትርጉም እንዳለውና እንዴትም እንደሚገለጽ ትክክለኛ የሆኑትን መግለጫዎች መምረጥ

ለምሳሌ አንድ ወጣት ወንድ ለአንዲት ወጣት ሴት እንደሚወዳት ነገራት እንበል፤ ሆኖም ከተጋቡ በኋላ ይሄው ወጣት ሁልጊዜ በሚስቱ ያጥረመርምባታል። እርሷ አስፈላጊ ነው በምትለው ነገር አሱ ምንም ግድ የለውም፤ ደግሞም ለእርሷ በጎነትን ለማሳየት ምንም ጥረት አያደርግም። ይህ ወጣት ለሚስቱ ያለውን ፍቅር አንዴት ትገመግመዋለህ? እግዚአብሔር ግን እንደዚያ አይደለም። እኔንና አንተን በጣም አድርጎ ይወደናል። ይህንንም ፍቅሩን በቃላትና ተስፋ በመስጠት ብቻ ሳይሆን በሚያደርገውም ጭምር ይገልጻል።

የእግዚአብሔርን ፍቅር ልንቀበል ይገባናል ለማለት የሚያስችለን ምንም ዓይነት ውለታ ልንፈጽም አንችልም። እኛ የምንለው ወይም የምናደርገው ማንኛውም ነገር እግዚአብሔርን እንዲወደን ሊያስገድደው አይችልም። መውደድ የማንነቱ አንድ ባሕርይ ነው። ዓለምን ይወዳል፤ እኛንም ይወደናል።

እግዚአብሔር ምን ያህል እንደሚወደን ተግባራዊ በሆኑ መንገዶች ያሳየናል። አንዳንድ ሰዎች በጎነትን ምሕረትን ትዕግሥትን እንዲሁም ታማኝነትን እንደልዩ የእግዚአብሔር ባሕርያት አድረገው ያቀርቧቸዋል። እኔ ግን የእግዚአብሔር ፍቅር ክፍሎች እንደሆኑ አቆጥራለሁ። ምናልባት አንተም በዚህ ዝርዝር ውስጥ ሊጨመሩ ስለሚችሉ ሌሎች የእግዚአብሔር ፍቅር ገጽታዎች ታስብ ይሆናል። እነዚህ ባሕርያት እኛ ለእርሱ ምን

ያህል አስፈላጊዎች እንደሆኑን ያመለክቱናል። እግዚአብሔር ለእኛ ምን ያህል ግድ እንደሚለው ያሳስብናል።

- (7). ዮሐ 3:16፤ 17:24፤ 1ዮሐ 4:9-10 አንዲሁም ራእ 1:4-5 እንብብ። እነዚህ ጥቅሶች የእግዚአብሔር ፍቅር ተግባራዊ እንደሆነ ይገልጻሉ። ይህን መሳየን ፍቅር የሚገልጸው ምን ዓይነት ተግባር ነው?
- (8). ዮሐ 13:34-35፤ 14:15፤ 15:13-14 አንዲሁም 1ዮሐ 5:2-3 እንብብ። በራስህ እገላለጽ ፍቅራችንን ለእግዚአብሔር ማሳየት የምንችልባቸውን ሁለት መንገዶች ግለጽ።

በብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር አብዛኛውን ጊዜ በታላቅና ኃይለኛ ተዋጊ ተመስሏል። በዚያም ዘመን ቢሆን እግዚአብሔርን በአፍቃሪነቱ ስመለከተው በአድናቆት አሞላለሁ። በጣም ከሚያስደንቁት የፍቅሩ መግለጫዎች አንዱ እግዚአብሔር አንድን በኃጢአት የተሞላች ከተማ ሊቀጣ እንደተነሳ የተሰጠው አጥፊ አድርጎ ያቀርባል። ሆኖም ይህንን ለመፈጸም ፈቃደኛ ባለመሆኑ ሳያደርገው ይቀራል። አቅዱን ለምን በሥራ ላይ አላዋለውም? ቀድሞውንም ቅጥሩ ተደርምሷል። ስለሆነም ሊከሰከሰው የሚችል ምንም ነገር አልነበርም። ይሁን እንጂ አቅዱን እንዳይፈጽም የከሰከለው አንድ ነገር ነበር፤ ይሄውም ለእነዚያ ኃጢአተኛ ሰዎች የነበረው ፍቅር ነው። የሰጠው ምላሽ ይህን ይመስል ነበር። “ቅጥርን የሚጠግንን ምድሪቱንም እንዳላጠፋት በፈረሰበት በኩል በፊቴ የሚቆምላትን ሰው በመካከላቸው ፈለግሁ።” (ሕዝ 22:30)።

ከእግዚአብሔር ዘንድ ምሕረትን ለመማለድ የሚቀርብ ጸድቅ ሰው ቢገኝ ከተማይቱን ከጥፋት ያድናት ነበር፤ ይህ ምን ያህል ፍቅርን ይገልጻል?

ዳዊት፤ ኢሳይያስና ኤርምያስ በመጽሐፎቻቸው እግዚአብሔርን እንደ አባት ያቀርቡታል፤ መልካም አባት ለልጆቹ ካለው አስተሳሰብ ውስጥ የትኛውን ባህሪ ነው የሚያነጻጽሩት? ዳዊት እግዚአብሔር ለልጆቹ ቸር እንደ ሆነ ተናግሯል። ምስኪኖች ስለሆኑ እግዚአብሔር ለአነርሱ ያስባል (መዝ 103:13-14)። የኢሳይያስ መጽሐፍም የእግዚአብሔርን መሐሪ አባትነት እንድንገነዘብ ያደርጋል (ኢሳ 63:16፤ 64:8) ኤርምያስ እግዚአብሔርን የማይታዘዙ ልጆቹን ከቀጣ በኋላ በቀስታ ወደ ቤቱ እንደሚመራ አድርጎ ይመለከተዋል (ኤር 31:7-9)።

በአዲስ ኪዳን በጣም ከፍተኛ ያለ የእግዚአብሔር ፍቅር ምሳሌ እናገኛለን። የኃጢአትን ዕዳ ለመክፈል ኢየሱስ ወደዚህ ምድር በመጣበት ጊዜ አስከፊ የሆነውን የኃጢአትን ዋጋ ገልጿል። ከግምት በላይ የሆነውን ዋጋ የራሱን ሕይወት (ዮሐ 3:16-17) በመክፈል ደህንነትን አስገኘልን። እግዚአብሔር በጣም ስለሚወደን የኋላ ኋላ ለእኛ በጎ የማይሆን ነገር በሕይወታችን እንዲፈጸም አይፈቅድም። በምንም ዓይነት ሁኔታ ውስጥ ብንሆን እንኳ ስለ

እግዚአብሔር ፍቅር እርግጠኛ ሆነን ልንጽናና ይገባናል። ፍቅሩ ከፍርሃትና ፍርሃት ከሚያስከትለው ጭንቀት ነጻ ያወጣል (1ዮሐ 4:18፤ 2ጢሞ 1:7)።

(9). በኢሳ 43:1-5 የምታገኛቸውን የእግዚአብሔርን ማንነት መታወቂያዎች በሙሉ በዝርዝር በማስታወሻ ደብተርህ ጻፋቸው። ሦስት የማንነቱን መታወቂያ መግለጫዎችና ሁለት ምግባራዊ ባሕሪያቱን መስተዋል አለብህ።

(10). እግዚአብሔር እንደሚወዳቸው የማይገነዘቡ ባልንጀሮች አሉህ? ማቴ 24:14፤ 28:19 እንዲሁም ሐዋ 1:8፤ መወረት እድርገህ የእግዚአብሔርን ፍቅር ለማያውቁት አንተ ያለብህን ኃላፊነት በማስታወሻ ደብተርህ ጻፍ።

ሕዝ 18:1-32 እግዚአብሔር ለሕዝቡ ያለውን ታላቅ ፍቅር ይገልጻል። እንዳንድ ጊዜ ለደረሱባቸው መከራዎች ምክንያቱን ማወቅ ሲሳናቸው ከእነርሱ የሚፈልገው ታዛዥነት የተሞላው እገልግሎት እንደሆነ እግዚአብሔር ገልጾላቸዋል። የፍርድ እርምጃ የሚወስድባቸው ትኩረታቸውን ለማግኘትና ከእግዚአብሔር ጋር በነበራቸው ግንኙነት የመታደስና የፈውስ ውጤት ለማስገኘት ነበር። በዚሁ ምዕራፍ ቁ. 31 እና 32 እግዚአብሔር ለእስራኤል ያለውን የፍቅር መጠንና ለሕዝቡ መዳን ያለውን ገደብ የሌለው ፍላጎት ያመለክታል።

“የበደላችሁትን በደል ሁሉ ከእናንተ ጣሉ፤ እዲሰ ልብና እዲሰ መንፈስም ለእናንተ አድርጉ፤ የእስራኤል ቤት ሆይ ስለ ምን ትሞታላችሁ? የምዋቹን ሞት አልፈቅድምና ይላል ጌታ እግዚአብሔር፤ ስለዚህ ተመለሱና በሕይወት ኑሩ።”

(11). የእግዚአብሔር ፍቅር ለእኛ ምን ማለት እንደሆነና እንዴትም ሊገለጽ እንደሚችል የሚያመለክተውን ትክክለኛ መግለጫ ምረጥ። የእግዚአብሔር ፍቅር

ሀ. ሰዎች ምንም ዓይነት ምላሽ ቢሰጡም እርሱ ኃጢአታቸውን እንደማይቆጥርባቸው ይገልጻል።

ለ. ከሰዎች ጋር ባለው ግንኙነት በነፃነት ምሕረቱን ትዕግሥቱንና ፀጋውን ኃጢአትን ይቅር ማለትን በመሰለ ተግባራዊ መንገድ እንደሚገልጽ ያመለክታል።

ሐ. የኋላ ኋላ ቅጣትን ያስከትላል፤ የሚገለጸውም ሰዎችን ይቅር ባለ ማለቱና እንዲታዘዙትም ድጋሚ ዕድል ባለመስጠቱ ነው።

የእግዚአብሔር የመፍጠር ተግባር

ዓላማ 3 የእግዚአብሔርን የፈጠራ ተግባራትና ለእኛም ያላቸውን ጠቀሜታ የሚያስረዳትን መግለጫዎች መምረጥ

አሁን የእግዚአብሔርን ሥራ በዝርዝር እንመለከታለን 1) የፈጠራ ተግባራቱ 2) ፍጥረቱን በሥርዓቱ መምራትንና መጠበቅን የሚያጠቃልለው በዓለማት ላይ ያለው ሉአላዊ ሥልጣን እንዲሁም 3) ዘላለማዊ ዓላማውን ወደ ፍጻሜ እንዲያመጣ የሚያስችለው መለኮታዊ ችሮታው። በቅድሚያ ማንኛውንም ነገር ስለመፍጠሩ መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረውን እንመለከታለን።

ሰዎች በታሪክ ውስጥ ጎልተው የሚታዩት በማንነታቸው ምክንያት ሳይሆን በፈጸሙት ሥራ ነው። ለምሳሌ ያህል ማዳም ሜሪ ኩሪ የተባለች ዝነኛ የሆነች የንጉሣዊ ቤተሰብ እባል ስለነበሩ ሳይሆን ራዲዮምና ፖሎኒየም የተባሉትን ንጥረ ነገሮችን ያገኙ የፊዚክስና የኬሚስትሪ ሊቅ ስለነበሩ ነበር።

በተቃራኒው ደግሞ በፍጥረታት ሁሉ ዘንድ ከሁሉም በላይ የሆነው እግዚአብሔር ለእኛ አስፈላጊ ሊሆን የቻለው እንዲሁ በማንነቱ ምክንያት ብቻ ነው። ከዚህ በተጨማሪም የሚያደርገው ነገር ለእኛ እጅግ አስፈላጊ ነው። የእግዚአብሔር የመጀመሪያ ሥራው ፍጥረታትን መፍጠር ነው (ዘፍ 1 እና 2)፤ የመፍጠር ኃይሉን ተግባራዊ በማድረግ የሚታዩና የማይታዩ ፍጥረታትን ወደ ጎልውና አምጥቷል። ይህም የመፍጠር ሥራው የቁስ እኳላዊ ፍጥረታትን የዐሐይ፤ የጨረቃን፤ የከዋክብትና የዓለማትን ወዘተ... የእንቅስቃሴ ሰልቶችን እንዲሁም ከራሱ ከእግዚአብሔር በስተቀር መንፈሳዊ ጎልውናዎችን የሚያጠቃልለውን የተለያየ ደረጃ ያላቸው መንፈሳዊ ፍጥረታትን ይጨምራል። አሁን እንደምንመለከተው ይህ የፍጥረት ሥራ በእግዚአብሔር ቃል በግልጽ ቀርቧል።

መጽሐፍ ቅዱሳዊው አቀራረብ ባንድነት ተጠቃሎ ሲታይ አንድ ታላቅ የእገልጣጥ ሂደትን የሚገልጹ የፈጠራ ድርጊቶችን ቅደም ተከተል ያሳያል (ዘፍ 1-2 እና መዝ 33:6)።

ስለ እገልጣጥ የተገለጸው እውነት በብዙ መንገድ ለሕይወታችን ትርጉም አለው።

1. የፍጥረታት ሁሉ ፈጣሪ ከማንኛውም ነገር በፊት መኖሩን ማወቃችን በእግዚአብሔር ዘላለማዊ ታላቅነትና ግርማ እንድንደነቅና በእንፃሩም የራሳችንን ከንቱነት እንድንገነዘብ ሊያደርገን ይገባል።

2. የፍጥረታት ሁሉ ጌታ ፍጥረታቱ በታዛዥነት እንዲያመልኩትና እንዲያገለግሉት የመጠየቅ መብት አለው።

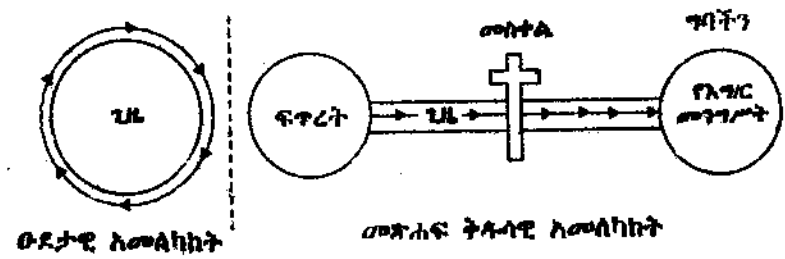
3. በፍጥረት ውስጥ የፈጣሪን ጥበብ፣ ኃይልና ለፍጥረቱ ያለውን ዝንባሌ ወይም መገደድ የሚያሳየንን አጠቃላይ መገለጥ እንመለከታለን (ሮሜ 1:18-20)።

4. በእግዚአብሔር ቃል ከተገለጸው ፈጣሪ ያነሰ ኃይል ሳለው ነገር የዘላለማዊ ደኅንነታችንን ጉዳይ በፍጹም አሳልፈን የማንሰጥ በመሆናችን ስለ አፈጣጠር የሚናገረው መጽሐፍ ቅዱሳዊው ትምህርት ለእምነታችን መሠረታዊ አሰራሪነት አለው።

ማንኛውንም ነገር እግዚአብሔር ለምን እንዳቀደና እንደፈጠረ ተደንቀን መጠየቅ አያስፈልገንም። ይህንን ያደረገው ለክብሩ ነው (መዝ 19:11 ኢሳ 43:71 48:111 ራእ 4:11 ተመልከት)። ሰዎች የሕይወታቸው ብቸኛ ግብ አድርገው በኑሮአቸው ደስታን ለማግኘት ይከታተላሉ፤ ሆኖም እውነተኛ ደስታን ማግኘት የምንችለው የእግዚአብሔርን ክብር ሰንፈልግ ነው። የተፈጠርነው ለዚህ ግልጽ ዓላማ ነው፤ ይህም ደግሞ የደስታችን ቁልፍ ነው።

ለእግዚአብሔር አንድ ትልቅ ነገር ማድረግ ባለመቻሉ ደስተኛ እንዳልሆነ አንድ ወዳጄ በማጥረምረም ነገረኝ። “በምታደርገው ሁሉ ከፍተኛ ዓላማህ እግዚአብሔርን ማክበር ነው? ይህንን ዓላማህን ከግብ ለማድረስ ስትልሰ ማንኛውም ነገር እንዲደርስብህ ትፈቅዳለህ ወይ?” ብዬ ጠየቅሁት። እውነቱን ለመናገር በሕይወቱ አስፈላጊ ግብ አድርጎ የያዘው ለራሱ አንድ ታላቅ ነገር የማድረግ ምኞት መሆኑን ወዳጄ ተገነዘበ። ይህንን ታላቅ ነገር ለእግዚአብሔር ሊያደርገው እንደሚፈልግ አድርጎ በማሰብ ራሱን ያታልል ነበር። ጌታ ኢየሱስ “ነፍሱን ሊያድን የሚወድ ሁሉ ያጠፋታልና፤ ስለ እኔና ስለ ወንጌል ነፍሱን የሚያጠፋ ሁሉ ግን ያድናታል” (ማር 8:35) ብሏል። የተፈጠርነው እግዚአብሔርን እናክብር ዘንድ ነው።

በአንዳንድ ሕብረተሰቦች ዘንድ ተፈጥሮ መጨረሻ በሌለው የመፈጠር፣ የመሞትና በድጋሚ የመፈጠር ታሪክ ውስጥ የሚሸከረከር ዘላለማዊ አቋም እንዳለው ተደርጎ ይታሰባል። ይህን በመስሉ ሕብረተሰቦች ውስጥ ባሉ ሕዝቦች ዘንድ ብቸኛና እውነተኛ ግብ ተደርጎ የሚወሰደው ከጭንቀት ከተሞላ ሕልውና ነፃ መሆን ነው። ስለ ፍጥረታት ያለው መጽሐፍ ቅዱሳዊው አስተሳሰብ ጅማሬና ዓላማ እንዲሁም በእግዚአብሔር መንግሥት የዘላለም ሕይወት ተሰፋ አለው። ይህም ዓላማ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል የሰው ልጆች መዳን ነው። እነዚህ ሁለት አመለካከቶች በሚከተለው ሥዕላዊ ምሳሌ ተገልጿል።

(12). በማሰታወሻ ደብተርህ ይህ አመለካከት አንተ የምታውቃቸው ብዙ ሰዎች ከሚከተሉት አመለካከት ጋር እንዴት እንደሚነፃፀር ግለጽ። አንተ በምትኖርበት ሕብረተሰብ ያሉት ሰዎች አመለካከት ከመጽሐፍ ቅዱሳዊው አመለካከት ጋር እንዴት ይነፃፀራል?

የእግዚአብሔር የመፍጠር ተግባር ባለፉት ዘመናት በሰራቸው ሥራዎች ላይ ብቻ የተወሰነ አይደለም። ዮሐ 3:31 2ቆሮ 5:171 ገላ 6:15 እንዲሁም መዝ 51:10 ኃጢአቶቻቸውን ተናዘው በእምነት ወደ እርሱ የሚመጡትን ልባቸውን እንደሚያነፃ ይገልጻሉ። እነዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች አንድ ሰው ደኅንነትን ለማግኘት ወደ እግዚአብሔር በሚመለስበት ጊዜ ዳግም እንደሚወለድና አዲስ ፍጥረት እንደሚሆንም ይናገራሉ። ስለሆነም የእግዚአብሔር የመፍጠር ተግባር አንድ ሰው ኢየሱስን አዳኝ አድርጎ በሚቀበልበት ጊዜ የሚከናወነውን መንፈሳዊ አፈጣጠርን ያጠቃልላል።

(13). እውነት ከሆኑት መግለጫዎች አንፃር ያሉትን ፈደሎች ክበባቸው።

- ሀ. የእግዚአብሔር የመፍጠር ሥራዎች ማንነቱን በአጠቃላይ መንገድ ለፍጥረቱ ይገልጻሉ።
- ለ. ተፈጥሮ የእግዚአብሔርን ታላቅነትና ግርማ በአንፃሩም የአኛን ከንቱነት አንድናወቅ ያደርገናል።
- ሐ. በፈጠራዊ ድርጊቶቹ የተሰጠው የእግዚአብሔር መገለጥ ከፍጥረቱ ምንም ምላሽ አይጠይቅም።
- መ. ማንኛውንም ነገር በመፍጠሩ የተገለጸው የእግዚአብሔር ኃይልና የማንነቱ እውቀት እርሱን ወደ ማክበር ሊመራን ይገባል።
- ሠ. የእግዚአብሔር ፈጠራዊ ድርጊት በአራት ዘፍጥረት ምዕራፍ 1 እና 2 በተጻፉት ሁኔታዎች ላይ ብቻ የተወሰነ ነው።

የእግዚአብሔር የሉአላዊ ገዢነት ሥራ

ዓላማ 4 መርሆዎችን በሕይወት ውስጥ ተግባራዊ ማድረግና እግዚአብሔር በፍጥረቱ ላይ ስላለው ገዢነት የሚገልጹትን ትክክለኛ መግለጫዎችን መምረጥ

እግዚአብሔር በፈጠረው በማንኛውም ፍጥረት ላይ ሉአላዊ የገዢነት ሥልጣን አለው። ታዲያ ይህ ምን ማለት ነው? “ታላቅ” የሚለው ቃል በማዕረግ ወይም በሥልጣን ደግሞም በደረጃ ወይም ልዩ በሆነ መታወቂያው እጅግ ከፍተኛ መሆኑን ያመለክታል። በማንኛውም መንገድ ቢሆን በምድር ላይ ካለው ከማንኛውም ነገር ይልቅ እግዚአብሔር ታላቅ ነው። “ሉአላዊ” የሚለው ቃል ከማንኛውም ውጫዊ ተፅዕኖ ነፃ ሆኖ ይሰ ያለኛውን ነገር ለማድረግ ኃይል መገናኛውን ያመለክታል።

በዚህም ምክንያት የእግዚአብሔር ሉአላዊነት በፍጥረቱ ሁሉ ላይ ያለውን ከፍተኛ ገዢነቱን ያመለክታል (1ጢሞ 6:15)። ሉአላዊነቱ በፍጥረቱ ውስጥ የሚካሄዱትን ሁኔታዎች እንደራሱ ፈቃድ እንዲከናወኑ በማድረግ ይገለጻል (ኤፌ.1:11)። የእግዚአብሔር ቃል ሉአላዊነቱን በግልጽ ያስተምራል።

1. ፈጣሪዎችን እንደመሆኑ በእኛ ላይ ገዢ ለመሆን መብት አለው (1ዜና 29:11፤ ማቴ 20:15፤ ሕዝ 18:4)፤
2. ደስ ያሰኘውን ሁሉ ያደርጋል (መዝ 115:3፤ ዳን 4:35)
3. በሚያደርገው ሁሉ ዓላማ አለው (ሮሜ 8:28፤ ኢሳ 48:11)

አንድ ቀን በጋዜጣ ላይ በአስታዊ ሁኔታ ሰለተገደለች ደስ የምትል የአምስት ዓመት ጨቅላ ህፃን አነበብኩ። እግዚአብሔር በእርግጥ መልካምና ሉአላዊ ከሆነና ደስ ያሰኘውን ለማድረግ ኃይል ሁሉ ካለው ይህ እንዴት ሊሆን ይችላል? ይህንን የመሰሉ ነገሮች እንዲፈጸሙ ለምን ይፈቅዳል? እግዚአብሔር በፍጥረቱ ላይ ስላለው ገዢነት ልዩ ልዩ አንፃሮችን በምንመለከትበት ጊዜ ለእነዚህ ጥያቄዎች አንዳንድ መልሶችን እናገኛለን። የእግዚአብሔር ሉአላዊነት ፍጥረቱን በሥርዓት መምራቱን ወይም መጠበቁን እንደዚሁም ችሮታውን ይመለከታል። በቅድሚያ ፍጥረቱን በሥርዓት መምራቱን ወይም መጠበቁን እንመለከታለን።

የፍጥረታት በሥርዓት መመራት

አንድ መሐንዲስ የተንም ያህል ብልህ ቢሆን እድላት በፍጹም የማያሰፈልገው የቤት አሠራር እቅድ ሊያወጣ አይችልም። ማንም እትክልተኛ ጽጌረዳዎችን ከተከለ በኋላ መግረዝ ማረምና ውሃ ማጠጣት እያሰፈራቸውም ማለት አይችልም። ተፈጥሮም በሥርዓት መመራት ወይም መጠበቅ እንዳለበት መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል (የሐዋ 17:28፤ ዕብ 1:3)።

እግዚአብሔር ፍጥረቱን በትጋት ይጠብቃል ወይም ይንከባከባል። ከመፍጠር ሥራው በኋላ እግዚአብሔር ሁሉንም ነገር የመንከባከብ ሥራውን እንደቀጠለ የእግዚአብሔር ቃል ይገልጻል (መዝ 104)። ይህ እንክብካቤ ሰዎችንና እንስሳትን የሚያካትት ሲሆን (መዝ 36:6) ለቅናቹና ቅዱሳን ለሆኑ ሰዎች የሚያደርገው ጥበቃም ከዚሁ ጋር ይጨመራል (ሦላሌ 2:8)። ሐዋርያው ጳውሎስ “በርሱ ሕያዋን ነንና እንንቀሳቀሳለን እንኖርማለን” (ሐዋ 17:28) ብሎ ተናግሯል። ከእርሱ ፈቃድና ኃይል ውጪ በዓለም ውስጥ የሚኖር ወይም የሚከናወን ምንም ነገር ካለ እግዚአብሔር ሉአላዊ እይቻም። ነዘ 9:6ና መዝ 145:14-16 የመሳሰሉት ጥቅሶች እግዚአብሔር ማንኛውንም ነገር በትጋት በሥርዓት በመምራትና በመጠበቅ ላይ መሆኑን ያስተምራሉ። ሌሎች የእግዚአብሔር ቃል ክፍሎች እግዚአብሔር ሕዝቡን በሥርዓት እንደሚመራና እንደሚጠብቅ ያበሰራሉ (ዘጸ 1:30-31፤ መዝ 31:20፤ 34:15፤ 17:19፤ ኢሳ 43:2)።

እግዚአብሔር የፈጠረው ሁሉ በሕልውናውም ሆነ በተግባሩ መሆኑ በመሆኑ በርሱ ላይ የተደገፈ በመሆኑ መለኮታዊ ሥርዓት አመራርና ጥበቃ አስፈላጊ መሆኑን መገንዘብ ይኖርብናል። ፍጡር በሕልውናው ለመቀጠል የሚያስችለው ኃይል በውስጡ የለውም። ፍጡር ሁሉ በሕይወት የሚኖረውና በሕልውናው የሚቀጥለው ከፈጣሪው ፈቃድ የተነሳ ነው። ማንኛውም ፍጡርና በአጠቃላይ ፍጥረታት በመሆኑ የጸንትና የሚጠበቁትም በእግዚአብሔር የሥልጣኑ ቃል ነው (ዕብ1:3)።

ሁሉም ነገር ባለው ሕልውና የሚቀጥለው እግዚአብሔር ፈቃዱን በመፈጸሙ ቢሆንም እግዚአብሔር ደግሞ ለአያንዳንዱ የፍጥረቱ ክፍል ራሱን በሕይወት ለመጠበቅ የሚያስችሉትን የተለዩ ባሕርያትን ለጥቅላል። ግዙፉ ዓለም አንዳንድ ጊዜ የተፈጥሮ ሕግጋት ብለን በምንጠራቸው የግዙፍ ዓለም ባህርያት ወይም ሕግጋት አማካይነት ይሰራል። የማሰብ ስሜትን የማገናዘብና ምርጫዎችን የማድረግ ችሎታ የለጠን ለዚህ ነው። ከእኛ ጋር ባለው ግንኙነት እግዚአብሔር በነዚህ ባህርያት አማካይነት ይሰራል። በዓለም ውስጥ ሥነ-ሥርዓትን ለማስጠበቅና ለመምራት እግዚአብሔር በፍጥረት ውስጥ የደነገገውን እያቃውሰም። ቀደም ሲል የፈጠረውን ያንኑ እጽንቶ ይጠብቃል።

(14). ትክክል የሆኑትን መልሶች ምረጥ። እግዚአብሔር ፍጥረቱን በሥርዓት ይጠብቃል ስንል ምን ማለታችን ነው?

- ሀ. ጉዳት ያጋጠመውን መጠገን የሚያስችል የተወሰነ ኃይል አለው።
- ለ. ማንኛውንም ነገር በሥነ ሥርዓት የመምራት ሥራን ያከናውናል።
- ሐ. ማንኛውም ፍጥረቱን እርሱ በሥርዓት የመጠበቅ ችሎታ አለው።
- መ. ለማንኛውም የፍጥረቱ ክፍል አስፈላጊ የሆኑትን ባሕርያት በመስጠት በእነዚህ ባሕርያት አማካይነት ማንኛውንም ነገር ይንከባከባል።
- ሠ. በእግዚአብሔር ፈቃድ በዓለም ውስጥ ያለው ማንኛውም ነገር በሕልውናው ጸንቶ ይኖራል።

ረ. ለሕዝቡ እንክብካቤና ጥበቃ ያደርጋል
ሰ. እርሱ የሚያተኩረው ቅን ሰዎችን በሥነ ሥርዓት በመምራትና በመጠበቅ ላይ ብቻ ነው።

የእግዚአብሔር ችሮታ - መጋቢነቱ

ዓላማ 5 የእግዚአብሔርን ችሮታ ወይም መጋቢነት ዓላማዎቹን፤ ዝርዝር ገጽታዎቹን፤ እንዲሁም የሚያስከትላቸውን ውጤቶች በምሳሌነት አስደግፎ ለይቶ ማወቅ

የእግዚአብሔር ሉአላዊ ንገርነት ሌላው ገጽታ ችሮታው ወይም መጋቢነቱ ነው። የእግዚአብሔር ችሮታ በሥነ ሥርዓት የመምራትን ሃሳብ ያዘለ ቢሆንም ከዚያም የላቀ ነው። እግዚአብሔር አሻግሮ የመመልከት፣ በቅድሚያ የማየትና አስቀድሞ እቅድ የማውጣት ችሎታ እንዳለው የሚያመለክት ትርጉምም አለው። ደግሞም እግዚአብሔር ሰፍጥረት ያለውን የመጨረሻ ዓላማ ይህም በኢየሱስ ክርስቶስ አገዛዝ የሚቋቋመው መንግሥቱን ወደፍጻሜ ማምጣቱን የሚመለከት ነው። የፈጠረውን ፍጥረት በሥርዓት ለመጠበቅ፣ ለመንከባከብና ለመግዛት እግዚአብሔር ሰላሚያደርጋቸው ድርጊቶችን ይናገራል። ይህን ሁሉ እንዴት እንደሚያደርግ ለእኛ ምሥጢር ነው፤ ይሁን እንጂ ከእኛ ጋር በተዛመደ ሁኔታ ስለእግዚአብሔር ችሮታ የምናውቃቸው አንዳንድ ነገሮች አሉ። እነርሱም፦

1. እግዚአብሔር ለፈጠረው ዓለም ይገደዋል።
2. በተፈጥሮ ውስጥ ያለው ማንኛውም ነገር እርሱ ባቀደለት አቅጣጫ እንዲንቀሳቀስ ያደርጋል።
3. መልካሙንና ክፉውን የመለየት ነፃነት ያላቸው ኃላፊነት የሚሰማቸው ግብረገባዊ ወኪሎች ሆነው እንዲያገሰግሉ ሰዎችን ያስችላል ደግሞም ያነቃቃል።
4. የሰው ልጅ በእግዚአብሔር የተዘጋጀለትን ደህንነት የሚቀበል ከሆነ ሐሴትና ክብር ሁሉ የተሞላ የዘላለም ሕይወት እግዚአብሔር በሞገሱ አቅርቦለታል።

የእግዚአብሔር ችሮታ ዓላማዎች

ከሚወዱትና ከሚታዘቡት ፍጥረቱ ጋር እግዚአብሔር ያለውን ሕብረት የሚያጠቃልሉ አያሌ ዓላማዎች በእግዚአብሔር ችሮታዊ አገዛዝ ውስጥ ይገኛሉ።

1. የእግዚአብሔር አገዛዝ የተለየ ባህርይ ለእኛ ያለው መገደድ ነው። ብዙ የእግዚአብሔር ቃል ክፍሎች እግዚአብሔር የሚገዛው የሕዝቡን ደስታ በማቀድ እንደሆነ ያረጋግጣሉ። መዝ 84:11፤ ሐዋ 14:17፤ ሮሜ 8:28፤ የመሳሰሉትና ሌሎችም የእግዚአብሔር ቃል ክፍሎች እግዚአብሔር ለእኛ ደስታና በኅይወት ግድ እንደሚሰው ይገልጻሉ።

2. የእግዚአብሔር አገዛዝ የተለየ ባህርይ ለሕዝቡ አእምሯዊና ግብረገባዊ መታነጽ ግድ መስኘት ነው። ባለፉት ታሪኮች ሁሉ እግዚአብሔር ለሕዝቡ ባደረገው ድርጊት የሚከተሉትን ቁም ነገሮች እንዲገነዘቡ ያስተምራቸው ነበር።

1. ከእነርሱ ምን እንደሚፈልግ፤
2. እርሱ በማንነቱ ቅዱስ እንደሆነ፤
3. ኃጢአት ማድረግ በእርሱ ላይ በደል መፈጸም እንደሆነ፤
4. ሰጋጢነት ይቅርታና ሰእርቅ የሚሆነውን መንገድ እንዳዘጋጀ።

የብሉይ ኪዳን ሕግጋትና የሴዊውያን የአገዛዝ ሥርዓት ለሕዝቡ መንፈሳዊ እድገት እግዚአብሔር ካዘጋጃቸው አሰራሮች ከፈሎቹ ነበሩ። የዓለምን ኃጢአት ላስወገደው የእግዚአብሔር በግ (ጌታ ኢየሱስ) መገለጥ መንገድ የጠረጉ ነበሩ። ሕዝቡን ወደ መንፈሳዊ ብስሶት ለመምራት እግዚአብሔር በችሮታው የሚያደርገው ሁሉ ለእርሱ የተሰዩ ርቡቱ እንዲሆኑለት ለማዘጋጀት ነው።

3. የእግዚአብሔር አገዛዝ የመጀመሪያ ግብ የራሱ ክብር ነው (ኤፌ 1:11-14)። የእግዚአብሔር ፍጹምነት በሙሉ የተገለጸው በአገዛዙ ነው። ይህ ማለት የእርሱ መለኮታዊ ችሮታ የሕልውናውን የተለየ ባህርይ ይገልጻልናል ማለት ነው። ለምሳሌ ይህ ፍቅሩ ለፍጥረቱ የሚያሰፈልጋቸውን በመሰጠት በተለይም ከጥፋት እንዲቤዣቸው በልጁ በኩል ባደረገው ቸርነት ተገልጿል። እውነቱ በፍጥረት ውስጥ በደነገገው ሕግና በቃሉ ውስጥ የሰፈሩትን ተሰፋ ቃሎች በመፈጸም ባሳየው ታማኝነት ተገልጿል። ቅድስናውና ጽድቅነቱ ኃጢአትን በመጥላቱ ተገልጿል። ኃይሉ በመፍጠር ሥራው፣ በመዋጀቱና በችሮታው ታይቷል። ጥበቡ ዓላማውን ተግባራዊ ለማድረግ በሚወሰደው እርምጃ ሊታይ ችሏል። ፈጣሪያችን የሚሰራው ድንቅና ታላቅነቱን ለንገነዘብ ለእርሱ ውዳሴና ክብር እንሰጣለን።

(15). ከሚከተሉት ዐረፍተ ነገሮች ለእግዚአብሔር ችሮታ ትክክለኛ ፍቺ ወይም መግለጫ የትኛው ነው?

ሀ. ለእያንዳንዱ የፍጥረቱ ክፍል በእርሱ ላይ ምንም መደገፍ ሳያሰፈልገው በሚያሰፈልገው ሁሉ ራሱን የመንከባከብ ችሎታ በመሰጠት ማንኛውም ነገር በሥርዓት እንዲመራ ወይም እንዲጠበቅ ማድረግ ነው።

ለ. ፍጥረቱን በመጠበቅ፣ በመንከባከብና በማስተዳደር ለዘላለማዊው መንግሥቱ የሚያዘጋጅበት የእግዚአብሔር አገዛዝ ነው።

(16). ከዚህ ቀጥሎ የተገለጹትን የእግዚአብሔር ችሮታ ዓላማዎች ከሁሉ ካሉት መግለጫዎች ጋር አቀናጃቸው።

1. የእግዚአብሔር ክብር
2. የሰዎች አእምሮአዊና ግብረገባዊ ሕይወት ማደግ
3. የሰዎች ደስታ

- ሀ. ለሕዝቡ በጎነት ትኩረት በመስጠት እግዚአብሔር በማንኛውም ነገር ውስጥ ይሰራል።
- ለ. ለእርሱ የተለዩ ርስት ይሆኑለት ዘንድ እግዚአብሔር እርሱንና የእርሱን ፍላጎት በተመለከተ ሕዝቡ ትምህርት የሚያገኙበትን መንገድ ያዘጋጃል።
- ሐ. የራሱን ሕልውና ልዩ ባሕርያት እግዚአብሔር ሲገልጽ ይህ ሁኔታ ይከሰታል።

የእግዚአብሔር ችሮታ ገጽታዎች

የእግዚአብሔር ችሮታ ገጽታዎች ምንድን ናቸው? ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን ሶስት የእግዚአብሔር ችሮታ ገጽታዎች እንዳሉ ይናገራሉ። ይሁን እንጂ አንዳንድ የሚደራረቡ ሁኔታዎች እንዳሉና በእግዚአብሔር ሥራ ውስጥ ግን ሦስቱ በፍጹም እንደሚለያዩ ተገንዝበዋል። እነዚህም ሦስቱ የማይለያዩት ገጽታዎች፡- ፍጥረትን በሥርዓት መምራትና መጠበቅ፣ በሁኔታዎች ሁሉ የእግዚአብሔር ፈቃድ መጽናት እንዲሁም መለኮታዊ ዓላማዎቹ የሚፈጸሙበት የእግዚአብሔር አገዛዝ ናቸው።

1. ፍጥረትን በሥርዓት መምራትና መጠበቅ፡- እግዚአብሔር በማንኛውም ነገር ላይ ያሰው ሉአላዊ አገዛዝ እንድ ክፍል ፍጥረቱን በሥርዓት መምራቱ ወይም መጠበቁ እንደሆነ ቀደም ብስን ተመልክተናል። እግዚአብሔር በትጋት ፍጥረቱን በሥርዓት በመምራት ላይ ይገኛል። እግዚአብሔር የፈጠረው ፍጥረት ሙሉ በሙሉ በእርሱ ላይ የተደገፈ ነው። ይሁን እንጂ ለአያንዳንዱ የፍጥረቱ ክፍል ራሱን መጠበቅ የሚያስችሉትን ባሕርያት አገናኝቷል። በዘፍ 1:24-25 እግዚአብሔር ለያንዳንዱ ፍጡር ልዩ የሚያደርጉትን የተፈጥሮ ባሕርያት እንዳደሰው ያመለክተናል። አያንዳንዱም ፍጡር እንደ ዓይነቱ ያድጋል፤ ይቆያል፤ ይደረጃል ደግሞም ይዋሰናል።

2. በሁኔታዎች ሁሉ የእግዚአብሔር ፈቃድ መጽናት፡- ይህ የሚያመለክተው በቀስ አካልም ሆነ በአእምሮ ውስጥ የሚካሄድ ማንኛውም እንቅስቃሴ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ውጪ እንደማይከናወንና የእርሱም ኃይል በሥሩ ካሉት ሌሎች ኃይሎች ጋር እንደሚተባበር ነው። በሐዋ 17:28 እና በ1ቆሮ 12:6 ሐዋርያው ጳውሎስ እግዚአብሔር ሳይሰማማበት ወይም ሳይፈቅድ ምንም ኃይል ወይም ማንኛውም ሰው ሊኖር ወይም ምንም ተግባር ሊፈጽም እንደማይችል ይገልጻል። በሰሆንም የእግዚአብሔር ኃይል የሰውን ነፃነት ሳይደመስስ ወይም ሳይገፍ በሰው ኃይል ላይ ጠንካራ ተጽእኖ ያሳድርበታል። የሰው ልጅ ተፈጥሮአዊ ኃይሎችን ይዞ ሊቆይና ሊጠቀምበት የሚችለው አእምሮውና አካሉ ተፈጥሮአዊ አሰራራቸውን እንዲያካሂዱ እግዚአብሔር ሲመራቸውና ሲጠብቃቸው ነው።

የሰው ልጅ ሕልውና መሰረቱ እግዚአብሔር በመሆኑ የሰው ድርሻ ከእግዚአብሔር ድርሻ ጋር እኩል ነው ማለት አንችልም። በዚህም ላይ

ጥልቅ የሆነ ሚስጢር እንመለከታለን። ለሰን ወያሌ ለክፉ ተግባር ሊውሉ የሚችሉ ተፈጥሮአዊ ኃይሎችን እግዚአብሔር ለሰው ልጆች በጥቷቸዋል፤ እግዚአብሔር ሰዎች ክፉ ተግባር እንዲፈጽሙ የሚያነሳስ ባስመሆኑ (ኤር 44:1 ያዕ 1:13-14) እነዚህ የተፈጥሮ ኃይሎች በክፉ መንገድ ሥራ ላይ በሚውሉበት ጊዜ ለዚህ ኃላፊነቱን የሚወስደው የሰው ልጅ ብቻ ነው። እግዚአብሔር ተፈጥሮአዊ ኃይሎችን ለሰዎች በመስጠት ከሚፈጽሙት ተግባር ጋር ይስማማል፤ ሆኖም እነዚህን ኃይሎች በክፉ አቅጣጫ የመምራቱ ተግባር የሚከናወነው በሰዎች ነው። በሁኔታዎች ሁሉ ለእግዚአብሔር ፈቃድ ጽናት ምሳሌ ሊሆን የሚችለው የዮሴፍ ሕይወት ነው (ዘፍ 45:51 50:20)። እዚህ ላይ የዮሴፍ ወንድሞች ተፈጥሮአዊ ኃይላቸውን ክፉትን ለማድረግ ቢያውሱትም እግዚአብሔር ያንን ተቋቁሞ ለመልካም ለወጠው። ከድርጊታቸው ጋር ተስማማ ወይም እንዲፈጽሙት ፈቀደላቸው ሆኖም በዚያ ውስጥ የራሱን ዓላማዎች ፈጸመ።

ጳውሎስ እግዚአብሔር “እንደ ፈቃዱ ምክር ሁሉን የሚሰራ...” (ኤፌ 1:11) እንደሆነና “...በለ በነ ፈቃዱ መፈሰግንም ማድረግንም...” (ፈልጽ 2:13) በእኛ ውስጥ እንደሚሰራ ይናገራል። በሕይወታችንም ለሚያጋጥመን ሁኔታዎች መገለጥንና በመንፈሱም ምሪትን ይሰጠናል። ውድቀት ከሚያስከትለው ክፉ ውጤት ያስጠነቅቀናል፤ በቀስታም ያባብላል። ቢሆንም በኛ ፈቃድ ላይ ተጽእኖ በማድረግ በነፃነታችን ላይ እይዘብትም። በደህንነት ልምምድ ከውጭ ሆኖ በልባችን በር ላይ በማንኳኳት ውብ የሆነ ሥራውን ይጀምራል፤ ሆኖም እኛ ልባችንን መክፈት ይገባናል (ራእ 3:20)። ከዚያ በኋላ መንፈስ ቅዱስ በእኛ ውስጥ ሊያድር ይመጣል። ራሳችንን በእርሱ ጌትነት ሥር እስካደረግን ድረስ ሕይወታችንን መምራቱንና መቆጣጠሩን ይቀጥላል። እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ያለው የጌትነት ዝምድና የሚቀጥለው እኛ ለእርሱ ባለን ፍቅርና ሕይወታችንን እንዲቆጣጠር ለእርሱ ለመስጠት በፈቀድን መጠን ነው።

3. የእግዚአብሔር አገዛዝ፡- ይህ የሚያመለክተው መለኮታዊ ግቡን መፈጸምን ዓላማው ያደረገውን የእግዚአብሔርን የአገዛዝ ሥራ ነው። ቀደም ብለን እንደተመለከትነው እግዚአብሔር በደንገገው ሕግ መሠረት ግዙፉን ዓለም ያስተዳድራል። የአእምሮን ባሕርያትና የአሰራር ሕጎች በመጠቀም እንዲሁም በመንፈስ ቅዱስ አሰራር አማካይነት በዎችን ያስተዳድራል። ይህንን በሚያደርግበት ጊዜ አጋጣሚ ሁኔታዎችን፣ የሰዎችን ውስጣዊ መንሳሳትን፣ ትምህርትን፣ ምክርንና ምሳሌነትን የመሰሉ ገንዘ ተጽእኖዎችን ሁሉ ይጠቀማል። የሰውን እስተሳሰብ፣ ስሜትና ፈቃድ ይመራ ዘንድ በመንፈስ ቅዱስ አሰራር በቀጥታ እየተጠቀመ ይሰራል።

እግዚአብሔር ቢያንስ ቢያንስ በአራት መንገድ ይገዛል ወይም ያስተዳድራል። እነዚህን መንገዶች መገንዘብ መለኮታዊ እቅዱን በመፈጸም በኩል እግዚአብሔር ባለው ፍጹም ሉአላዊ ፈቃድና የሰው ልጆች የፈቀዱትን ለማድረግ ባላቸው ነፃ ፈቃድ መካከል ያለውን ዝምድና እንድንመለከት ይረዳናል።

ሀ. አንዳንድ ጊዜ በው ሊያደርግ የመረጠውን እንዳያደርግ እግዚአብሔር የሚያደርገው ምንም ነገር የለም። ይህ ማለት አንድ በው ኃጢአት ሲያደርግ እግዚአብሔር ይሰማማል ማለት አይደለም፤ ሆኖም ኃጢአታዊ ድርጊቱን ለማበቃም ኃይሉን አይጠቀምም ወይም ተጽእኖ አያደርግም። ለዚህ ሁኔታ አንደ ምሳሌ የሚያገለግሉ ሁኔታዎችን በሐዋ 14:15-16 እና በመዝ 81:12-13 እናገኛለን።

ለ. አንዳንድ ጊዜ ኃጢአት አንዳያደርጉ በማግባባት እግዚአብሔር በዎችን ከኃጢአት የሚጠብቅበት ጊዜ አለ። ለዚህ ምሳሌ የሚሆኑ ሁኔታዎችን በዘፍ 20:6፣ 31-24 እና በሆሴ 2:6 ላይ እናገኛለን። ይህን መሳሪያ ረድኤት ያገኝ ዘንድ መዝሙረኛው በመዝ 19:13 “የድፍረት ኃጢአት አንዳይገዛኝ ባሪያህን ጠብቅ” በማለት ጸልዮአል።

ሐ. አንዳንድ ጊዜ በመሰከታዊ ምሪት መልካም ውጤትን ያበገኙ ዘንድ እግዚአብሔር የክፉ በዎችን ድርጊት ይሸራል። ቀደም ሲል የዮሴፍን ሕይወት አንደ ምሳሌ በመውሰድ ይህንን ሁኔታ ተመልክተናል። ወንድሞቹ ኃጢአትን አደረጉ ሆኖም እግዚአብሔር መልካም ነገር ለመፈጸም ተጠቅመበት።

መ. በመጨረሻም እግዚአብሔር አንዳንድ ጊዜ ለኃጢአትና ለክፉት ገደብ የማድረግ ውሳኔ ይወስናል። ኢዮ 1:12፤ 2:6 የመሳሰሉት የእግዚአብሔር ቃል ከፍሎች እግዚአብሔር በስይጣን አበራር ላይ ገደብ አድርጎ አንደክበረ ያመሰክታል። በ1ቆሮ 10:13 ላይ እግዚአብሔር ክርብሪያዎችን ሊቋቋሙት በሚችሉት የፈተናና የመከራ መጠንም ገደብ እንዳደረገ ሐዋርያው ጳውሎስ ይገልጽልናል።

የእግዚአብሔር ችሮታ እግዚአብሔር በማንኛውም ነገር ላይ በፍቅር እንደሚገዛ ሃሳብ ይሰጠናል። ይሄኛው ፍቅር እንደሚገባ የተገሰጸው በሐዋርያው ቃል አንዲህ በማሰት ነበር፡- “እግዚአብሔርንም ለሚወዱት እንደ ሃሳቡም ለተጠሩት ነገር ሁሉ ለበጎ እንዲደረግ እናውቃለን” (ሮሜ 8:28)

(17). ከዚህ ቀጥሎ ከተራ ቁጥር 1-3 ያሉትን የእግዚአብሔር ችሮታ ገጽታዎች ከሀ-ሐ ከቀረቡት መግለጫዎች ጋር አቀናጃቸው።

1. በሥነ-ሥርዓት መምራትና መጠበቅ
2. በሁኔታዎች ሁሉ የእግዚአብሔር ፈቃድ መጽናት
3. የእግዚአብሔር አዝዛዝ

ሀ. የእግዚአብሔር ኃይል በሥሩ ካሉት ሌሎች ኃይሎች ጋር ይተባበራል። ሆኖም እነዚህ ኃይሎች የራሳቸውን ምርጫ እንዲያደርጉ ቢፈቅድም እሱ ራሱ የክፉት ሥራ እንዲሰሩ አያደርግም።

ለ. እግዚአብሔር የሚበራው መሰከታዊ ዓላማዎቹ በሚፈጸሙበት መንገድ ነው። ይህም ማለት አንዳንድ ጊዜ ምንም አያደርግም፤ አንዳንድ ጊዜ

ድርጊቶችን ያግዳል፤ በሌሎች ጊዜት ደግሞ የበዎችን ሥራ ይሸራል፤ አንዳንዴም ለክፉት የታሰቡትን ድርጊቶች ይገታል ማለት ነው።

ሐ. እግዚአብሔር ፍጥረታት ጸንተው ይቆዩ ዘንድ የሚያበቅላቸውን ተፈጥሮአዊ ባሕርያት በጥቷቸዋል፤ የፈጠረው ማንኛውም ፍጥረትም በርሱ ላይ የተደገፈ ነው።

የእግዚአብሔር ችሮታ ውጤቶች

የእግዚአብሔር ችሮታ በግል ልምምድ ላይ እንዴት ለውጥ ሊያመጣ ይችላል? ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች እግዚአብሔር በዎችን በማበልጸግ ስለሰጠው ተበላ ይገልጻሉ (ዘሌ 26:3-13፤ ዘዳ 28:1-14)። የራሱ የሆኑትን እግዚአብሔር ይባርካል የእርሱን በረከቶች ሁሉ መዘርዘር አይቻልም።

“ኃጥአን ሰምን ይበለጽጋሉ? ሰምን ያበ ቅጣት ይሄዳሉ?” በማለት ጸድቃን ብዙውን ጊዜ ይደነቃሉ። መዝሙረኛው በዚህ ምላሽ ሲሰጥ፡-

1. ብልጽግናቸው ጊዜያዊ ብቻ ነው ደግሞም
2. የኋላ ኋላ እግዚአብሔር በለ ኃጢአታቸው ይቀጣቸዋል ብሏል (መዝ 37:16-22፤ 73:1-28 ተመልከት)።

ታዲያ አንድ በው “እግዚአብሔር ይህንን ሁሉ ግፍ ሰምን አያቆምም?” ብሎ ቢጠይቅህ በሙሉ መተማመን “እስቲ ቆየት በልና የድራማውን የመጨረሻ ትርኢት ተመልከት። እግዚአብሔር በግብግብነትን፣ ሥጋትን፣ ዓ መጽገና ብልሹ ሕይወትን የሚደመስበትን እቅድ አውጥቶ ጨርሷል። በእርሱ ዘላለማዊ እቅድ እርሱን የሚወዱ ሁሉ ይበረካሉ ደግሞም ይበለጽጋሉ” ብሰህ ልትመልበለት ትችላላለህ። አበከዚያው ድረስ ግን ኃጢአተኞች ንብሐ የመግባት እድል ያገኙ ዘንድ እግዚአብሔር የፍርድን ቀን ያዘገየዋል (ሮሜ 2:4፤ 2ጴጥ 3:9)።

በክርስቲያኖች ዘንድ ብዙውን ጊዜ የሚጠየቀው ሌላው ጥያቄ፡- “እግዚአብሔር በዚህ ሕይወት የሚካሄዱትን ሁኔታዎች ሁሉ ሙሉ በሙሉ የሚቆጣጠር ከሆነ አማኝ በብዙ መከራዎች ውስጥ ማለፍ ለምን ይኖርበታል?” የሚል ነው። በዚህ ሁኔታ በርከት ያሉ ምክንያቶች አንዳሉ መጽሐፍ ቅዱስ ይገልጻልናል፡-

1. አማኝ በመንፈሳዊ ሕይወቱ ያድግ ዘንድ ፈተናዎች አንዲያጋጥሙት እግዚአብሔር ሊፈቅድ ይችላል (መዝ 94:12፤ ዕብ 12:5-13)
2. ፈተናዎች ከፍ ላለ አገልግሎት የሚያዘጋጁን ሊሆኑ ይችላሉ (1ቆሮ 16:9፤ ያዕ 1:2-12)
3. በትክክለኛ መንገድ ምላሽ የምንሰጥ ከሆነ በመከራ ውስጥ የእግዚአብሔር ክብር ይገሰጣል (ኢዮ 112 እና 42)

4. ከቤተ ክርስቲያን ጥሪ አንዱ በመከራ ውስጥ ማለፍ ነው (ዮሐ 15:81
16:33፤ ዮሐ 14:22፤ 1ኛ ጥ 4:12-19)

እግዚአብሔር አንዳንድ ጊዜ በሰዎች ጉዳይ ውስጥ በቀጥታ ጣልቃ የመግባቱ ነገር እርግጠኛ ስለሆነ፤ በምንጸልይበት ጊዜ በሌሎች ሰዎች ሕይወት ውስጥ ውጤታማ ድርሻ ሊኖረን እንደሚችል እናውቃለን። መሴ ወደ እግዚአብሔር ሲማልድ እስራኤል ከጥፋት ዳነ ኤልያስ ሲጸልይ የአከለብ ቤተ መንግሥት ታወከ በብሉይም ሆነ በአዲስ ኪዳን ሰዎች በጸለዩ ጊዜ እግዚአብሔር ጣልቃ ይገባ እንደነበረ የሚያመለክቱ ብዙ ምሳሌዎች አሉ። እግዚአብሔር አንዳንድ ነገሮችን ለሰዎች ጸሎት ቀጥታኛ መልስ በመስጠት ያከናውናቸዋል። ሌሎችን ነገሮች ደግሞ ማንም ሰው ሳይጸልይ ያደርጋቸዋል። በሉአላዊነቱ ለእኛ የበለጠ መልካም የሚሆነውን ስለሚያደርግ አንዳንድ ጊዜ ከጸልይንበት ተቃራኒ የሆነ ነገር የሚያደርግ ይመስላል። ሔንሪ ሲ ቴይሰን የተባለው የመጽሐፍ ቅዱስ ምሑር ይህንን ሲያጠቃልሉ “በጸሎት ልናገኛቸው ለሚገቡን ነገሮች የምንጸልይ ካልሆነ አናገኛቸውም። እግዚአብሔር ምንም ያልጸለይንባቸውን አንዳንድ ነገሮች ማድረግ ከፈለገ ማንም ሰው ሳይጸልይባቸው ያደርጋቸዋል። ከእርሱ ፈቃድ ተቃራኒ ለሆኑ ነገሮች የምንጸልይ ከሆነ የጸልይንበትን ነገር አይሰጠንም። ስለሆነም በእግዚአብሔር ዓላማ፤ በችሮታውና በሰዎች የፈቃድ ነፃነት መካከል ፍጹም የሆነ ስምምነት አለ” ብለዋል።

ስለሆነም እንደተመለከትነው ክፉ በሆነው ዓለም ውስጥ ከመኖራቸው የተነሳ አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያኖች ይሰቃያሉ። ሁሉንም የሚቆጣጠረው እግዚአብሔር ጋጢአተኞች ክፉ ሥራቸውን እንዳይሰሩ ሁልጊዜ አይከለክላቸውም። ክርስቲያን እንዳልሆነች ሁሉ ክርስቲያኖችም በአደጋዎች ወይም በግድ የለሽነት በሚፈጸሙ ሁኔታዎች ምክንያት ሊሰቃዩ ይችላሉ። እግዚአብሔር በተለመደው የተፈጥሮ ሕግጋት ወይም በራሳችን የምርጫ ነፃነት ውስጥ ብዙውን ጊዜ ጣልቃ አይገባም። ማንኛውም ሰው በሆነ ለአደጋዎችና በመጨረሻም ለምት በተጋለጠ ዓለም ውስጥ ነው የሚኖረው። ግባችን በዚህ ሕይወት ያሰብነውን ነገር መፈጸም ሳይሆን እግዚአብሔርን በሚያከብር መንገድ መኖር ነው። እግዚአብሔር ለእኛ ያለው ፍቅር በፍጹም አይለወጥም፤ እርሱን ከወደድነው ደግሞ በማንኛውም ነገር ለእኛ በጎ የሆነውን እንደሚያደርግልን ተስፋ ሰጥቶናል። ይህንን በማወቅ ራሳችንን ሉአላዊ በሆነው አምላካችን እጅ እንጥላለን። ይህንንም የምናደርገው እግዚአብሔር በሕይወታችን የሚያመጣቸው እንዲሆኑ የሚፈቅዳቸው ውሳኔ የሚሰጣቸው ወይም እንዳይሆኑ የሚከለክላቸው ማናቸውም ሁኔታዎች ለርሱ እንደሆኑ ሁሉ አንድ ጊዜ ለኛም ግልጽ እንደሚሆኑልን በማመን ነው።

(18) ለሁን በራሱን አገላለጽ በዚህ ክፍለ ትምህርት መጀመሪያ “የአንዲት ንፁህ ሕፃንን መገይል እግዚአብሔር እንዴት ሊፈቅድ ይችላል?” በማለት ለቀረበው ጥያቄ መልስ ሰጥ። ለመልሱ የራሱን ማስታወሻ ደብተር ተጠቀም።

(19) የሚከተሉትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ካነበብክ በኋላ መግለጫዎቹ እግዚአብሔር ከሰዎች ጋር በሚያደርገው ግንኙነት ለችሮታው ምሳሌዎች ከሆኑ በፈጽሎ አንፃር “1” ቁጥር ጸፍ። መግለጫው እግዚአብሔር ጣልቃ ያልገባበትን የሰው የግል ምርጫ ምሳሌ ከሆነ “2” ቁጥርን ጸፍ፤

- ሀ. መሣ 15:16-19፡- ደክሞት ለነበረው ለሳምሶን ውሃ መስጠት።
- ለ. ዮሐ 24:24-26፡- የወንጌልን መልእክት እንዳይቀበል ፊሊክስ ቀጠረ ይሰጣል።
- ሐ. ዳን 2:10-23፡- ለነቢዩ ዳንኤል የተሰጠው መገለጥ።
- መ. ዘፍ 22:13፡- በጥሻ ውስጥ ቀንዱ የተያዘው አውራ በግ።
- ሠ. መሣ 11:30-36፡- ዮፍታሔ ባለማስተዋል ለእግዚአብሔር ይሳላል።

(20) በያንዳንዳቸው በሚከተሉት ሁኔታዎች ውስጥ የእግዚአብሔር ሉአላዊና ችሮታዊ አገዛዝ ያስከተለውን ውጤት ግለጽ። ለምትሰጣቸው መልሶች በዚህ ትምህርት የተማርካቸውን መሪ ሃሳቦች መሠረት አድርግ። ለመልሱ ማስታወሻ ደብተርህን ተጠቀም።

- ሀ. አበበ ዳርዬዎች ባለቤት መንደር የወንጌል አገልጋይ ነበር። በእነዚያ ዳርዬዎች ተደብደቦ እስከተገደለበት ጊዜ ድረስ በዚያ መንደር በታማኝነት አገለገለ ሞቱ የዚያን ሰፈር ሰዎች አስደነገጠ። በእርሱ ምሳሌያዊ ሕይወት ምክንያት በየጎዳናው ሲዘዋወሩ የነበሩ ብዙ ወንዶችና ሴቶች ወጣቶች ጌታ ኢየሱስን አወቁ።
- ለ. በቀለ በካንሰር ሕመም ሊሞት ተቃርቦ ነበር፤ ሆኖም በጓደኞቹ ጸሎት አማካይነት በተአምራዊ ሁኔታ ተፈወሰ።
- ሐ. ታደሰ ከጓደኞቹ ጋር አንድ አደገኛ ተራራ በሚወጣበት ጊዜ ወደቀና ሁለቱም እግሮቹ ተሰበሩ።
- መ. ጫልቱ ከቤተ ክርስቲያን ወደ ቤቱዋ በምትመለሰበት ጊዜ ሰዎች ተተናኮሏት፤ ክፉኛም መቱዋት። ከዚህ ገጠመኝ የተነሳ ለሰዎች የመመስከር ጥረቷ እየጨመረ መጣ።
- ሠ. ቀልጣፋ ልጅ የነበረው ማቴዎስ በመንገድ ዳር ካለው ምግብ ቤት ወጥቶ መንገዱን ሲሻገር በፍጥነት በምትሄድ መኪና ተገጩ ሞተ።
- ረ. በላቸው የራሱን ነጭ የሚመራ ሰው ነው፤ በንግድ ሥራውም ያጭበረብራል። ይሁን እንጂ በኑሮው ሁሉ እየበለጸገ የሚሄድ ይመስላል።
- ሰ. አንድ የወንጌል መልእክተኛ ወደ አውሮፕላን ማረፊያ በሚሄድበት ጊዜ የመኪናው ጎማ ተነፈሰበትና አውሮፕላኑ አመለጠው። በኋላ ግን አውሮፕላኑ እንደተከለከለና ተሳራሪዎቹ ሁሉ እንደሞቱ ሰማ።

የሙከራ ፈተናዎች

አውነት ወይም ሐሰት። ከያንዳንዱ አውነት በሆነው መግለጫ አንፃር “አ” ሐሰት በሆነው መግለጫ አንፃር “ሐ” ብለህ ጻፍ።

1. ቅድስና እግዚአብሔር በማንኛውም መንገድ ፍጹም መሆኑን የሚገልጽ የማንነቱ መግለጫ ነው።
2. የእግዚአብሔር ቅድስና ወሰን ስለሌለውና የሰው ልጆች ደግሞ ኃጢአተኞች በመሆናቸው ግንኙነታቸው ቀጥተኛ ያልሆነ ነው።
3. የእግዚአብሔር ቅድስና ኃጢአት ከሆነው ሁሉ መለየትን የሚጠይቅ ቢሆንም በምሕረቱና በፍቅሩ መሥዋዕት በመስጠት ከእርሱ ጋር መለያየት የሚያበቃበትን መንገድ አዘጋጅቷል።
4. የእግዚአብሔር ፍቅር እንደሚገባ የተገለጸው በተናገረው ነገር ነው።
5. የፍቅር ዋጋው የሚረጋገጠው አንድ ሰው የሚያደርገው ድርጊት ማለትም በተግባር የሚያሳየው ነገር ፍቅሩን ይገልጻል።
6. አንድ ሰው እግዚአብሔርን በእርግጥ የሚወድ ከሆነ በታዛዥነቱ ፍቅሩን ይገልጻል።
7. የእግዚአብሔር ፍጥረት ሥራ አስፈላጊነቱ የእግዚአብሔርን ኃይል ግርማ በማሳየቱ ላይ ነው። ይህም ሁኔታ ከፍጡሩ ምንም ምላሽ አይጠይቅም።
8. የእግዚአብሔር ሉአላዊ አገዛዝ ማለት ከውጫዊ ቁጥጥር ነፃ ሆኖ ደብ ያስኘውን ሁሉ ማድረግ የሚችል ነው ማለት ነው።
9. ስለ እግዚአብሔር ፍጥረቱን በሥርአት የመምራት ሥራ በምንናገርበት ጊዜ የፈጠረውን ፍጥረት በትጋትና በሥነ ሥርአት የሚመራ እንደሆነ እንረዳለን።
10. የእግዚአብሔር ችሮታ የሚያመለክተው እግዚአብሔር ማናቸውንም ነገሮች በቅድሚያ የመመልከት ችሎታ እንዳለውና ወደመደበለት መጨረሻ ማለትም በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ሥልጣን ሥር ወደ ሚቋቋመው መንግሥቱ ፍጥረቱን እንደሚመራ ነው።
11. የእግዚአብሔር አገዛዝ እንዳንድ ጊዜ ለኃጢአትና ለከፋት እንዲሁም ከርሱቲያኖች ሊያልፋሉት የሚገባቸውንም ፈተናዎች ገደብ ማድረግን ያጠቃልላል።

12. ጸሎት ወደ እግዚአብሔር የሚያቀርብን ልምምድ ይሁን እንጂ በእግዚአብሔር ሉአላዊ ተግባር ላይ ተጽእኖ ሊያደርግ አይችልም።
13. እግዚአብሔር ተፈጥሮአዊ ሕግጋትን በደንግግና ለሰዎችም የፈቃድ ነፃነት ቢሰጣቸውም በእነዚህ መንገዶች አማካይነት የራሱን ዓላማ ወደ ፍጹሜ ያመጣል።
14. የእግዚአብሔር ችሮታ ኃጢአተኞች ብልጽግናን ሲያገኙ ክርስቲያኖች በዚህ ዓለም መስቃየት ያጋጥማቸዋል የሚለውን መመሪያ ያጠቃልላል።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስ

10. በእነዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ጌታ ኢየሱስ በሰ እግዚአብሔር ፍቅርና ስለ ደህንነት የሚናገረውን የምሥራች ቃል ለፍጥረት ሁሉ እንዲያደርሱ ለደቀ መዛሙርቱ መመሪያ በጥቷቸዋል። ስለ ፍቅሩ ለሌሎች ሰዎች እንናገርለት ዘንድ እግዚአብሔር እኛን መርጦአል።

1. ሀ. ቅዱስ
ለ. አንድንሳይ
ሐ. ኃጢአት አስከፊ እንደሆነ

11. ለ

2. ሐ

12. የራሱን መልስ ልትሰጥ ትችላለህ። በብዙ ሕብረተሰቦች ዘንድ ተፈጥሮን፣ የሕይወትን፣ የሞትንና የፍርድን ትርጉም በተመለከተ ታላቅ ማመንታት አለ። እንደ መጽሐፍ ቅዱሱ አመለካከት ምክንያታዊ ተቀባይነት ያለውና የሚያጽናና ምንም ሌላ አመለካከት የለም።
3. መልበህ ከዚህኛው ጋር ተመሳሳይ ሊሆን ይገባዋል። እግዚአብሔር ቅዱስ እንድንሆን ይፈልግብናል። የቅድስናው ተካፋይ እንድንሆንም ይፈልጋል።

13. ሀ. አውነት
ለ. አውነት
ሐ. ሐሰት

መ. አውነት

ሠ. ሐሰት (አንድ ሰው ኢየሱስ ክርስቶስን አዳኝ አድርጎ በሚቀበልበት ጊዜ የሚፈጸመው መንፈሳዊ አፈጣጠር የእግዚአብሔር የፈጠራ ድርጊት መቀጠሉን የሚያመለክት ነው)

4. "ሳምራዊው" ብለው ልትመልስ ይገባል። ምክንያቱም ትክክለኛውን ነገር ማድረግ ማለት ምን እንደሆነ በምሳሌነቱ እሳይቷል። የሚመራበትን መመሪያ በሕይወቱ ተግባራዊ አድርጎታል።

14. ለ፣ መ፣ ሠ እና ረ ትክክለኛ መልሶች ናቸው።

5. ለ

15. ለ

6. ሀ፣ ሐ፣ ሠ፣ እንዲሁም ረ እውነት ናቸው።

16. ሀ. 3 ለ. 2 ሐ. 1

7. የእግዚአብሔር ፍቅር የሚገሰጸው ለሕዝቡ አንድን ነገር በመስጠት ነው።

17. ሀ. 2 ለ. 3 ሐ. 1

8. ለእግዚአብሔር ያለንን ፍቅር የምንገልጸው እርሱን በመታዘዝና ሌሎች ሰዎችን በመውደድ ነው። (ፍቅር ተግባራዊ ኃይል እንዳለው እንመለከታለን)

18. የራሱን መልስ መስጠት ትችላለህ። እግዚአብሔር ለሰዎች የምርጫ ነገነት መስጠቱን እጠቅሳለሁ፤ ስለሆነም ሰው ከፈለገ ኃጢአት ማድረግን ሊመርጥ ይችላል። ይህ በሚሆንበት ጊዜ እንደ ክፉዎቹ ሰዎች ሁሉ ንጹሐኑም ይሰቃያሉ። በመጨረሻው ዘመን ስለፈጸሙት ክፉ ሥራ እግዚአብሔር ኃጢአተኞችን እንደሚፈርድባቸውና እንደሚቀጣቸው መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል።

9. የማንነቱ መታወቂያ መግለጫዎች ሁሉን ቻይነቱ፣ በአንድ ጊዜ በሁሉ በታ መገኘቱና ጥበቡ ሲሆኑ፣ ምግባራዊ ባሕርያቱ ቅድስናውና ፍቅሩ ናቸው።

19. ሀ. 1 ለ. 2 ሐ. 1 መ. 1 ሠ. 2

20. በምሳሌ "ሀ" ሁለት መመሪያዎች ተንጸባርቀዋል። በክፉው ዓለም ውስጥ ለእግዚአብሔር በመኖር ምክንያት ክፉ ሊያጋጥም ይችላል፤ እንዳንድ ጊዜ እግዚአብሔር የክፉ ሰዎችን ተግባር መልካም ውጤት ለማሰገኘት ይጠቀምበታል። ምሳሌ "ለ" እግዚአብሔር እንዳንድ ነገሮችን ለጸሎት ቀጥተኛ ምላሽ በመስጠት እንደሚያከናውንና ይህንንም የሚያደርገው ለራሱ ክብርን በማሰገኘት ዓላማ እንደሆነ ይገልጻል። ምሳሌ "ሐ" እና "ሠ" ሰዎች ሁሉ የተፈጥሮ ሕግጋትና በሕይወት የሚያጋጥሙ የአደጋ ሁኔታዎች ተገዢዎች መሆናቸውን ያመለክታሉ። ምሳሌ "መ" እንዳንድ ጊዜ ፈተናዎች አንድን አገልጋይ

እግዚአብሔርን በበለጠ እዲያገለግል የሚያዘጋጁትና እግዚአብሔርም የሚከብርባቸው ሲሆኑ እንደሚችሉ ያመለክላሉ። ምሳሌ "ረ" ክርስቲያን ያልሆኑት እንኳን የእግዚአብሔር ጸጋ ተጠቃሚዎች ሲሆኑ እንደሚችሉ ያሳያል። ይሁን እንጂ በላቸው ሕይወቱን ሰጌታ እሳልፎ ካልሰጠ ለዘላለም ከእግዚአብሔር ተለይቶ ይኖራል፤ ሰለ ክፉ ሥራውም ያፈረድበታል። ምሳሌ "ሰ" እንዳንድ ጊዜ የእኛ እቅድ የማይሰራ በሚመስልበት ጊዜ በእነዚህ አጋጣሚ ሁኔታዎች እግዚአብሔር ለእኛ መልካም የሆነውን እንደሚያደርግልን ይገልጻል።

3

ክርስቶስ የማይታየው አምላክ መታያና መገለጫ

ትምህርት

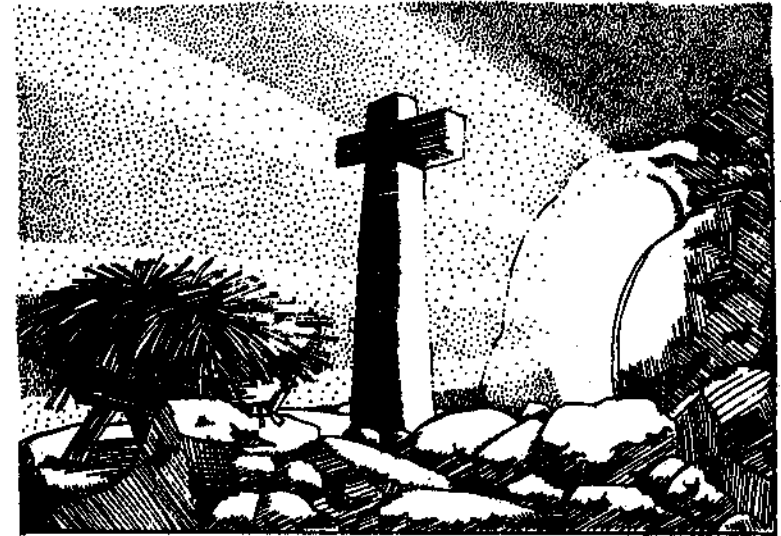
“እሱ አባቱን ቁርጥ ነው” በማለት አንድ ስው ስለ አንድ ወጣት ሲናገር ሰምተህ ታውቃለህ? አንዳንድ ጊዜ “ሁለቱ አንዴት አንደዚህ ሊመሳሰሉ ቻሉ?” ብለን ራሳችንን እንጠይቃለን። አባትና ልጅ የሚመሳሰሉ ከሆኑ በቀላሉ ልንለያቸው እንችላለን፤ ሆኖም አንዳንድ ጊዜ በሰዎች መካከል ያለው መመሳሰል በጣም ግልጽ አይደለም። ስምሳሌ ያህል የሚመሳሰሉት በተግባራቸው ወይም በአስተሳሰባቸው ወይም በባሕሪያቸው ሊሆን ይችላል። ልጅዬውን ትኩር ብሰህ በመመልከት በብዙ መንገድ አባትየው ምን እንደሚመስል ማሰብ ትችላህ።

ጌታ ኢየሱስ ወደ ዓለም የመጣው እግዚአብሔር አብ ምን እንደሚመስል ሊያሳየን ነው። እርሱ የማይታየው አብ ጉልህ መግለጫ ነው። የእግዚአብሔር የማንነቱና የባሕሪያቱ መግለጫዎቹ በጌታ ኢየሱስ ተካትተዋል። በተሠማም (የክርስቶስ ሰው መሆን ወይም በሥጋ መገለጥ) ታምራት አማካይነት ደግሞ የሰውን ማንነትና አምሳል በሥጋው ተሸክመው ይህንን በማድረጉም የእግዚአብሔርን ልዩ የመታወቂያ ባሕርያት ገሰጸ፤ እነዚህንም ባሕርያት ለሰዎች አስታውቃቸው። ጌታ ኢየሱስ “እኔን ያየ አብን አይቶአል” ብሏል (ዮሐ 14:9) ።

በዚህ ትምህርት “የክብሩ መንጸባረቅና የባሕርዩ ምሳሌ” (ዕብ 1:3) ስለሆነው ስለ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ሰላሳሳ ሰው መሆኑን የእምነት ትምህርት እንመለከታለን። በምድር ሰላሳሳ ሰው ዘመንና አብን አንዴት አድርጎ እንደገለጸ በምናሰብበት ጊዜ እኛም እንደ እርሱ የወልድን ውበት ማንፀባረቅ እንድንችል እስቲ በታማኝነት እንጻልይበት።

የክፍሉ ትምህርቱ አከፋፈል

- የክርስቶስ ስብእና
- የክርስቶስ መለኮትነት
- በክርስቶስ ሕይወት ውስጥ የመለኮትና የሰብእና ውህደት
- የክርስቶስ ሥራዎች

የክፍሉ ትምህርቱ ዓላማዎች

ይህንን ትምህርት በምታጠናቅቅበት ጊዜ የሚከተሉትን ማድረግ መቻል ይኖርብሃል፤

- ለክርስቶስ መለኮትነትና ስብእና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃ ማቅረብ።
- የተሠማምን ባሕርይና ዓላማ ማብራራት።
- የክርስቶስን ሥራዎችና አስፈላጊነታቸውን ሰይቶ ማወቅ።
- ስለ እርሱ በይበልጥ ከማወቅህ የተነሳ ክርስቶስን የበለጠ መውደድ መቻል።

የክፍሉ ትምህርቱ መመሪያዎች

1. በትምህርት 1 እና 2 በተገለጸው አሠራር መሠረት የትምህርቱን ዋና ክፍል አጥና።
2. በትምህርቱ በስተመጨረሻ የተሰጡትን መልሶች ከመመልከትህ በፊት ለጥናት ማጠናከሪያ መልስ መስጠትህን እርግጠኛ ሁን። በትክክል ያልመሰሰካቸውን ጥያቄዎች ከልሱ። ይህንን ካደረግህ በኋላ የውክራ ፈተናውን ሥራና የሰጠህቸውን መልሶች አረጋግጥ።

የትምህርቱ ዋና ክፍል

የክርስቶስ ስብእና

ዓላማ 1 ስለ ጌታ ኢየሱስ ስብእና የተለጠጡትን መረጃዎች ከመግለጫዎቹ ጋር ማቀናጀት

የክርስትናን እምነት ልዩ ከሚያደርጉት ባሕርያት ውስጥ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ተሠዋዎ ያለ ጥርጥር ከሁሉም ይልቅ መሠረታዊ ነው። ተሠዋዎ በኢየሱስ ክርስቶስ ሕይወት ውስጥ የመለኮትንና የሰብእናን በአንድነት መሆን የሚገልጽ ነው። እኛን ሰማዳን በማሰብ ዘላለማዊ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው መሆኑ በእግዚአብሔር ቃል የቀረበ ግልጽ ትምህርት ነው። ልጁ በሥጋ በተገለጸ ጊዜ እግዚአብሔር ፍጹም አዲስ በሆነ መንገድ በዓለም ውስጥ መሥራት ጀመረ። ጌታ ኢየሱስ በመንፈስ ቅዱስ ጋይል በድንግል ማርያም ማሕፀን ተወለደ። በዚህ ልዩ በሆነ የፈጠራ ድርጊት በሰው ልጆች ትውልድ አንደ ሰንሰለት የተያያዘውን አስራር በመጣስ አንድ ድንቅ የሆነ ሕልውና አስገኘ።

ራሱ ሥጋና ደም ለብሶ ሥጋና ደም የሰበሰውን የሰውን ልጅ ሊያድን የእግዚአብሔር ልጅ መጣ። ይህንን ያደረገው በራሱ ሞት ሰሰው ልጅ ደህንነት የሚያስፈልገውን ሰማቅረብ ነበር። “የዘመኑ ፍጹሜ በደረሰ ጊዜ እግዚአብሔር ከሴት የተወለደውን . . . ልጁን ላከ” (ገላ 4:4)። በሚሰው ቃል መሠረት በተሠዋዎ እግዚአብሔር በምድር ላይ ሊያደርግ ያቀደውን የቤዛነት እቅድ የመፈጸም እንቅስቃሴ ጀመረ። የማዳን ዓላማውን የሚፈጽምበት ሌላ ምንም መንገድ አልነበረም።

ስለሆነም በእግዚአብሔርና በሰው መካከል የሚኖረውን እርቅ እውን ያደረገ በመሆኑ ተሠዋዎ ለኃጢአተኛው የሰው ልጅ በር ከፋች ነው። የጌታ ኢየሱስ ሰው መሆን በእግዚአብሔር የደህንነት እቅድ ውስጥ ታላቅ አስፈላጊነት ስላለው ስለ ሰብእናቸው አንዳንድ ማስረጃዎችን መመርመር ተገቢ ነው። እነዚህ ማስረጃዎች የሰብእና ዘር ግንዱን፣ እድገቱን፣ እቋሙን፣ ሰብአዊ ውሳኔነቱን እንዲሁም ስሞቹን የሚያጠቃልሉ ይሆናሉ።

ሰብአዊ የዘር ግንዱና እድገቱ

ሁለቱ የወንጌል ጸሐፊዎች ማቴዎስና ሉቃስ የክርስቶስን ሰብአዊ የዘር ግንድ ያቀርባሉ። እንዲያውም ማቴዎስ የዘር ሐረጉን እስከ ዳዊት ከዚያም አልፎ የእምነት አባት አስከሆነው እስከ አብርሃም ድረስ ይዘረዝረዋል (ማቴ 1:1-7)። በዚህ አቀራረቡ ውስጥ የነበሩት ሁለት ዓላማዎች፡-

1. ጌታ ኢየሱስ ከዳዊት የዘር ሐረግ እንደሆነና በዚህም ምክንያት የእሥራኤል ዙፋን ወራሽ መሆኑን ለማረጋገጥ ነው። ይህንን

ባያደርግ ኖሮ ማንም አይሁዳዊ ኢየሱስን መሲሁ አድርጎ ሊቀበሰው አይችልም ነበር።

2. የአብርሃም ዘር እንደመሆኑ በምድር ያሉ የሰው ልጅ ዘሮች ሁሉ የሚባረኩበት የተስፋው ልጅ መሆኑን ለማረጋገጥ ነው (ዘፍ 22:17-18)።

ሉቃስ የጌታ ኢየሱስን የዘር ሐረግ ከመጀመሪያው ሰው ከአዳም ጋር ያያይዘዋል። ይሁን እንጂ የማቴዎስም ሆነ የሉቃስ ዓላማ የጌታ ኢየሱስ ሰብአዊ ልምምድ አውነትነት ላይ ማለትም ካንዲት ሴት በመወለዱ ላይ (ገላ 4:4) ያተኮረ እንዲሆን ለማድረግ ነበር።

ጌታ ኢየሱስ ሰብአዊ የዘር ግንድ አለው በምንልበት ጊዜ ተፈጥሮአዊና ሰብአዊ አባት እንዳልነበረው በጥንቃቄ ማመልከት ይኖርብናል። የእርሱ አወላለድ ከሌሎች ሰብአዊ አወላለጾች ሁሉ የተለየ ነበር። ማርያም እንደምትወንግስ መልአኩ ስለተናገረበት ሁኔታ ሉቃስ በወንጌሉ ጽፏል። ይህ በተነገራት ጊዜ ማርያም ወዲያው የሰጠችው መልስ “ወንድ ስለማላውቅ ይህ እንዴት ይሆናል?” (ሉቃ 1:34) የሚል ነበር። ሊሆን የማይችል ስለሚመስለው ስለ ጌታ ኢየሱስ አወላለድ ላቀረበችው ጥያቄ መልአኩ “ለእግዚአብሔር የሚሰነው ነገር የለምና” (ቄ. 37) በማለት ማርያምን አስገንዘባት። የኢየሱስ አወላለድ አስደናቂ ታምራት ነው፤ ሆኖም ልዩነቱ ሰብአዊ ልደት ነው።

ጌታ ኢየሱስ በስብዓዊ የዕድገት ሕግ መሠረት በአከልና በእእምሮ አድጓል። ደግሞም እንደ ማንኛውም የናዝሬት ነዋሪ ሁሉ ያደገና በአካሉ የነለመሰ በከተማይቱ ነዋሪዎችም ዘንድ ተቀባይነት ያገኘ ነበር (ማቴ 13:55)። ሉቃስ ጌታ ኢየሱስ “. . . አደገ፤ ጥበብም ሞልቶበት በመንፈስም ጠነከረ፤ የእግዚአብሔርም ጸጋ በእርሱ ላይ ነበረ” (ሉቃ 2:40) ብሏል። የእርሱ በእእምሮ መጎልመስ በዘመኑ ከነበሩት ትምህርት ቤቶች የቀሰመው ትምህርት ውጤት እንዳልነበር አናውቃለን (ዮሐ7:15)። በእእምሮ መጎልመሱ እግዚአብሔርን የሚፈሩ ወላጆቹ አስተዳደግ፤ እዘውትሮ በምክራብ የመገኘቱ (ሉቃ 4:16)፤ በታማኝነት በቤተ መቅደስ የመቅረቡ (ሉቃ 2:41)፤ የእግዚአብሔርን ቃል በታማኝነት የማጥናቱና በተግባር ላይ የማዋሉ እንዲሁም የጸሎት ሕይወቱ (ማር 1:35፤ ዮሐ 4:32-34) ውጤት ነበር።

- (1). ሉቃ 2:52 አንብብ፤ በዚህ ጥቅስ መሠረት ጌታ ኢየሱስ ዕድገት ያሳይ የነበረው

ሀ. በእእምሮ ለ. በመንፈስ ሐ. በአካል መ. በማንበራዊ ኑሮ

ሰብእናውና ውሱንነት

መረጃዎች ሁሉ አንደሚያመለክቱት የጌታ ኢየሱስ አካላዊ አቋም ከሌሎች ሰዎች ጋር ተመሳሳይ ነው። እንዲያውም በሚያከናውናቸው ዕለታዊ ተግባሮች ሁሉ ከሌሎች ሰዎች አጅግ በመመሳሰሉ ከእግዚአብሔር አብ ጋር አንድ እንደሆነ በተናገረበት ጊዜ አዳማጮቹ በጣም ተናደው ነበር። እንደ “ማንኛውም ተራ ሰው” ስለነበረ “አምላክ ነኝ” (ዮሐ 10:33) ለማለት ምንም መብት የለውም በማለት በቁጣ ይናገሩ ነበር።

ጲላሞስ የፍርድ ውሳኔውን ከማስተላለፉ በፊት በሮማዊ ገዢነት “እነሆ ሰውየው” (ዮሐ 19:5) በማለት በአይሁድ ጉባኤ ፊት አቀረበው። ጌታ ኢየሱስ በሮማዊው ዳኛ ፊት በተፈረደበት ወቅት ሰብዓዊነቱን ማንም አልተጠራጠረም። ሐዋርያው ጳውሎስም ክርስቶስ ኢየሱስ “... በምስሉ እንደሰው ተገኘ” (ፊል 2:8) በማለት ከጥቂት ዘመን በኋላ በመጀመሪያው መቶ ዓመት ለነበረው ዓለም መስክሯል።

ማንኛቸውም የጌታ ኢየሱስ የቅርብ ወዳጆች አርሱ ሰው እንደነበረ አልተጠራጠሩም። አብዛኛውን ጊዜ የሚያደንቁት ከማንኛውም ሰው የተለየ መሆኑን ነበር። “እንግዲህ ነፋስም ባሕርም የሚታዘዙለት ይህ ማን ነው?” ይባላሉ ነበር (ማር 4:41)።

ጌታ ኢየሱስ በሰው እምሳል በተገለጸ ጊዜ ለሰብአዊ ውሱንነት በፈቃደኛነት ራሱን አሳልፎ ሰጥቶ ነበር። ከዚህም የተነሳ አንዳንድ ጊዜ አርሱም የአካል መዛል (ዮሐ 4:6)፣ ረሃብና (ማር 11:12)፣ ጥማት (ዮሐ 19:28) ይሰማው ነበር። አርሱ በፈተና ውስጥ አልፏል (ማቴ 4:1-11) በጸሎቱም ወቅት እግዚአብሔር አብ አበርሶታል (ሉቃ 22:42-44)። ሕመምን የሚያውቅ (1ጴጥ 4:1) በመጨረሻ ሞትን የቀመሰ (1ቆሮ 15:3) ነበር። ሰብአዊነቱ ላስከተለበት ውሱንነት ትልቁ ማረጋገጫም ይሄው ነው።

መጠሪያ ስሞች

ለጌታ ኢየሱስ የተሰጡት ስሞች ራሳቸው ሰብእናውን ያመለክታሉ። ስለሚወለደው ሕፃን መልአኩ ለዮሴፍ በነገረው ጊዜ ሕፃኑን “ኢየሱስ” ብሎ እንዲጠራው አዝዞታል። የሰውም ትርጉም በግሪክ የብሉይ ኪዳን ትርጉም መሠረት “አያሉ” ማለት ሲሆን ትርጉሙም “አዳኝ” ማለት ነው። “የዳዊት ልጅ” ደግሞም “የአብርሃም ልጅ” (ማቴ 1:1) ይባልም ነበር። ጌታ ኢየሱስ በጣም ይወደው የነበረውና በእግዚአብሔር ቃልም በተደጋጋሚ ይጠራበት የነበረው ስም “የሰው ልጅ” የሚለው ሲሆን ይህም ከሁሉም ይልቅ ሰብእናውን በግልጽ ያመለክታል። ስለ ራሱ በሚናገርበት ጊዜ (ማቴ 26:64-65) ጌታ ኢየሱስ የሚጠቀምበት ስም ይህንን ነበር። ይሁን እንጂ እርሱ የተናገረው አንድ ተራ የሰው ልጅ እንደሆነ ሳይሆን የተለየ የሰው ልጅ

እንደሆነ ነበር። ይህም የሚያመለክተው በእውነት ሰብዓዊ እንደሆነ ብቻ ሳይሆን የሰው ልጆች ሁሉ ወኪል እንደሆነም ጭምር ነው።

(2). ሉቃ 2:40-51፣ 8:19-21 እንዲሁም ዮሐ 7:1-8 አንብብ። እነዚህን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች መሠረት በማድረግ “እውነት” ከሆኑት መግለጫዎች አንፃር ያሉትን ፈደሎች ክበባቸው።

- ሀ. ጌታ ኢየሱስ ማንኛውም ሕፃን ልጅ በሚያሳያቸው የዕድገትና የመገልጠስ ደረጃዎች በማለፍ አካላዊ፣ አእምሮአዊና መንፈሳዊ ዕድገት አሳይቷል።
- ለ. በልጅነቱ ለየት ያሉ ባህርያትን ቢያሳይም ጌታ ኢየሱስ በወላጆቹ የአስተዳደግ መመሪያ ሥር ነበር።
- ሐ. ጌታ ኢየሱስ ባስተማረበት ጊዜ የሰዎች ትኩረት በርሱ ላይ ቢያርፍም አላጸጊዎቹ ተልዕኮውን እንደሚገባ ስለተረዱ ብዙ ጫና አያደርጉበትም ነበር።
- መ. ያደርጋቸው በነበሩት ድንቅ ሥራዎች ምክንያት የኢየሱስ ወንድሞች ከማንኛውም ሰው በላይ እንደሆነ ተረድተው ነበር፤ በጉባኤም ይሰጥ በነበረውም አገልግሎት ደስ ተሰኝተው ነበር።

(3). ከዚህ ቀጥሎ ከ1-5 የቀረቡትን የኢየሱስ ሰብአዊነት መረጃዎች ከሁሉ ካሉት መግለጫቸው ጋር አዛምዳቸው።

1. ሰብዓዊ የዘር ግንድ	4. ሰብዓዊ ውሱንነት
2. ሰብዓዊ ዕድገት	5. መጠሪያ ስሞች
3. ሰብዓዊ አቋም	
- ሀ. ጌታ ኢየሱስ የአካል መዛል፣ ረሃብ፣ ጥማት፣ ሕመም ይሰማው ነበር በመጨረሻም ሞትን ቀምሷል።
 - ለ. ጌታ ኢየሱስ በግሪክኛው የብሉይ ኪዳን ትርጉም “አያሉ” ከሚለው መጠሪያ በተጨማሪ በሌላ ብዙ ስሞች ይጠራ ነበር።
 - ሐ. የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊዎች የኢየሱስን የዘር ሐረግ ከዳዊት፣ ከአብርሃምና ከአዳም ጋር ያያይዙታል።
 - መ. በጌታ ኢየሱስ ላይ የፈረደበት ሮማዊው ገዢ “እነሆ ሰውየው” በማለት ስለ ማንነቱ ተናግሮ ነበር።
 - ሠ. ጌታ ኢየሱስ አእምሮአዊ፣ አካላዊ፣ መንፈሳዊና የማኅበራዊ ሕይወት ዕድገት አሳይቶ ነበር።

የክርስቶስ መለኮታዊነት

ዓላማ 2 የኔታ ኢየሱስን መለኮታዊነት የሚደግፉ መግለጫዎችን መምረጥ

ስለ ክርስቶስ ሰብዓዊነት የቀረቡትን መጽሐፍ ቅዱሳዊ መረጃዎች መርምረን መረጃዎቹ ወደ መደምደሚያው ሃሳብ እንደሚያደርሱን ተመልክተናል። አሁን የክርስቶስን መለኮታዊነት በተመለከተ የቀረቡትን መጽሐፍ ቅዱሳዊ መረጃዎች በመመርመር ለእርሱ ማንነት ይህ ሁኔታ ያለውን አስፈላጊነት እንመለከታለን።

መለኮታዊ ሥልጣን

ለክርስቶስ መለኮታዊነት የምንመለከተው የመጀመሪያው የመረጃ ነጥብ አምላክ ብቻ ሊኖረው የሚችለውን መለኮታዊ ሥልጣን ተግባራዊ ማድረጉ ነው። መንፈሳዊ ሥልጣኑም ከስዎች አምልኮ መቀበሉን፣ ኃጢአትን ይቅር ማለቱን፣ መታገን ማስነሳቱንና በስዎች ላይ ለመፍረድ መቻሉን ያጠቃልላሉ።

ኔታ ኢየሱስ በርግጥም መለኮታዊ ባይሆን ኖሮ በአሥርቱ ሕግጋት ከእግዚአብሔር በስተቀር ሌሎች አማልክትን ማምሰክ የተከለከለ በመሆኑ (ዘአ 20:3-5) ኢየሱስን ማምሰክ እግዚአብሔርን እንደመሰደብ በተቆጠረ ነበር። ኔታ ኢየሱስ በሰዶጣን በተፈተነ ጊዜ “ኢየሱስ አምላክህ ብቻ ስገድ እርሱንም ብቻ አምልክ” (ማቴ 4:10) የሚለውን ሕግ በድጋሚ አጽንቶታል። ሆኖም እርሱ አምልኮ መቀበል እንደሚገባው ገልጿል።

ስዎች ባለማወቅ ሐዋርያትን ሊያመልካቸው በሞከሩ ጊዜ እነዚያ የእግዚአብሔር ሰዎች የቀረበላቸውን አምልኮ አጠንክረው ተቃውመው እንደነበረ መጽሐፍ ቅዱስ ይገልጽልናል (ዮሐ 10:25-26፤ 14:11-18)። ቅዱሳን መላእክት እንዲን ያለአግባብ የቀረበላቸውን አምልኮ ተቃውመውታል (ራእ 19:10፤ 22:8-9)። ተራ ሰዎች የነበሩት ሐዋርያትና ኃያላን መላእክት አምልኮን በተቃወሙ ጊዜ ኔታ ኢየሱስ ግን መብቱ አድርጎ ተቀብሎታል። እሱን ማንበር የስዎች ሁሉ ግዴታ መሆኑን ኔታ ኢየሱስ ተናግሯል (ዮሐ 5:23)።

በሁለተኛ ደረጃ የእግዚአብሔር ብቻ ሆኖ የቆየውን ኃጢአት ይቅር የማለት መብት ኔታ ኢየሱስ ይጠቀምበት እንደነበረ እንመለከታለን። (ማር 2:7)። ጠላቶቹ በድርጊቱ በጣም ቢበሳጩም ኔታ ኢየሱስ መለኮታዊ መብቱን ተግባራዊ ከማድረግ ወደ ጓላ አላሰም (ማቴ 9:2-6)።

ኔታ ኢየሱስ ሕይወት የመስጠት ሥልጣኑንም (ዮሐ 5:21፤ 10:10) ተግባራዊ አድርጎታል። ቢያንስ በሦስት ወቅቶች ኔታ ኢየሱስ የሞቱ ሰዎችን አስነስቷል (ሉቃ 7:11-17፤ 8:40-56፤ ዮሐ 11:1-44)። ወደፊትም የሞቱ ሁሉ በእርሱ ኃያል ታል ወደ ሕይወት ይመጣሉ (ዮሐ 5:21-30)።

ሰሞቱት ሕይወትን መስጠት ተራ ሰዎች በራሳቸው ሥልጣን ሊያደርጉት እንደማይችሉ ግልጽ ነው።

ኔታ ኢየሱስ መለኮታዊ ሥልጣኑን የመጠቀሙ አራተኛ ምሳሌ በስዎች ላይ መፍረዱ ነው። “... ፍርድን ሁሉ ለወልድ ሰጠው እንጂ አብ በአንድ ሰው ስንዚ አይፈርድም” (ዮሐ 5:22)። የሚከተሉት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ለመፍረድ ስላለው የሥልጣን መጠን ሃሳብ ይሰጡናል (ማቴ 25:31-46፤ ዮሐ 10:42፤ 17:31 እንዲሁም 2ቆሮ 5:10)።

ኔታ ኢየሱስ እነዚህንና ሌሎችንም ሥልጣኖቹን ያለ ምንም ማመንታት ተግባራዊ አድርጓቸዋል። አምላክ ባይሆን እነዚያን ሁሉ ነገሮች ማድረግ ድፍረትና እግዚአብሔርን መሳደብ ይሆን ነበር።

(4). ኔታ ኢየሱስ በምድራዊ ሕይወቱ መለኮታዊ ሥልጣን መለማመድ እንደሚችል ለመግለጽ ያደረጋቸውንና አንተ ትዝ የሚለህን ዘርዝራቸው። ለመልሱ በማስታወሻ ደብተርህ ተጠቀም።

መለኮታዊ ባሕርይ

ዓላማ 3 የኢየሱስን አምላክነት የገለጹትን ምግባራዊና የማንነት መታወቂያ መግለጫዎች መዘርዘር

ምግባራዊ ባሕርያት

የኔታ ኢየሱስ ማንነት ስዎችን አስደንቋል። በማንኛውም ሁኔታ ውስጥ ሆኖ ባሳያቸው ባሕርያቱና በነበረው አመለካከት ይደነቁ ነበር። በሕይወት ውስጥ ለሚከሰቱ ገጠመኞች የሚሰጠው ምላሽ ልዩ እንደነበር በግልጽ አመልክተዋል። የእግዚአብሔር የሆኑት ምግባራዊ ባሕርያቱና የማንነት መታወቂያ መግለጫዎች ሁሉ የኢየሱስም ነበሩ።

ኔታ ኢየሱስ አስደናቂ የቅድስና ሕይወት ከመኖሩ የተነሳ ከቅርብ ወዳጆቹ እንደኛው “እርሱም ኃጢአት አላደረገም፤ ተንኮልም በእፉ አልተገኘበትም” (1ኤጥ 2:22) በማለት መስክሮሰታል። ጠላቶቹ ስለ ኃጢአት ሊከሱት አልቻሉም፤ ምክንያቱም እርሱ ኃጢአት አልነበረበትም ነበርና (ዮሐ 8:46)። ማንኛውም ሰው ይህንን ከመሰላ የባሕርይ ደረጃ ላይ መድረስ አይችልም። ኔታ ኢየሱስ ግን ከስዎች በላይ ስለነበረ በእርሱ ሕይወት ተፈጽሟል።

ኔታ ኢየሱስ የነበረውም ፍቅር ከማንኛውም ሌላ ሰው የሚለየው ነበር። በማንኛውም የሙያ ዘርፍና በነብረተሰቡ በሁሉም ደረጃ ካሉት ስዎች ጋር በነበረው ግንኙነት አፍቃሪነቱን አረጋግጧል (ሉቃ 19:10 እንዲሁም ማቴ 11:19 ከማቴ 10:17-22 ጋር በማንፃፀር መመልከት ይቻላል)። ለተከታዮቹና

ለጠላቶቼም ጭምር ጸልዮአል (ዮሐ 17:9፤ 20፤ ሉቃ 23:34) ፍፁም የነበረው ይህ ፍቅር የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ገልጿል።

የጌታ ኢየሱስ ፍቅር በብዙ መንገድ ተገልጿል። እውነተኛ የሆነ ትሕትናና የዋህነት ይታይበት ነበር። የአደባባይ አገልግሎቱን ለመጀመር ያነሳው ለማገልገል የነበረው ፍላጎት ነበር (ማቴ 20:28)። ጌታና መምህር እንደመሆኑ መጠን የማገልገልን እውነተኛ ትርጉም የደቀ መዛሙርቱን እግር በማጠብ በተግባር አሳይቷል (ዮሐ 13:14)። ኃጢአተኞችን (ሉቃ 7:37-39፤ 44:50)፤ የሚጠራጠሩትን (ዮሐ 20:29) እንደዚሁም ከድተውት የሄዱትን (ሉቃ 22:61፤ ዮሐ 21:15-23) በፍቅርና በየዋህነት ይቀርባቸው ነበር። በሰ ፍቅር ያስተምረው የነበረውን ያንኑ መመሪያውን በተግባር ገለጸው። ያን የመሰለ በፍቅር የተሞላ ሕይወት ማንም ለው ኖሮ አያውቅም።

የክርስቶስ ፍቅር የበለጠ ግልጽ ሆኖ የሚታየው ለእግዚአብሔር አብ በነበረው ፍቅር ነበር። ውጤታማ መንፈሳዊ ሕይወት መኖር የሚቻልበት ምሥጢር ከእግዚአብሔር ጋር በሚኖረን የቅርብ ግንኙነት ላይ የተመረኮዘ እንደሆነ በራሱ ምሳሌነት አሳይቶናል። ዘወትርና ለረጅም ሰዓታት አጥብቆ ይጸልይ ነበር (ሉቃ 22:39-44)። አንዳንድ ጊዜ ሌሊቱን በሙሉ ይጸልይ ነበር። በሌሎች ጊዜያት በጣም ማልዶ ተነስቶ ይጸልይ ነበር (ማር 1:35)። መንፈሳዊ ሕይወታችንን በለምንጠብቅበትና ለለምናሳድግበት ሥርዓት ፍጹም የሆነ ምሳሌነት ትቶልናል (1ኢጥ 2:21)።

ኢየሱስን በቅርብ ያውቁት የነበሩ ማንኛቸውም በብአዊነቱን ሊጠራጠሩ አልቻሉም። የእርሱንም ፍጹምነት ከማንኛውም ሰው በጎ ጥረት ጋር ሊያነፃፅር የደረሰ አልነበረም። “አንተ ክርስቶስ፤ የሕይወት እግዚአብሔር ልጅ ነህ” (ማቴ 16:16) በማለት ጴጥሮስ በተናገረው መሠረት ጌታ ኢየሱስ የቅድስናና የፍቅር ፍጹም ምሳሌ ነው።

(5). በማስታወሻ ደብተርህ ጌታ ኢየሱስ ቅድስናንና ፍቅርን የገለጸባቸውን አምስት መንገዶች ግለጽ።

የማንነቱ መታወቂያ መግለጫዎች

ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ኃይልና ጥበብ እንደሆነና (1ቆሮ 1:24) እግዚአብሔርም ሙላቱ ሁሉ በልጁ እንዲኖር መፍቀዱን (ቆላ 1:19፤ 2:9) ጳውሎስ ገልጿል። ማቴዎስ የጻፈውን ወንጌል ያጠቃለለው የሚከተለውን የኢየሱስን ቃል በመጥቀስ ነበር፡- “ሥልጣን ሁሉ በሰማይና በምድር ተሰጠኝ” (ማቴ 28:18)። እነዚህ የእግዚአብሔር ቃል ክፍሎች የሥላሴ ሁለተኛ አካል የሆነው ኢየሱስ ሁሉን ቻይ እንደሆነ ይገልጻሉ። መሳላክት፣ ሥልጣናት በዓለም ውስጥ የሚገኙ ኃይላት በሙሉ በእርሱ ኃይልና አገዛዝ ሥር ናቸው (1ኢጥ 3:22)።

ጌታ ኢየሱስ በአንድ ወቅት በሁሉም ሥፍራ እንደሚገኝም መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምራል። እግዚአብሔር አብ ሁሉን ነገር በወልድ ሥር እንዳደረገና ወልድም “... ሁሉን በሁሉ የሚሞላ” (ኤፌ 1:22-23) እንደሆነ ጳውሎስ ይናገራል። ጥቂቶች ሆነን እርሱን ለማምለክ በምንሰበሰብበት ጊዜ ከእኛ ጋር እንደሚሆን የሰጠንን ተበፋ (ማቴ 18:20) ማስታወስ ምን ያህል ድፍረትን የሚሰጠን ነው። ምንም እንኳን አንዳንድ ጊዜ ከእኛ ጋር መሆኑ ባይለማንም፣ በማንኛውም ጊዜ ከእኛ ጋር መሆኑን እርግጠኛ ልንሆን ይገባል።

ኢየሱስ ክርስቶስ ሁሉን አዋቂም ነው (ዮሐ 2:25፤ 16:30፤ 21:17)። “... የተሰወረ የጥበብና የእውቀት መዝገብ ሁሉ...” (ቆላ 2:2-3) ያለው ክርስቶስ የእግዚአብሔር ምሥጢር እንደሆነ ጳውሎስ ይጠቅሳል። የሳምራዊቱ ሴት ትዳር የነበረውን የኃጢአት ነሮ (ዮሐ 4)፤ የፈሪሳውያንን ሃሳብ (ሉቃ 8:8)፤ እንዴትና መቼ ይህችን ዓለም ትቶ እንደሚሄድ (ዮሐ 12:33፤ 13:1)፤ የዚህን ዘመን ባሕርይና ፍጻሜውን (ማቴ 24 እና 25፤ ማር 13፤ ሉቃ 21) ያውቅ ነበር።

አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች የሁሉ አዋቂነቱን ባሕርይ በትኩረት እንድናጠና ያደርጉናል። ለምሳሌ ያህል ማቴ 24:36 ዳግም የሚመለስበትን ጊዜ እንደማያውቅ ያመለክታል፤ ማርቆስም ጌታ ኢየሱስ ፍሬ ለማግኘት ጠብቆ ወደ በለሲቱ ዞፍ ሄዶ ፍሬ በማጣቱ እንደተሰላጩ ዘግቧል (ማር 11:13)።

እዚህ ላይ በምድራዊ ወይም በሥጋዊ የሕይወት ዘመኑ ጌታ ኢየሱስ በነፃነት ሊለማመደው ይችላል የነበረውን የመለኮታዊ ባሕርይ መብቱን በፈቃዱ እንዳልተጠቀመበት መጥቀሱ አስፈላጊ ነው። በዚያን ጊዜ መለኮታዊ ኃይሉን ላለመጠቀም ሆነ ብሎ መርጧል። ራሱን ማዳን የሚያስችለውን ኃይል ሥራ ላይ ሊያውለው ይችላል ነበር፤ ሆኖም ሊጠቀምበት አልፈቀደም (ማቴ 26:52-54)። ይህንን ያደረገው በራሱ ፈቃድ ነበር። ምክንያቱም ለመከራና ለሞት ራሱን አሳልፎ ካልሰጠ በኃጢአተኞች የሰው ልጆች ምትክ በመሞት ተልእኮውን መፈጸም እንደማይችል ያውቅ ነበር። አሁን ተልእኮውን በሳጠናቀቀ ሁሉንም ነገር የማወቅ ባሕርይ ጩምሮ መለኮታዊ ባሕርያቱን በሙሉ እንደገና ጨብጦታል።

በእግዚአብሔር ቃል ጌታ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ልጅ መሆኑ ተገልጿል (ዮሐ 1:1፤ 1ዮሐ 1:1፤ ሚክ 5:2)። ከጥንት ጀምሮ ነበር፤ ለዘላለምም ይኖራል (ዕብ 1:11-12፤ 13:8)። እነዚህ የተመለከትናቸው የማንነት መታወቂያዎች የእግዚአብሔር ባሕርያት ናቸው። ለለሆነም ለኢየሱስ ክርስቶስ መለኮትነት ግልጽ መረጃዎችን ያቀርባሉ።

(6). በሥጋ ተገልጾ በተመሳሰለበት ዘመን ጌታ ኢየሱስ መለኮታዊ ባሕርያቱን ለምን ተግባራዊ እንዳሳደረጋቸው በማስታወሻ ደብተርህ ግለጽ።

(7). በማስታወሻ ደብተርህ “የኢየሱስ ምግባራዊ ባሕርያት መግለጫዎች” እና “የኢየሱስ የማንነት መታወቂያ መግለጫዎች” የሚሉ ርዕሶች ጽፍ። በእያንዳንዱ ርዕስ የሚገቡትን የባሕርያት ዝርዝር አስቀምጥ (ጽፍ)። የጽፍካቸውን የባሕርያት ዝርዝር በትምህርት 1 እና 2 ከቀረቡት የእግዚአብሔር ምግባራዊ ባሕርያትና የማንነት መታወቂያ መግለጫዎች ጋር አነጻጻራቸው። ገዕዱ ምን ያስገነዝባል?

የመለኮትነት ይገባኛል መሠረቱ

መለኮታዊ እንደሆነ ለማስረገጥ ኢየሱስ የተናገራቸው አንዳንድ ግልጽ አባባሎች አሉ። ታምራዊ ሥራዎቹን መሠረት በማድረግ (ዮሐ 14:11) እነዚህን የመለኮትነት ይገባኛል አባባሎቹን ሐዋርያቱ እንዲቀበሉት በሞቱ ዋዜማ ተናገራቸው። የይገባኛል አባባሎቹ ምን ነበሩ?

1. እርሱና አብ አንድ እንደሆኑ ለአይሁድ ነገራቸው (ዮሐ 10:30)
2. በሕዝቡ አለቆች ጉባኤ ተከሶ በቆመበት ጊዜ ጌታ ኢየሱስ በድጋሚ እግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ገለጸ (ሉቃ 22:70-71፤ ዮሐ 19:7)
3. ደንገነት በእርሱ አማካይነት ብቻ እንደሚገኝ አረጋገጠ (ዮሐ 10:9)
4. ወደአብ መግባት በእርሱ በኩል ብቻ እንደሆነ ተናገረ (ዮሐ 14:6)
5. ካለእርሱ ማንም ምንም ማድረግ እንደማይችል ገለጸ (ዮሐ 15:5)
6. በሚያስተምርበት ወቅት ስለቅድመ ሥጋዊ ሕልውናው መግጫ ሰጥቷል (ዮሐ 8: 58፤ 17:5)
7. በስሙ እንዲጸልዩ ለደቀ መዛሙርቱ መመሪያ ሰጥቷል (ዮሐ 16:23)
8. እንዲያገለግሉ ደቀ መዛሙርቱን በላካቸው ጊዜ ታምራት ማድረግ የሚያስችላቸውን ኃይል ሰጣቸው (ሉቃ 9:1-2)

እነዚህ የይገባኛል መግለጫዎች ጌታ ኢየሱስ ካከናወናቸው ታምራታዊ ድርጊቶች ጋር ተዳምረው ለመለኮት ይገባኛል አባባሉ ጠንካራ መረጃ ይሆናሉ።

መለኮትነቱን የሚያመለክቱ ስሞች

ለእግዚአብሔር ብቻ የሚጠቀሱ ስሞች በአዲስ ኪዳን ለኢየሱስ ክርስቶስ ተሰጥተው እንመለከታለን። በእግዚአብሔር መንፈስ ተመርተው የመጽሐፍ ቅዱስን መጽሐፍት የጻፉት የእግዚአብሔር ልጅ ብለው ጠርተውታል። በሁለት የተለያዩ ወቅቶች ከሰማይ የመጣው ድምፅ የእግዚአብሔር

ልጅነቱን አረጋግጦለታል (ማቴ 3:17፤ 17:5)። ጌታ ኢየሱስም ይህንን ስም የራሱ መግለጫ አድርጎ ተጠቅሞበታል (ዮሐ 10:36)።

መለኮትነቱን የሚያመለክተው ሌላው ስም በነቢዩ በኢሳያስ የተተነበየና ለዮሴፍ በተናገረው መልእክት የተደገመ ነበር (ኢሳ 7:14፤ ማቴ 1:22-23)። ሕዝቡ “እማኑኤል” ተብሎ ተጠርቶ ነበር። ትርጉሙም “እግዚአብሔር ከእኛ ጋር” ማለት ነው (ማቴ 1:23)። መለኮት ለተወሰነ ወቅት በምድር ላይ ከሰው ልጆች ጋር ለመኖር መጣ (ዮሐ 1:14)።

ዮሐንስ ኢየሱስ የእግዚአብሔር “ቃል” እንደሆነ ጽፎ ነበር። ለእኛ እንግዳ ስም ይመስለን ይሆናል፤ ይሁን እንጂ በዚያን ዘመን ፈላስፋዎች በዓለማት በስተጀርባ ያለው ምክንያትና ኃይል ሁሉ ተዳምሮ በአንድ “ቃል” ሃሳብ ውስጥ ይገለጻል የሚል አስተሳሰብ ነበራቸው። ስለሆነም ዮሐንስ “ቃልም ሥጋ ሆነ . . . በእኛ አደረ” (ዮሐ 1:14) ብሏል። የአንድ ሰው ቃል ምን እንደሚያስብ ይገልጻል። የእግዚአብሔር ቃል ሰው ሊረዳ በሚያስችለው መንገድ የተገለጸ የእግዚአብሔር ሃሳብ ነው። እግዚአብሔር ከፍጥረቱ ራሱን ለይቶ የቀረ አይደለም፤ ራሱን ይገልጻል። ዮሐንስ ቃል (ኢየሱስ) ከዘላለም ጀምሮ አምላክ እንደነበረ ይገልጻል (ዮሐ 1:1-2)።

ኢየሱስ አምላክ እንደነበረም ተጠቅሷል። ጳውሎስ “ . . . የታላቁን አምላካችንንና የመድኃኒታችንን የኢየሱስ ክርስቶስን ክብር መገለጥ እየጠበቅን . . . ” (ቲቶ 2:13) በማለት ጽፏል።

“መሲሕ” የሚለው የአብራደጡ መጠሪያ አዘውትሮ የተጠቀሰው ከኢየሱስ ጋር በተዛመደ ሁኔታ ነበር። ይሄው ስም በግሪክ ቋንቋ “ክርስቶስ” የሚል ነው። የዚህ ስም ሌላው ትርጉም “የተቀባ” የሚለው ነው። በዕብራውያን ዘንድ የተቀባ እንደት ያለ ነው? በእነርሱ ባሕል አንድ የተለየ ሥራን እንዲሰራ እግዚአብሔር አንድን ሰው ሲጠራ በተመረጠው ሰው ራስ ላይ ዘይት የሚያፈሉ የሃይማኖት መሪዎች ያንን ሰው ይቀሱት ነበር። ይህ ለአገልግሎት የመለየቱ ምልክት ነበር። ዕብራውያን ነቢያትን፣ ካህናትንና ነገሥታትን የመቀባት ልምድ ነበራቸው። ስለሆነም ጴጥሮስ ኢየሱስ ጌታም ክርስቶስም እንደሆነ ባወጀ ጊዜ አዳማጮቹ ምን ማለቱ እንደሆነ ተረድተው ነበር (ዮሐ 2:36)። ብዙ ሺህ የሚሆኑት ሰዎች የሰጡት ምላሽ ኢየሱስን መሲሃቸውና የተቀባ አድርገው እንደተቀበሉት ያመለክት ነበር።

ኢየሱስ “ጌታ” ተብሎም ተጠርቷል። አንዳንድ ጊዜ ይህ አጠራር ከትህትና የተነሳ የቀረበለት ቢሆንም አብዛኛውን ጊዜ ግን ለመለኮታዊነቱ ክብር ከመስጠት የተነሳ የተጠራበት ነበር (ሉቃ 1:43፤ 2:11፤ ዮሐ 20:28፤ ዮሐ 16:31 እንዲሁም 1ቆሮ 12:3 ተመልከት)። ጌታችን ሲጠራበት የነበረው ይህ ስም “ያህዌ” ከሚለው ከዕብራይስጥ ቃል ትርጉም የተገኘ ነው። ስለሆነም መሲሁ ክርስቶስ ከብሉይ ኪዳን ያህዌ ጋር አንድ መሆኑ ተረጋግጧል።

(8) በማስታወሻ ደብተርህ መለኮታዊነቱን በማመልከት ለኢየሱስ የተሰጡን ስሞች ዘርዝረህ ለእያንዳንዱ ስም ተገቢ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ አመልክት።

(9) እውነት በሆኑት መግለጫዎች አንጻር ያሉትን ፊደሎች ክበባቸው። የኢየሱስ መለኮታዊነት የተገለጸው

ሀ. ከሰዎች አምልኮን በመቀበሉ፤ ኃጢአትን ይቅር በማለቱ፤ መታገን በማሰባሰብ እንዲሁም ልፈርድ ይገባኛል በማለቱ ነበር።

ለ. በቅድስናውና በፍቅሩ ምግብራዊ ባሕርያት።

ሐ. የማንነት መታወቂያ መግለጫዎች በሆኑት በሁሉን ቻይነቱ፤ በሁሉም ሥፍራ መገኘቱ፤ በሁሉም አዋቂነቱና በዘላለማዊነቱ።

መ. የራሱ ወገን የሆነው ሕዝብ ባደረገለት አቀባበል።

ሠ. በራሱ መለኮታዊነት ይገባኛል አባባሎች።

ረ. መለኮታዊነቱን በመለከቱት ስሞቹ።

በክርስቶስ ሕይወት ውስጥ የመለኮትና የሰብዕና ውህደት

የተሰማዎ አስተምህሮ በጥንታዊቱዋ ቤተ ክርስቲያን ዘመን መፍቻ ሳይገኝለት የቆየ ጉዳይ ነው። የሥላሴ አስተምህሮ በብሉይ ኪዳን መጽሐፍት፤ በኢየሱስ የቅርብ ተከታዮች ልምምድ፤ እንዲሁም በመንፈስ ቅዱስ ምሪት በተጻፉ የአዲስ ኪዳን መጽሐፍት በጠንካራ መሠረት ላይ የታነጸ ነበር። ሆኖም ብዙ ግምታዊ አመለካከቶችን ያስከተለው ጥያቄ ግን ከአብ እኩል አምላክ እንዲሁም በማንነት ከአብ ጋር አንድ የሆነው ዘላለማዊው ወልድ ሥጋ ሊሰብስብ እንደ እኛ እንደ ሰዎች ሰው ሊሆን አንዴት ቻለ? የሚለው ነው።

ተሰማዎን ለመግለጽ የሞከሩ አንዳንድ ሰዎች በኢየሱስ ሰብዕና ላይ እጅግ በማተኮር መለኮትነቱን ጭራሹን ይክዱታል። ሌሎች ደግሞ ከዚህ ተቃራኒ የሆነውን አቋም በመያዝ ሰብዕናውን አስከሚክዱ ድረስ በመለኮትነቱ ላይ ከፍ ያለ ትኩረት ሰጥተዋል። የኋላ ኋላ የጥንት ቤተ ክርስቲያን መሪዎች የኢየሱስን ማንነት በሚመለከት ለክርስትና እምነት መሠረታዊ ወደ ሆነው የተሰማዎ መግለጫ ላይ መድረስ ችለዋል።

የተሰማዎ ባሕርያት

ዓላማ 4 ተሰማዎን በሚመለከት መጽሐፍ ቅዱሳዊውን ትምህርት የሚያስገ ነዘቡትን መግለጫዎች መምረጥ

በጥንት የቤተክርስቲያን መሪዎች (በ451 ዓ.ም በተጠራው የኬልቂዶን ጉዞ፤ ሰብሳቢ ላይ) ለተሰማዎ የተሰጠው ትርጉም እንዲህ የሚል ነበር፡-

“ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመለኮትነቱ ከአብ ጋር አንድ ነው ሆኖም በሰብዕናው ከኃጢአት በስተቀር በማንኛውም ነገር እንደ እኛው ሲሆን ፍጹም አምላክ ፍጹም ሰው ነበር። ስለሆነም ኢየሱስ ሁለት ባህርይ ማለትም መለኮትና ሰብዕና እንዳሉት የታወቀ ነው። ሁለቱ ባህርያት አንዱ ከሌላው የሚለይ ነው። ይሁን እንጂ ይህ ልዩነት በውህደታቸው ሳይደመሰስ አንዱ ከአንዱ እንደተጠበቀ ይኖራል።”

በርግጥ ይህ መግለጫ የተሰማዎን ምሥጢርነት የሚያስወግድ አይደለም። ከዚያ ይልቅ ክርስቲያኖች ሁሉ ከሐዋርያው እውሉስ ጋር “እግዚአብሔርንም የመምሰል ምሥጢር ያለ ጥርጥር ታላቅ ነው” (1ጢሞ 3:16) በማለት በአድናቆት ይዋጣሉ፤ በኢየሱስ ውስጥ የሰብዕናና የመለኮትን ውህደት ጠቀሜታውን በምናሰተውልበት ጊዜ ይህንን አስቸጋሪ ሃሳብ የተሻለ እንረዳለን።

ስለ ክርስቶስ ሰብአዊና መለኮታዊ ማንነት በምንናገርበት ጊዜ ስለ እርሱ ግልጽ ወይም እርግጠኛ ማንነት እየተመለከትን ነው። ኢየሱስ መለኮታዊ ማንነት አለው ስንል የእግዚአብሔርን ማንነት ለመግለጽ አንድ ሰው የሚጠቀምባቸውና ለእርሱም የሚያውላቸውን ልዩ መታወቂያዎች፤ ባህርያት ወይም መግለጫዎች እየተጠቀምን ነው። ስለሆነም እግዚአብሔርን መምሰል ብቻ ሳይሆን ራሱ በትክክል አምላክ ነው።

ኢየሱስ ሰብአዊ ማንነት አለው በምንልበት ጊዜ ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው እንደሆነ የሚያስመስል እግዚአብሔር ነው ማለታችን አይደለም። እርሱ ሰው ነው። ሰው ብቻ ወይም አምላክ ብቻም አይደለም። “... ሥጋ ሆኖ በእኛ ያደረ” (ዮሐ 1:14) ሰው ነው። ሰው በሆነበት ጊዜ መለኮትነቱን አልጣሰም ነበር። ሰብዕናውንም በመለኮትነቱ አልሰወጠም። ይልቁንም ሰብዕናን ራሱ ተቀበለው ማለትም በመለኮታዊነት ባህርይ ላይ የሰብአዊ ባህሪን አከሰበት። ስለሆነም በተሠማዎ ምክንያት ኢየሱስ አምላክም ሰውም ነው።

በክርስቶስነቱ ኢየሱስ አካላዊውንና የግዙፍ አቋምን ልዩ መታወቂያዎችን ጨምሮ የሰው ልጆች ያሏቸው ልዩ መታወቂያዎች ሁሉ ነበሩት። የሰብዕና ባሕርይ ያለው መለኮታዊ አካል ነው። ይህም ማለት በማንነቱ ላይ የሰው አኔነት አላከለም፤ ይልቁንም በመለኮታዊው ማንነቱ ላይ የሰውን ባሕርይ ጨመረ እንጂ። የእርሱ መለኮታዊ አኔነት እጅግ ጥልቅ በሆነው ደረጃ ያለ ነው። መለኮታዊ ማንነት ባይኖረው ኖሮ አምልኮአችንን ሲቀበል አይገባውም ነበር፤ ምክንያቱም ክርስቲያኖች እግዚአብሔርን ብቻ እንዲያመልኩ ታዘዋል።

ስለሆነም በተሠማዎ የተገለጸው ወልድ እውነተኛ መለኮትነትንና እውነተኛ ሰብዕናን በራሱ ማንነት አዋህዷል። በመሆኑም በእርሱ ውስጥ ያለው የመለያ ባህርያት ጥምረት ስለ መለኮትነቱም ሆነ ስለ ሰብዕናው በእኩል ደረጃና በአግባቡ እንድንናገር ያስችለናል።

(10). ተሠማዎን በሚመለከት እውነተኛ የሆነውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርትን ከሚወክሉ መግለጫዎች አንፃር ያሉትን ፈጽሎች ክበባቸው።

- ሀ. ኢየሱስ ክርስቶስ ስብእናን የወሰደ መለኮታዊ ማንነት ነው።
- ለ. ክርስቶስ ሰብአዊ ማንነቱ ያለው ሆኖ መለኮትነት ወስዷል።
- ሐ. ኢየሱስ ክርስቶስ መለኮታዊ እኔነት ስላለው አምልኮአችንን ሊቀበል የተገባው ነው።
- መ. ሰብአዊ ማንነቱን በሚመለከት ኢየሱስ ተርቧል፤ ተጠምቷል፤ ድካም ተሰምቶታል፤ ሕመምንና ሞትንም ቀምሷል። መለኮታዊ ማንነቱን በሚመለከት እውነተኛ አምላክ በመሆኑ ምንጊዜም የአባቱን ፈቃድ ማድረግ ይፈልግ ነበር።

የተሠማዎ ምክንያት

በዚህ ውሱን በሆነው እኛነታችን ጌታችን ለምን ሰው እንደሆነ መሉ በመሉ መረዳት እንችልም። የወደቀው የሰው ዘር አካል ለመሆንና በቅናትና በጥላቻ ለመከበብ የአግዚአብሔርን ልጅ ወደ ምድር ለመውረድ ምን እነሳስቶት ይሆን?

በመጀመሪያ አምላክ ሊሞት አይችልም። ስኦጢኦት ነቀፋ የሌለበት መስዋዕት ይቀርብ ዘንድ አስፈላጊ ነበር። የሰው ልጆች ሁሉ ኦጢኦተኞች በመሆናቸው አግዚአብሔር ሥጋ በመሆን ፍጹም የሆነውን መስዋዕት አቀረበ፤ ይህንንም በማድረጉ የኦጢኦትን ዋጋ ከፈለ (ዕብ 2:9)። በሁለተኛ ደረጃ በተሰማዎ አማካይነት ኢየሱስ አግዚአብሔር አብን ወደር በሌለው ልዕልናውና ውበቱ ለሰው ልጆች ገሰጸው (ዮሐ 14:7-11)። በሦስተኛ ደረጃ ሰው በመሆኑ ምክንያት ጌታችን ተገዢ ምሳሌ አድርጎ ራሱን አቀረበልን (1ኛ ጥ 2:21-25)። የሰው ልጆች ለተገኙበት ሁኔታ የሰጠውን ምላሽ በምንመረምርበት ጊዜ እኛም የእርሱን ፈሰግ በመከተል የክርስትና ሕይወት ግቡ ክርስቶስን መምሰል እንደሆነ እንገነዘባለን።

አብ እርሱን እንደላከው ሁሉ እርሱም ወደ ዓለም እንደላካቸው ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ ነግሯቸው ነበር (ዮሐ 17:18፤ 20:21)። ይህ ትእዛዝ ለሚያምኑ ሁሉ አግዚአብሔር የደህንነትን መንገድ እንደከፈተ ማወጅን ያጠቃልላል። ወደ ዓለም ሁሉ መሄድና ወንጌልን ለፍጥረት ሁሉ መስበክ የታላቁ ተልዕኮ አንዱ ክፍል ነው (ማር 16:15)። ኢየሱስ ደኅንነትን ያስገኛልን ዘንድ አግዚአብሔር ለእኛ የሰጠው ስጦታ ነው። እኛም ይህንን የምሥራች ስለዎች ሁሉ ማድረስ ይገባናል።

(11). ተሠማዎን በሚመለከት ትክክለኛ አባባል ወይም እውነት ከሆነው ከያንዳንዱ መግለጫ አንፃር “1” ቁጥር ጻፍ። ሐሰት ወይም ትክክል ካልሆኑት መግለጫዎች አንፃር ደግሞ “2” ቁጥር ጻፍ።

ሀ. ለኦጢኦታችን ልንከፍለው የሚገባንን የሞት ዕዳ ይከፍል ዘንድ ኢየሱስ ሥጋ መልበስ ነበረበት።

ለ. ተሠማዎ አስፈላጊ የሆነው አግዚአብሔር ኦጢኦተኛ ሰው መሆኑ ምን እንደሚመስል ማወቅ ስለስፈለገው ነበር።

ሐ. በተሠማዎ አማካይነት ስለ አግዚአብሔር አብ ፍቅር፤ ሰለኛ ስለ መገደዱና ሰለው ልጆችም ስለሰጠው ስጦታ መገሰጥ እናገኛለን።

መ. ተሠማዎ ክርስቶስ ሰብአዊ ውሱንነትንና ድካምን በግሉ እንዲሰማመድ አስችሎታል። ይህም ልምምዱ በአብ ፊት ስለ እኛ እንዲማልድ ብቁ አድርጎታል።

ሠ. በተሠማዎ ምክንያት ከዚያን ጊዜ ወዲህ የሰው ልጆች ኦጢኦተኞች ሆነው አይወለዱም፤ ምክንያቱም የአግዚአብሔር ልጅ በሥጋው የከፈለው መስዋዕትነት የሰው ልጆችን ነቀፋ የሌላቸው አድርጓቸዋል።

የክርስቶስ ሥራዎች

ዓላማ 5 ክርስቶስ የፈጸማቸው ሥራዎች ስሰው ልጆች ለምን አስፈላጊ እንደሆኑ የሚያብራሩትን መግለጫዎች መምረጥ

እሁን ክርስቶስ በፈጸማቸው ሥራዎች ላይ እናተኩራለን። ክርስቶስ ስላከናወናቸው ሥራዎች በምንናገርበት ጊዜ ስለ ሞቱ፤ ስለ ትንሳኤው፤ ስለ ዕርገቱና ስለመክበሩ እንጠቅሳለን። እነዚህን ሥራዎችን በአፈጻጸማቸው ቅደም ተከተል እንመለከታቸዋለን።

ሞቱ

የኢየሱስ ክርስቶስ ሞት ከማንኛውም ሰው ሞት የተለየ ነበር። በመጀመሪያ ነገር ሞቱ በራሱ ፍጹም ፈቃድ የተፈጸመ ነበር። ስለሞቱ ሲናገር እንዲህ ብሎ ነበር። “እኔ ነፍሴን በፈቃዴ እኖራለሁ እንጂ ማንም አይወስዳትም” (ዮሐ 10:18)። በሚሞትበትም ሰዓት ነፍሱን አሳልፎ ሰጠ (ማቴ 27:50)። እርሱ የሞተው በሰይጣን ግፊት ወይም የሮማውያን ወታደሮች ስላየሉበት አልነበረም። ይልቁንም ሰሰው ልጆች ደኅንነት ሲል እርሱ ሊቀበሰው እንደሚገባ የአግዚአብሔር ፈቃድ አድርጎ ወሰደው።

በሞቱ የእኛን የኦጢኦት ዕዳ ስለከፈለ የክርስቶስ ሞት ራሱ ሥራ ነው። የኦጢኦት ዋጋ ከአግዚአብሔር መለየት ነው። ስደንነታችን መከፈል የነበረበት ዋጋ ይህ ነበር። በመስቀል ላይ በሚሞትበት ወቅት ይህንን አስቃቂ መለየት ተለማምዷል። “አምላኬ አምላኬ ሰምን ተውኸን?” (ማር 15:34) በማለት ጩኸቱን አሰምቷል። በዚህም በፈጸመው ሥራው በእኛ ኦጢኦት ምክንያት የተነሳሳውን የአግዚአብሔርን ቁጣ ከእኛ እንዲወገድ አድርጓል። የአግዚአብሔር መለኮታዊ የፍርድ በትር በርሱ ላይ እንዲያርፍ ፈቀደ። በመስዋዕትነቱ ክርስቶስ ኦጢኦታችንን አስተሰረዋልን፤ ይህንን ያደረገው በማድረጉ በእኛ ምትክ ሞቱ ኦጢኦታችንን ሸፈነልን። ይህንን ያደረገው

ኃጢአታችን ይቅር ተብሎልን ከእግዚአብሔር ጋር ያለን ሕብረት ይታደስ ዘንድ ነው።

በዘመናት ሁሉ ለዎች እማልክት ናቸው ብለው ከሚገምታቸው የሚሰነዘሩባቸውን ቁጣዎች ለማራቅ ጥረት አድርገዋል። ያደረጓቸው ጥረቶች ምን ያህል አላዛኝ ነበሩ፤ መባዎቻቸውን ስተተዋል፤ የደም መሥዋዕትንም አቅርበዋል፤ ሆኖም መሥዋዕቶቻቸው አንኳን ተቀባይነት ማግኘታቸውን ሳያውቁ ከዚህ ዓለም በሞት ተለይተዋል። ለምሳሌ ያህል የእግዚአብሔር ሕንጻች እማልክቶቻችን ናቸው ብለው የሚያስቧቸውን እጅግ ይፈሯቸው ነበር። ያስፈልጋሉ ብለው ያስቧቸውን ብዙ የለው መሥዋዕቶች ሁሉ እቀረቡ፤ ሆኖም ታላቅና ዋጋ የከፈሉባቸው ለጋስና ቅን ጥረቶቻቸው ሁልጊዜም ክንቱ ይሆናሉ። ነፃነታቸው ለዚህ ሁኔታ የሚሰጡት ምላሽ ምንጊዜም ተመሳሳይ ሲሆን የሚሉትም “እማልክቱ ተጨማሪ ደም እንዲፈሰሳቸው ይጠይቃሉ” የሚል ነበር።

ለማያወው አባታችን በኃጢአታችን ምክንያት በርግጥ እንደሚቆጣ መጽሐፍ ቅዱስ ይገልጽልናል፤ ሆኖም የእርሱ ቁጣ እግዚአብሔር ስለ እማልክቶቻቸው የሚያስቡትን የመሰለ እይደለም። የእግዚአብሔር ቁጣ ክእኛ እንዴት ይመለሳል? ብለን እያሰብን ልንፈራ ወይም ልናመነታ አይገባንም። እርሱ ራሱ ይህንን ፈጽሞልናል። እርሱ ራሱ የራሱን መሥዋዕት ማለትም ልጁን አቅርቦልናል። እያሱን በሞቱ ዕዳችንን በመክፈል ማገኛቸውንም ነገር አስተካከለ። ይህንንም ሰላደረገ የእግዚአብሔር ፍትሕ ተጠብቋል። የኃጢአት ስርዐት ተደርጓል፤ ዕዳው ተከፍሏል፤ ሰው ለኃጢአቱ ይቅርታ አግኝታል። በዚህም ምክንያት ሰው ቅዱስ ወደ ሆነው ወደ እግዚአብሔር መቅረብ ይቻላል። ዘሮሜ 3:25-26፤ ጳውሎስ እንዲህ ሲል ይገልጻል፡-

“እርሱንም እግዚአብሔር በእምነት የሚገኝ በደሙም የሆነ ማስተላለፊያ አድርጎ አቆመው፤ ይህም በፊት የተደረገውን ኃጢአት በእግዚአብሔር ችሎታ ስለ መተው ጽድቁን ያሳይ ዘንድ ነው፤ ራሱም ጸድቅ እንዲሆን፤ በኢየሱስ ስም የሚያምነውን እንዲያጸድቅ፤ እሁን በዚህ ዘመን ጽድቁን ያሳይ ዘንድ ነው።

የክርስቶስ ሞት ከዕለታዊ ኑሮአችን ጋርም ተግባራዊ ተዛምዶ አለው። ለገላትያ ቤተክርስቲያን በጻፈው መልዕክቱ ጳውሎስ “ከክርስቶስ ጋር ተስቅያለሁ” (ገላ 2:20) ብሏል። “የክርስቶስ ኢየሱስም የሆኑት ሥጋን ከክፉ መኻቱና ከምኞቱ ጋር ሰቀሉ” (ገላ 5:24)። ይህ አኔነትን መስቀል ማለትም እርሱን ደስ የሚያስኘውን አናደርግ ዘንድ የራሳችንን ፍላጎት መስዋዕት ማድረግን የሚጠይቅ ነው። የክርስቶስ ስቅለት የአኛም መስቀል ሊሆን ይገባል። ያስገኛልን ደንበንን የተቀደሰ ማለትም እግዚአብሔርን በአርግጥ ደስ የሚያስኝ ሕይወት እንድንኖር ያስችለናል። ራሳችንን ለእርሱ ጌትነትና ለመንፈስ ቅዱስ ቁጥጥር ለናስገዛ ይህ ተግባራዊ ሊሆን ይገባል (ሮሜ 8:5-11)።

(12). ኃጢአተኛ በሕርይህን ከመግደል እኳያ አርምጃ እያላየህ ነው? በማስታወሻ ደብተርህ አኔነትህን እየሰቀልህ መሆንህን ሌሎች ማየት የሚያስችላቸውንና ለዚህ ክርስቲያናዊ ኃላፊነት ሊሰጠው የሚገባውን ተኩረት እንደሰጠህ የሚያሳዩ ነገሮችን እንዳደረግህ የሚያመለክቱ ዝርዝሮችን ጻፍ።

(13). የክርስቶስ ሥራ ለአኛ ያለውን እስፈላጊነት በሚመለከት እውነተኛ ክብርን መግለጫዎች አንፃር ያሉትን ፈደሎች ክበባቸው።

- ሀ. ሞቱ የኃጢአትን አዳ ከፈለ፤ የእግዚአብሔርንም ቁጣ አበረደ።
- ለ. የክርስቶስ ሞት ከእርሱ ቁጥጥር ውጪ የተደረገ ግፊትና ውጤት በመሆኑ አደጋ ነበር።
- ሐ. የክርስቶስ ሞት በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ያለውን ሕብረት ሙሉ በሙሉ እድሏል።
- መ. በሰው ኃጢአት ላይ ተነጣጥሮ የነበረውን የእግዚአብሔርን ፍርድ የክርስቶስ ሞት አስወግዶታል።
- ሠ. በክርስቶስ ሞት ምክንያት ኃጢአት በማድረግ የምንቀጥል ብንገሆን እንኳን ስለ ኃጢአታችን ተጠያቂ እንሆንም።
- ረ. የክርስቶስ ሞት እግዚአብሔር ለውን ስለ ድካሙና ስለ ሰብአዊ ውድቀቱ ለመቅጣት ያለው ፍላጎት ምሳሌ ነው።

ትንሣኤው

ከሞት ባይነሳ ኖሮ የጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ሥራ ኅደሉ፤ ደኅንነታችንም ከንቱ በሆነ ነበር (1ቆሮ 15:14)። ትንሣኤው የምድራዊ ሥራው መጠናቀቅ ብለራት ነው። ስለሆነም የክርስቶስ ትንሣኤ ክርስትናን ከሌሎች ሃይማኖቶችና የእምነት አቋሞች ሁሉ ለየት ያደርገዋል። ማንኛውም ሌላ ሃይማኖት የመሥራቹ መቃብር ባዶ ነው ማለት አይችልም። አኛ ክርስቲያኖች የጌታችን በድን ባለበት ሥፍራ አንሰበስብም፤ ምክንያቱም በድኑ በመቃብር ውስጥ አልቀረም። ሕያው እዳኛችን በመሆኑ ከፍ ከፍ እናደርገዋለን፤ ሞትን አሸንፏል፤ እርሱ ሕያው ስለሆነ አኛ የሕላም ሕይወትን ወርስናል።

የክርስቶስ ትንሣኤ የክርስትና እምነት የማዕከን ራስ ነው። ትንሣኤው የሞቱን ውጤታማነት ከማረጋገጡም በላይ ዋጋ እንዳለው አስመልክቷል። ይህንን በተመለከተ ጳውሎስ “... ስለ በዳላችን አልፎ የተሰጠውን አኛን ስለ ማጽደቅም የተነሳውን ጌታችንን ኢየሱስን...” (ሮሜ 4:25) ብሎአል።

ትንሣኤ ለአኛ ታላቅ እስፈላጊነት ለምን ሊኖረው እንደቻለ ብዙ ምክንያቶች አሉ። የዚህን ታላቅ ክንውን ጎላ ያሉ ውጤቶችን የሚያስገነዝቡ አንዳንድ ነጥቦችን እንመለከታለን።

①. ትንሣኤው ክርስቶስ የኃጢአተኛ ምትክ ሆኖ የመሞቱ ሥራ ተቀባይነት እንዳለው ያመለክታል። እግዚአብሔር የክርስቶስን ምትካዊ ሞት እንደተቀበለው መተማመን ሊኖረን ይችላል (የሐዋ 2:24፤ 32፤ 3:15፤ 4:10፤ 5:30)።

②. ትንሣኤ የጌታችንን መለኮትነት ያረጋግጣል። ጳውሎስ በሮሜ 1:4 "እንደ ቅድስና መንፈስ ግን ከሙታን መነሳት የተነሳ በኃይል የእግዚአብሔር ልጅ ሆኖ ስለ ተገለጠ ስለ ልጁ ነው"።

③. በትንሣኤው ምክንያት ክርስቶስ በእግዚአብሔር ፊት ሊቀ ካህናትን ሆኖአል (ዕብ 9:24)። አማላጃችን (ሮሜ 8:34)፣ በስማያዊው ሥፍራ ተጠሪያችን (ኤፌ 1:20-22)፣ አስታራቂያችን (1ጢሞ 2:5) እንዲሁም ጠበቃችን (1ዮሐ 2:1) ነው። በሞቱ አማካይነት ከነበረብን ባርነት ነፃነትን ከማስገኘት በሻገር በፀጋ ዙፋን ፊት ክርስቶስ ለእኛ ይማልድልናል።

④. ለእኛ ደንንነትን በማስገኘት በኩል ትንሣኤ የእግዚአብሔርን ታላቅ ኃይል ይገልጻል። በሕይወት ለመኖርና እርሱን እንደሚገባ እንደናገራቸው የሚያስፈልገንን ኃይል እንደሚሰጠን በመተማመን መኖር እንችላለን (ፊልጵ 3:10፤ 1:6 ጋር አነጻጽር)። እርሱ ሁሉን ቻይ ነው።

⑤. ትንሣኤው በክርስቶስ የሞቱ ሁሉ እንደሚነሱ መተማመኛ ወይም ዋስትና ነው (ዮሐ 5:28፤ 6:40፤ ሮሜ 8:11፤ 1ቆሮ 15:20-23፤ 1ተሰ 4:14)።

ስለሆነም ትንሣኤው የክርስቶስን የማዳን ተልእኮ ተገቢ መደምደሚያ አስገኝቶለታል። ይህ ከዘላለም ጀምሮ የታቀደ ቢሆንም የተፈጸመው ግን በተሰጣዎ አማካይነት እግዚአብሔር በሰዎች የታሪክ ሰንሰለት ውስጥ ጣልቃ በገባበት ጊዜ ነበር። ፍጹም ምትክ ሆኖ ሞተ። ይህንን በማድረጉም የእግዚአብሔርን ቁጣ ከእኛ አሰወገደ፤ ኃጢአተኛውን ፍጹም ከእግዚአብሔር ጋር አስታረቀ፤ ለሰው ልጅ ለመንፈስ ቅዱስ ወቀላ ምላሽ የመስጠት ብቃቱን አደሰለት። ይህንን በደረገ ጊዜ ምድራዊ አገልግሎቱ ተጠናቅቆ ወደ አባቱ የሚመለስበት ጊዜ ተቃረበ፤ ተልዕኮው ተከናወነ።

(14). ትንሣኤው ያስገኛቸውን እውነተኛ ውጤቶች ከሚያመለክቱት መግለጫዎች አንፃር ያሉትን ፊደሎች ክበባቸው።

ሀ. ትንሣኤ ክርስቶስን መሥራቻቸው ከሙታን ከተነሱት ብዙ ሃይማኖቶች መካከል አንዱ እንዲሆን አስችሎታል።

ለ. ትንሣኤ የክርስቶስን መሥዋዕትነት ለሰዎች ኃጢአት ቤዛነት እንደ ተፈፀመ አድርጎ እግዚአብሔር እንደተቀበለው ያመለክታል።

ሐ. የጌታችን መለኮትነት በትንሣኤው ተረጋግጧል።

መ. በትንሣኤው ምክንያት ክርስቶስ በእግዚአብሔር ፊት ስለ እኛ የሚማልድ ሊቀ ካህናትን ሆኖአል።

ሠ. ትንሣኤ ክርስቲያኖች የእግዚአብሔርን ሞገስ ፈጽሞ እንደማያጡ ዋስትና ሰጥቶአቸዋል።

ረ. ትንሣኤ በክርስቶስ ዳግም ምጽአት ወቅት በክርስቶስ የሞቱ ከሙታን እንደሚነሱ ለአማኙ ዋስትናን ይሰጠዋል።

እርገቱና መክበሩ

የአዲስ ኪዳን ዘገባ እንደሚያመለክተው ከትንሣኤው አርባ ቀናት አገልግሎት በኋላ ክርስቶስ አርጓል ወይም ወደ ሰማይ ተመልሷል። "እነርሱ እያዩት ከፍ ከፍ አሉ፤ ደመናም ከዓይናቸው ሰውራ ተቀበለችው" (የሐዋ 1:9)። በሐዋርያት የሰብከት አገልግሎት የክርስቶስ ትንሣኤና ልርገቱ በጣም ራሳት ይጠቀሱ ነበር። (የሐዋ 2:32-35፤ ኤፌ 1:20፤ 1ዴጥ 3:21-22) እነዚህ ሁለት ክንውኖች ከተሰቀለ በኋላ የጌታችን የመከር ሂደት ጀማሪዎች ናቸው።

"እርገት" የሚለው ቃል ክርስቶስ ወደ ሰማይ ስለተመለሰበት ሁኔታ የሚናገር ነው። "መክበር" የሚለው ቃል ደግሞ ከፍ ከፍ ማለቱን ወይም ወደ ከፍተኛ ደረጃ ስለ መሻገሩ ያመለክታል። ኢየሱስ በአባቱ ቀኝ በመቀመጡ ወደ ክብርና የሞገስ ሥፍራ ከፍ ከፍ ብሏል። እርገቱና መክበሩ ለእኛ ከፍተኛ አስፈላጊነት አላቸው። በመክበሩ ምክንያት ክርስቶስ የሉአላዊ ጌትነቱን ተገቢ ሥፍራ ይዟል (የሐዋ 2:33-36፤ 5:31፤ ኤፌ 1:19-23፤ ዕብ 2:14-18፤ 4:14-16) ከዚህ የከበረ ሥፍራ ላይ መድረሱ ከዚህ ቀጥሎ ከምንጠቅሳቸው ነጥቦች ጥቂቶቹን የመስሉ አንዳንድ ድንቅ በረከቶችን ለሕዝቡ አስገኝቶላቸዋል።

①. አሁን በስማይ ሆኖ ዓለማትን ሁሉ በመመላት በመንፈስ በሁሉም ሥፍራ ይገኛል (ኤፌ 4:10)። ስለሆነም እርሱ ከሰዎች ሁሉ ተገቢ የአምልኮ ተቀባይ ሆኖአል (1ቆሮ 1:2)።

②. ቀደም ብለን እንደገለጽነው ኢየሱስ በስማይ ወዳለው የክህነት አገልግሎቱ ገብቶአል (ዕብ 4:14፤ 5:5-10)።

③. ለሕዝቡ ስጦታ ሰጥቶአል (ኤፌ 4:8-11)። ይህም ስጦታ ለግለሰቦችና (1ቆሮ 12:4-11) ለቤተ ክርስቲያን የተሰጠውን (ኤፌ 4:8-13) ያጠቃልላል።

④. መንፈስ ቅዱስ በሕዝቡ ላይ እንዲወርድ አድርጓል (የሐዋ 2:33)።

⑤. የከበረው ልዑልና አዳኝ እንደመሆኑ ለሕዝቡ ንስሐንና እምነትን ሰጥቷቸዋል (የሐዋ 5:31፤ 11:18፤ 2ዴጥ 1:1)

፪. ጌታችን ወደ ሰማይ ያረገው የከበረውን ሰብዕናውን እንደያዘ ነበር። እ.ኤ.አ. ስብእዊ ልምምዳችንን በመሳተፉ የሚምርና ታማኝ ሊቀ ካህናችን ሆኖልናል በማለት ባወጀው በዕብራውያን መልእክት ጸሐፊ ይህ ሃሳብ ትኩረት ተሰጥቶታል (ዕብ 2:14-18፤ 4:14-16)። ይህ የብርታትና የመጽናናት ታላቅ ምንጭ ነው።

(15). በማስታወሻ ደብተርህ "እርገት" እና "መክበር" የሚሉትን ቃላት ትርጉም ጻፍ።

(16). ከዚህ ቀጥሎ በቀረበው መልመጃ የክርስቶስን ሥራ ውጤት በትክክል ከሚገልጹት ዐረፍተ ነገሮች አንፃር "1" ቁጥር በትክክል በማያገልጹት ዐረፍተ ነገሮች አንፃር ደግሞ "2" ቁጥር ጻፍ።

- ሀ. ክርስቶስ በዓለማት ሁሉ ዘንድ ይገኛል፤ ስለሆነም ከሰዎች ሁሉ አምልኮ እንዲቀርብበት የተገባው ነው።
- ለ. ክርስቶስ ሰዎችን ወክሎ ሥራውን ሰላጠናቀቀ ከዚያ ወዲህ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ምንም ድረሻ የሰውም።
- ሐ. የእግዚአብሔርን ሕዝብ በመወከል ክርስቶስ የሊቀ ካህንነት እገልግሎቱን ጀምሮአል።
- መ. ክርስቶስ ስግለሰብ እማኞች እንዲሁም ለቤተክርስቲያን በእጠቃላይ ሰጋታዎችን ሰጥቶአል።
- ሠ. መንፈስ ቅዱስ በእማኞች ላይ ወርዷል።
- ረ. የክርስቶስ ሞት የኃጢአትን ዕዳ ከፍሏል፤ የኃጢአትንም ቁጣ እሰወግዷል።
- ለ. የክርስቶስ ሞት በእግዚአብሔርና በሰው መካከል የነበረውን ሕብረት መሰሉ በመሰሉ አድሏል።
- ሸ. እማኙ መንፈሳዊ ሕይወቱን ማሳደግ እያሰፈለገውም ምክንያቱም ክርስቶስ ያንን ሁሉ ፈጽሞታል።
- ቀ. ትንሳኤ በክርስቶስ የሞቱ ከሙታን አንደሚነሱ የሚያረጋግጥ የእማኙ ሞስትና ነው።

የክርስቶስ ሥራዎች ሁሉ ለአኛ ታላቅ ትርጉም እንዳላቸው ተመልክተናል። በሞቱ የኃጢአትን ዕዳ ከፍሏል። ትንሳኤው የዘላለም ሕይወትን ከእርሱ ጋር እንደምናሳልፍ ማረጋገጫ ይሰጠናል። በትንሳኤውና በክብሩ ከሚገባው የሉላዊ ጌትነት ሥፍራ ከፍ ብሏል። ስመንፈሳዊ ዕድገታችን እስፈላጊ የሆነውን ሁሉ በማቅረብ እሁን ቤተክርስቲያንን ያንጸል፤ ደግሞም ይንከባከባታል።

የሙከራ ፈተና

1. በመጽሐፍ ቅዱስ በቀረበው መሠረት ለክርስቶስ ስብዕና ማስረጃዎች የሚሆኑ የትኞቹ ናቸው?

- ሀ. ለብዓዊ ውሱንነትና ስብዓዊ ስሞች ሐ. ሰብዓዊ ኃጢአተኝነት
- ለ. ስብዓዊ ዘር ሐረግ መ. ሰብዓዊ አቋምና ዕድገት

2. ለክርስቶስ መለኮታዊነት የሚቀርቡት መጽሐፍ ቅዱሳዊ መረጃዎች ይገልጻሉ።

- ሀ. የመለኮትነት መብቱን እዘውትሮ ይስማመድ እንደነበረ
- ለ. ባህርዩ፣ የይገባኛል ጥያቄውና ልዩ መታወቂያዎቹ ከሰዎች የላቀ መሆኑን እንደሚያረጋግጡ
- ሐ. መረጃዎቹ እርሱ በተናገራቸውና በወዳጆቹ ምስክርነት ላይ የተወሰኑ ናቸው።

3. የተለግምን ምንነት የሚመስከተውን የክርስትና አስተምህሮ ከሁሉም ይልቅ በትክክል የሚገልጸው የትኛው ሐረግ ነው? ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ...

- ሀ. ራሱን ሰው ያስመሰስ እግዚአብሔር ነበር።
- ለ. ሰባዊ ማንነት ነበረው።
- ሐ. መለኮታዊ ማንነት ነበረው።
- መ. በእርግጥ እምላክ በርግጥም ሰው ነበረ።

4. የእግዚአብሔር ቃል ኢየሱስ ክርስቶስ... እንደሆነ ይገልጻል

- ሀ. ሰው ሆኖ ሳለ በራሱ ላይ መስኮትነትን የወሰደ።
- ለ. መስኮት ሆኖ ሳለ በራሱ ላይ ስብዕናን የወሰደ።
- ሐ. የሰው ልጆች ያሏቸውን እንዳንድ መታወቂያ ባህርያት የነበሩት።
- መ. መስኮት ያሉት እንዳንድ መታወቂያ ባህርያት የነበሩት።

5. የተሠጣዎ ዋና ዓላማ

- ሀ. ለሰው ልጆች ከኃጢአት መዋጀት እግዚአብሔር ያለው እቅድ ተግባራዊ እንዲሆን ነው።
- ለ. በብሉይ ኪዳን ሕግ ላይ የተመሰረተው መመሪያ እንዲያበቃ ስማድረግ ነው።
- ሐ. ሰዎች ሊከተሉት የሚገባቸውን ሥነ-ምግባራዊ ምሳሌነት ለመደንገግ ነው።
- መ. እግዚአብሔር በእርግጥ ምን እንደሚመስል ሰዎች ያውቁ ዘንድ ነው።

6. የክርስቶስ ሞት እንደ ሥራ ተቆጥሯል፤ ምክንያቱም

- ሀ. የኃጢአታችንን ዕዳ ለመክፈል በፈቃደኛነት የፈጸመው ተግባር ስለሆነ።
- ለ. ታላቅ ሥጋዊ መዛልን፤ እንዲሁም ውርደትንና ሞትን ያስከተለ በመሆኑ
- ሐ. በተዕለኖ በእርሱ ላይ የተጫነ በመሆኑ።

7. ተስጋዎ አስፈላጊ የሆነበት ምክንያት

- ሀ. የኃጢአትን ዕዳ ይከፍል ዘንድ ክርስቶስ የሚሞትን ሥጋ መልበስ ነበረበት።
- ለ. ለማያዊውን አባት ለሽዎች የሚገልጽ በመሆኑ ነው።
- ሐ. የኃጢአትን ጥልቀትና ኃጢአተኛ ሰው መሆን ማለት ምን ማለት እንደሆነ እግዚአብሔር ያውቅ ዘንድ መንገድ በመሆኑ ነው።
- መ. ክርስቶስ ፍጹም የሆነ ምሳሌነቱን ለእኛ ስለገለጸበት ነው።

8. የክርስቶስ ሞት ለእኛ ያለው ተግባራዊ አስፈላጊነት እኔነታችንን መስቀል እንዳለብን ያመለክታል። ይህም ማለት የክርስቶስ የሆኑት

- ሀ. ለፈጸሙት ለራሳቸው ኃጢአት ሞትን በግላቸው መለማመድ አለባቸው።
- ለ. ደገንነት የተቀደሰ ሕይወት መኖርን ስለሚያስችል ኃጢአታዊ ማንነታቸውን መግደል አለባቸው።
- ሐ. ክርስቶስ በሞቱ ኃጢአተኛነታቸውን አስወግዶ በፍጹም ቅዱሳን እንዲሆኑ እንዳደረጋቸው መገንዘብ አለባቸው።

9. ክርስቶስ በትንሳኤ የፈጸመው ሥራ አስፈላጊ ነው፤ ምክንያቱም

- ሀ. የክርስቶስን መሥዋዕትነት ለኃጢአት ቤዛ አድርጎ እግዚአብሔር አብ እንደተቀበለው አሳይቶአል።
- ለ. የጌታችንን መለኮትነት አረጋግጧል
- ሐ. ክርስቲያን የእግዚአብሔርን ሞገስ ሊያጣ እንደማይችል አረጋግጧል።
- መ. ክርስቶስ አሁን በእግዚአብሔር አብ ፊት ስለ እኛ የሚማልድ ሊቀ ካህናትን ሆኖአል።
- ሠ. በክርስቶስ ዳግም ምጽአት ጊዜ ከሙታን እንደሚነሳ ለአማኙ ዋስትና ይሰጠዋል።

10. የጌታችን ዕርገቱና መክበሩ አስፈላጊዎች ናቸው። ምክንያቱም እነዚህ ሁኔታዎች

- ሀ. ለክርስቶስ አዲስ ገጽታ አስገኝተዋል። ሉአላዊ ጌታ እንደመሆኑ ቤተ ክርስቲያንን ይንከባከባታል፤ ያንጸታል፤ ሕልውናውም በሁሉም ሥፍራ ይገኛል።
- ለ. የሰዎች ምትክ በመሆን ክርስቶስ ሥራውን እንደፈጸመ ያመለክታል።
- ሐ. የእውነተኛ መንፈሳዊ አምልኮን ጅማራ ያበስራል።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስ

9. ከ "መ" በስተቀር ሁሉም እውነት ናቸው።

1. ኢየሱስ በእነዚህ ሁሉ መንገዶች ዕድገት አሳይቷል።

10. "ሀ"፤ "ሐ" እና "መ" እውነት ናቸው።

2. "ሀ" እና "ለ" እውነት ናቸው።

11. "ሀ"፤ "ሐ" እና "መ" በቂ ምክንያቶች ናቸው።

3. ሀ. 4 ሐ. 1 ሠ. 2

ለ. 5 መ. 3

12. የራሱ መልስ። ሁላችንም ይህንን በየዕለቱ ልናደርገው ይገባናል።

4. ከሰዎች አምልኮን ተቀብሏል፤ ኃጢአትን ይቅር ብሏል፤ ሙታንን አስነስቷል። እንዲሁም በማንኛውም ነገር ላይ እንዲፈርድ መብት ተስጥቶታል።

13. "ሀ"፤ "ሐ" እንዲሁም "መ" እውነተኛ መግለጫዎች ናቸው።

5. ኃጢአትን ባለማድረግ ቅዱስነቱን በትሕትና፤ በየዋሕነት፤ በእገልግሎት፤ በበጎነት ከእግዚአብሔር አብ ጋር በነበረው የቅርብ ግንኙነትና በሌሎች ብዙ ዓይነት መንገዶች ፍቅሩን ገልጾአል።

14. ከ"ሀ" እና ከ "ሠ" በስተቀር ሁሉም እውነት ናቸው።

6. ለስብአዊ ውሱንነት ራሱን ለማስገዛት የመረጠው ለኃጢአተኛ የሰው ልጅ የመሞት ተልዕኮውን ይፈጽም ዘንድ ነው።

15. "ዕርገት" ክርስቶስ በከበረው ሥጋው ወደ ሰማይ የወጣበትን ሁኔታ የሚያመለክት ሲሆን መክበር ደግሞ ኢየሱስ በክብርና በግርማ በአባቱ ቀኝ መቀመጡን ያመለክታል።

7. የኢየሱስ ውስጣዊ ማንነት መታወቂያ መግለጫዎች የሆኑት ቅድስናና ፍቅርን የኢየሱስ ማንነት መታወቂያ መግለጫዎች ከሆኑት ጥበብ፤ ሁሉን ችይነት፤ ሁሉን አዋቂነት፤ በሁሉም ሥፍራ መገኘትና ዘላለማዊነት ጋር በማነፃፀር ስንመለከታቸው እነዚህ የእግዚአብሔር የማንነት መግለጫዎች እንደሆኑ ይታወቃል።

16. ከ"ለ" እና "ሸ" በስተቀር ሁሉም ትክክለኛ ዕረፍተ ነገሮች ናቸው።

8. ሀ. ቃል (ዮሐ 1:14) መ. አማኑኤል (ኢሳ 7:14)

ለ. የእግዚአብሔር ልጅ (ዮሐ 10:36)

ሠ. ጌታ (ሉቃ 2:11)

ሐ. መሲሕ፤ ክርስቶስ፤ የተቀባ (ዮሐ 2:36)